

ดนตรีประกอบการแสดงรำดั่งของชาวกะเหรี่ยง บ้านผาปก อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชามานุษยดุริยางควิทยา

พฤษภาคม 2554

ดนตรีประกอบการแสดงรำตงของชาวกะเหรี่ยง บ้านผาปก อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชามานุษยดุริยางควิทยา

พฤษภาคม 2554

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ดนตรีประกอบการแสดงรำตงของชาวกะเหรี่ยง บ้านผาปก อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชามานุษยดุริยางควิทยา

พฤษภาคม 2554

ธงชัย เหลืองทอง. (2554). *ดนตรีประกอบการแสดงรำดั่งของชาวกะเหรี่ยงบ้านผาปก*

อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี. ปรินท์งานพิมพ์ ศิลป.ม.(มานุษยวิทยา). กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ คณะกรรมการควบคุม: ดร.ชนิดา
ตังเดชะหิรัญ, รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา อินทรสุนานนท์.

การวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาสถานภาพและบทบาทของดนตรีและเครื่องดนตรี
ประกอบการแสดงรำดั่งของชาวกะเหรี่ยง และศึกษาวิเคราะห์บทเพลงที่ใช้ประกอบการแสดงรำดั่ง
ของชาวกะเหรี่ยงบ้านผาปก ตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี

การศึกษาครั้งนี้ใช้วิธีวิจัยทางมานุษยวิทยาตามระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้ข้อมูลจากการ
สังเกตการณ์ การสัมภาษณ์นักร้องนักดนตรีชาวกะเหรี่ยงและผู้ที่มีประสบการณ์เกี่ยวกับเพลงประกอบการ
แสดงรำดั่งของชาวกะเหรี่ยงบ้านผาปก โดยกำหนดขอบเขตเฉพาะชาวกะเหรี่ยงที่อาศัยอยู่ในเขต ตำบล
สวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี

ผลการศึกษาพบว่าดนตรีประกอบการแสดงรำดั่งของชาวกะเหรี่ยง บ้านผาปก อำเภอสวนผึ้ง
จังหวัดราชบุรี มีเพลงทั้ง 2 เพลง ได้แก่ เพลงนาเด่ยทาคู้ และเพลงไตชว่าพาดู ลาทะนาทาคู้ เพลง
เหล่านี้มีลักษณะของเพลงพื้นบ้านโดยทั่วไป เพลงกะเหรี่ยงมีการสืบทอดกันมาด้วยวิธีมุขปาฐะ ทำนอง
เพลงแต่ละประเภทมีทำนองหลักเพียงทำนองเดียวซ้ำร้องได้หลายเนื้อร้อง สามารถขยายหรือตัดทอน
ทำนองได้ตามความยาวของเนื้อร้อง ทั้งทำนองและเนื้อร้องอาจจะมีการเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม
กับเนื้อร้องไม่สามารถบอกได้ว่าทำนองใดคือทำนองที่ถูกต้องที่สุด และไม่สามารถบอกได้ว่าใครเป็น
ผู้ประพันธ์เพลงขึ้นมาเป็นคนแรก เพลงประกอบการแสดงรำดั่งของชาวกะเหรี่ยง บ้านผาปก อำเภอสวน
ผึ้ง จังหวัดราชบุรี ใช้ในการแสดงในงานบันเทิงทั่วไปภายในท้องถิ่นและพื้นที่ใกล้เคียง โดยมีลีลาของ
จังหวะและทำนองดำเนินไปอย่างเรียบง่ายสำหรับเครื่องดนตรีที่ใช้ประกอบการขับร้องปัจจุบันมีเครื่อง
ดนตรีหลักได้แก่ นาเด่ย ปี่ลู่ย ไทโป้ ไทจี หม่อง ขะหลูย ออร์แกนไฟฟ้า

องค์ประกอบดนตรีของเพลงกะเหรี่ยงมีทำนองที่เรียบง่ายไม่กระโดดมาก เพลงทุกประเภทใช้
จังหวะปานกลางในอัตราจังหวะ 2 จังหวะเคาะ (Simple Duple Time and Compound Duple Time) ไม่มี
การประสานเสียง พื้นผิวเป็นแบบทำนองเดียวไม่มีการประสานเสียง (Monophonic) กิตติลักษณะ (Form) มัก
ใช้แบบเพลงท่อนเดียว (Unity Form)

ดนตรีประกอบการแสดงรำดั่งของชาวกะเหรี่ยงมีความสอดคล้องกับวิถีชีวิตเรียบง่ายตามแบบ
ของชาวชนบทประกอบอาชีพทางการเกษตรเป็นอาชีพหลัก ชนบทธรรมนิยมประเพณีวัฒนธรรม
ศิลปะการแสดงมีเอกลักษณ์เป็นของตนเอง ปัจจุบันสภาพสังคมเปลี่ยนแปลงไปตามยุคตามสมัยเป็นผลให้
ชาวกะเหรี่ยงได้รับความเปลี่ยนแปลงต่างๆ เข้ามาในวิถีชีวิต ให้ความสนใจต่อสิ่งใหม่ๆ ตามสภาพ
ความเป็นอยู่แบบสังคมเมือง จนกระทั่งชาวกะเหรี่ยงรุ่นหลัง ๆ พูดภาษากะเหรี่ยงไม่ได้ ไม่ชอบแต่งกาย
ชุดประจำถิ่น และไม่รู้จักเพลงกะเหรี่ยง นอกจากนี้ชนบทธรรมนิยมประเพณีวัฒนธรรม ก็กำลังจะสูญ
หายไปตามสภาวะการเปลี่ยนแปลงของสังคม

การอนุรักษ์และการส่งเสริมการให้ความเข้าใจเกี่ยวกับความเป็นมา วิธีการบรรเลงและการแสดง
รำดั่งให้กับชาวกะเหรี่ยงทั้งผู้ใหญ่และเยาวชนรุ่นใหม่ อีกทั้งควรมีศึกษาเพลงประกอบการรำดั่งและ
เผยแพร่จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นการอนุรักษ์การแสดงรำดั่งอีกวิธีหนึ่ง

THE MUSICAL OF KAREN SHOW (ROM DONG) AT BAN PHA PAK, SUAN PUENG
DISTRICT, RATCHABURI PROVINCE

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Fine and Applied Arts Degree in Ethnomusicology
at Srinakarinwirot University

May 2011

Tongchai Luangtong. (2011). *Music for Ramtong Dance Of Karen Group at Ban Phapok, Suanpueng District, Ratchaburi Province*. Master Thesis. M.F.A.(Ethnomusicology) Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor committee: Dr.Janida Tangdejahiran, Associate Professor: Kanchana Intarasunanon.

The proposes of this research are to study the status and role of the music and the music instrument of Ramtong Karen show and to study lyrics and analyze a song used in the Ramtong Dance of Karen at Pha Pok , Suanpueng District, Ratchaburi Province.

The research is based on Ethnomusicology principle, compiling and summarizing the study grounded on observing data and interview Karen singers and musicians as well as experts about lyrics of Ramtong of Karen at Ban Pha Pok. It's defined to Karen who lives in Suanpueng Subdistrict, Suanpueng District, Ratchaburi Province boundary.

From the study it's found that the Music for Ramtong Dance Of Karen Group at Ban Phapok, Suanpueng District, Ratchaburi Province has 2 songs; "Na Deui Ta Koo" and Tai Kwa Pa Du La Ta Na Ta Ku". These songs have a characteristic of general folk song. Karen song is inherited by oral method. For the melody, there is only one main melody but you can use it to sing in various lyrics which are able to be extended or cut following to the length of lyrics. Since the melody and lyrics may be changed following the suitability, it can not be only judged that which rhythm is the most correct, also it can not tell who the first composer is. This show is able to perform in the general festival locally and neighborhood with simply style of rhythm and melody. Music instruments of Ramtong Dance consist of "Na Deui, Pee Lui, Tai Poh, Tai Jee, Mong, flute and organ"

Due the melody of Karen song has a simply rhythm, all kinds of Karen songs usually use "Simple Duple Time and Compound Duple Time" without chorus. It's called monophonic. Also Form is used in term of unity form.

The music in Karen Ramtong Dance is harmonized with a simply life style of countrymen who are mainly farmers and culture. This show is such a unique show. In the present as the change of society make Karen have to accept the changes into their lifestyle. They are interested

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดีเนื่องจากผู้วิจัยได้รับคำแนะนำ และได้รับการช่วยเหลือจากผู้มีพระคุณ ดังจะกล่าวถึงตามลำดับ และขอกราบขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้ ขอกราบขอบพระคุณ ดร.ชนิดา ตังเดชะหิรัญ ประธานที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา อินทรสุนานนท์ กรรมการที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.มานพ วิสุทธิแพทย์ ประธานสอบปากเปล่าปริญญานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมพล งามสุทธิ กรรมการสอบปริญญานิพนธ์ ซึ่งทุกท่านได้ให้คำปรึกษา ให้คำแนะนำ และแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ จนปริญญานิพนธ์ มีความสมบูรณ์ถูกต้อง

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์สาขาวิชาดุริยางคศาสตร์ไทย คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทประสบการณ์และความรู้ให้แก่ผู้วิจัย จนประสบความสำเร็จ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์อดุลย์ วงศ์แก้ว อาจารย์ราเชนทร์ เหมือนชอบ และอาจารย์ประเสริฐ ฉิมท้วม ที่ให้กำลังใจ ให้ความรู้ และให้คำแนะนำที่มีคุณค่าต่อผู้วิจัย ตลอดจนครู อาจารย์ของผู้วิจัยทุกท่าน ที่อบรมสั่งสอน และให้ความรู้แก่ผู้วิจัย จนประสบความสำเร็จการศึกษาในครั้งนี้ และขอขอบพระคุณคณาจารย์ประจำสาขาวิชาดนตรีสากล มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษมทุกท่าน ที่เป็นกำลังใจด้วยดีตลอดมา

ดต. ชีระพงษ์ หอมเจริญ และครอบครัว ผู้ให้ข้อมูล พร้อมกับบทเรียนนอกตำรา ที่สะท้อนให้เห็นวิถีความคิดในแง่มุมต่างๆ ตลอดจนให้การสนับสนุนในทุกๆด้าน ตลอดเวลาที่ได้เข้าไปเก็บข้อมูลในตำบลสวนผึ้ง กำนันสกล คุณาพิทักษ์ กำนันตำบลสวนผึ้ง ที่ให้การต้อนรับและให้ข้อมูลเป็นอย่างดี คุณลัดดา ชัยนิยม คุณนิตี ตาไม้ (ศิลา) ตัวแทนชาวกะเหรี่ยงสวนผึ้ง ที่ยังซึ่มซั้ววัฒนธรรมของชาวกะเหรี่ยงสวนผึ้ง ไว้ในสายเลือด และพร้อมจะถ่ายทอดด้วยความเต็มใจและภาคภูมิใจ

ประการสำคัญผู้วิจัยขอยกย่องสดุดีบรรพบุรุษของชาวกะเหรี่ยงสวนผึ้ง ที่ได้สร้างสรรค์วัฒนธรรมดนตรีและบทเพลงที่มีคุณค่า และได้สืบทอดกันมาสู่คนรุ่นหลัง เป็นเหตุให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาวิจัย ทั้งนี้ผู้วิจัยรู้สึกสำนึกและขอบคุณในน้ำใจไมตรี และอภัยภัยอันดีของชาวกะเหรี่ยง และหน่วยงานต่างๆ ในตำบลสวนผึ้ง อ.สวนผึ้ง จ.ราชบุรี จนทำให้งานวิจัยนี้บังเกิดผลสำเร็จได้

สุดท้ายนี้ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ที่ให้ชีวิตและได้อบรมสั่งสอนชี้แนะแนวทางในการดำเนินชีวิตที่ถูกต้อง และให้ทุนการศึกษา ขอบคุณครอบครัวที่คอยเป็นแรงบันดาลใจ และสนับสนุนในทุกๆ ด้าน จนผู้วิจัยประสบผลสำเร็จในครั้งนี้

ธงชัย เหลืองทอง

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายการศึกษาครั้งนี้.....	3
ความสำคัญของการศึกษาวิจัย.....	3
ขอบเขตการวิจัย.....	3
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	4
ความเป็นมาของชนเผ่ากะเหรี่ยง.....	4
กะเหรี่ยงในจังหวัดราชบุรี.....	6
ประเภทของเพลงกะเหรี่ยง.....	9
เอกสารที่เกี่ยวกับวัฒนธรรม.....	14
ทฤษฎีเกี่ยวกับเสียง.....	17
3 วิธีดำเนินการวิจัย	22
การกำหนดแหล่งข้อมูล.....	22
ขั้นเก็บรวบรวมข้อมูลและการบันทึกข้อมูล.....	23
การศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม.....	23
การจัดกระทำข้อมูล.....	24
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	24
ขั้นสรุปและอภิปรายผล.....	24
4 ดนตรีประกอบการแสดงรำดั่งของชาวกะเหรี่ยงบ้านผापก อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี	25
สภาพทั่วไปของชุมชนและวัฒนธรรมดนตรีที่เกี่ยวข้องกับชาวกะเหรี่ยง.....	26
ดนตรีของชาวกะเหรี่ยงบ้านผापก.....	57
บทเพลงและการวิเคราะห์.....	72
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	94
ความมุ่งหมายของการศึกษาวิจัย.....	94

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5 (ต่อ)	
ความสำคัญของการวิจัย.....	94
ขอบเขตของการศึกษาวิจัย.....	94
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	95
วิธีดำเนินการศึกษาวิจัย.....	95
การศึกษาค้นคว้าและรวบรวมข้อมูล.....	95
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	95
สรุปผลการวิจัย.....	96
อภิปรายผล.....	104
ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป.....	106
บรรณานุกรม.....	107
ภาคผนวก.....	111
ประวัติผู้วิจัย.....	164

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 ข้อมูลทะเบียนราษฎร ต.สวนผึ้ง อ.สวนผึ้ง จ.ราชบุรี.....	31
2 จำนวนนักเรียนโรงเรียนสินแร่สยาม ปีการศึกษา 2553.....	41
3 รายชื่อและที่อยู่ของโรงเรียนในอำเภอสวนผึ้ง.....	42

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 แผนที่ตำบลสวนผึ้ง.....	30
2 ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลสวนผึ้ง.....	34
3 สภาพทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 3087สายราชบุรี – ฝายปก.....	35
4 ป้ายบอกทางจากบริเวณหน้าที่ว่าการอำเภอสวนผึ้ง.....	35
5 ถังกักเก็บน้ำที่ราชการนำไปจัดตั้งไว้ส่วนกลางหมู่บ้าน.....	36
6 ที่ตั้งการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค อ.สวนผึ้ง.....	37
7 โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล บ้านฝายปก.....	38
8 แผนผังการดูแลสุขภาพของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านฝายปก	39
9 โรงเรียนสินแร่สยาม.....	40
10 คริสตจักรฝายปก ที่ทำพิธีของกะเหรี่ยงชาวคริสต์.....	45
11 หิ้งพระสำหรับไว้กราบไหว้บูชาของกะเหรี่ยง.....	46
12 พิธีผูกข้อมือประเพณีรับขวัญวันกินข้าวห่อ.....	47
13 ชาวบ้านกะเหรี่ยงกำลังทอผ้า.....	48
14 แบบเรียนปฐมวัยของชาวกะเหรี่ยง.....	50
15 แบบเรียนปฐมวัยของชาวกะเหรี่ยง.....	51
16 การแต่งกายของผู้ใหญ่ชาวกะเหรี่ยง.....	53
17 การปักกลดลายผ้ากะเหรี่ยง.....	53
18 ลักษณะแบบบ้านบ้านฝายปกที่ใช้ไม้ไผ่เป็นหลัก.....	55
19 ลักษณะแบบบ้านบ้านฝายปกที่ใช้ไม้ไผ่ปลูกผสมกับอิฐบล็อก.....	55
20 ลักษณะแบบบ้านที่ใช้อิฐบล็อกเป็นหลัก.....	56
21 นาเตี้ย.....	58
22 ปีส้อย.....	59
23 ชะหล่อย.....	60
24 ออร์แกนไฟฟ้า.....	61
25 ดั่ง.....	61
26 หม่อง.....	62
27 ไทจี.....	62
28 ไทโป้.....	63

บัญชีภาพประกอบ (ต่อ)

ภาพประกอบ	หน้า
29 การผสมวงดนตรี.....	64
30 นายนิติ ตาไม้.....	65
31 นายปาเปอ.....	66
32 คณะร่ำต้งบ้านผาปก พ.ศ.2549.....	68
33 ด.ญ.วรรณ จำทอง-ชัยรัมย์ ด.ญ.มานะษณู เทพี-ร่ำ.....	69
34 ด.ญ.ศุลาเม็ง-ร่ำ ด.ญ.โปะะโหว-ร่ำ.....	70
35 ด.ญ.เมอะเม็ง-ร่ำ ด.ญ.วันดี ฐระวงศ์-ร่ำ.....	70
36 การแต่งกายของนักดนตรี.....	71

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ในโลกยุคปัจจุบันที่ความเจริญแพร่ขยายไปยังแทบจะทุกอณูของแผ่นดิน เทคโนโลยีใหม่จากโลกตะวันตกกลายเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับชีวิตคนในบางพื้นที่ของประเทศ จนบางที่ทำให้ลืมไปว่ามนุษย์เรานั้นดำรงเผ่าพันธุ์อยู่ได้มาเป็นพันเป็นหมื่นปีโดยไม่ต้องอาศัยเทคโนโลยีใดๆ แต่มนุษย์มีสิ่งที่ส่งสมตกทอดกันมาจากรุ่นสู่รุ่น สิ่งนี้เจริญงอกงามอยู่ในจิตใจของมนุษย์มานานแสนนาน นี่ทำให้เผ่าพันธุ์มนุษย์แตกต่างจากสัตว์ชนิดอื่น มันคือ “วัฒนธรรม” ที่อยู่คู่กับมนุษย์เป็นแนวคิดเป็นวิถีชีวิตและความประพฤติ แต่ละกลุ่มชนก็มีแนวทางให้ยึดถือปฏิบัติต่างกันอันจะเป็นตัวแบ่งแยกให้เห็นลักษณะเฉพาะตัวของกลุ่มชนนั้นได้อย่างชัดเจน

ประชากรที่อาศัยอยู่ในเขตจังหวัดราชบุรีประกอบด้วยกลุ่มชนเชื้อสายต่าง เช่น ลาว ไทยญวน มอญ เขมร กะเหรี่ยง ซึ่งมีขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรมและเอกลักษณ์ที่แตกต่างกันออกไป ชาวกะเหรี่ยงที่อาศัยอยู่ใน บ้านผาปก เขตอำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี เป็นประชากรกลุ่มหนึ่งที่มีรูปแบบของวัฒนธรรมประเพณี เป็นเอกลักษณ์ของตนเองที่น่าเป็นกรณีศึกษา เป็นกลุ่มชนหนึ่งที่มีอัตลักษณ์เป็นของตัวเองอย่างชัดเจน โดยมีวัฒนธรรมและความเชื่อให้ยึดถือปฏิบัติสืบทอดต่อกันมาอย่างยาวนาน

กล่าวถึงสังคมชาวกะเหรี่ยงว่า “สังคมกะเหรี่ยงโดยทั่วไปเป็นสังคมที่อยู่ตามป่าเขา ห่างไกลจากสิ่งบันเทิงประเภทต่างๆ งานสังคมซึ่งเป็นที่คนมารวมตัวกันมากๆ แบบงานวัดของไทยก็ไม่มี เพราะกะเหรี่ยงเพิ่งรับนับถือพุทธศาสนาเพียงบางส่วนเท่านั้น และพระธรรมทูตที่ขึ้นไปอยู่บนภูเขาเขาก็ไม่ได้สร้างวัดใหญ่โตชนิดที่จะมีผ้าป่า มีกฐินและเปิดโอกาสให้มีงานวัดฉลองได้ ดังนั้นเครื่องบันเทิงของชาวกะเหรี่ยงจึงอยู่ที่การสนทนาปราศรัยกันตอนกลางคืนเวลากลับจากทำงานในไร่แล้ว และมาร่วมวงกันฟังนิทาน และการพบปะเกี่ยวพาราสิกันตอนกลางคืนในบ้านของฝ่ายหญิง ซึ่งจะได้เฉพาะชายหนุ่มหญิงสาวที่ชอบพอกันจริงๆ เท่านั้น การเกี่ยวพาราสิก็จะใช้ถ้อยคำเปรียบเทียบกับไฟระเระ สำหรับการร้องเพลงของชาวกะเหรี่ยงเพลงที่ไฟระเระหลายแบบหลายทำนองจะมารวมกันอยู่ในพิธีงานศพ มีทั้งเพลงที่ผู้เฒ่าผู้แก่ร้อง ฝ่ายหญิงร้อง หญิง – ชายร้องโต้ตอบกัน ผู้ใหญ่ร้องสอนลูกหลาน และเพลงเกี่ยวพาสักกัน” (สุริยา รัตนกุล. 2524: 80–83)

กล่าวถึงการพักผ่อนหย่อนใจของชาวกะเหรี่ยงในอำเภอสวนผึ้งว่า “การพักผ่อนหย่อนใจจะเป็นสิ่งที่ควบคู่ไปกับการทำงาน เมื่อการทำงานหนักคนก็จะหากิจกรรมพักผ่อน เพื่อผ่อนคลาย

คลายความเหนื่อยล้าหรือความตรากตรำในการทำงาน การละเล่นในงานประเพณีก็เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ได้พักผ่อนหย่อนใจ เช่นการละเล่นในงานประเพณีกินข้าวห่อเดือนเก้า การเล่นสะบ้าในงานประเพณีสงกรานต์ชาวบ้านและหนุ่มสาวจะได้รับความสนุกสนานมาก” (โกศล มีคุณ. 2537: 70–71)

นอกจากนี้การร้องเพลงเกี่ยวกับในงานประเพณีก็เป็นการละเล่นที่ช่วยสร้างความบันเทิงแก่ผู้ชมมีการร้องเพลงโต้ตอบกัน โดยขับร้องเพลงประกอบแคน และมีนิทานพื้นบ้าน เพลงกล่อมเด็ก ซึ่งเป็นสิ่งหนึ่งที่สร้างความบันเทิงให้แก่เยาวชนยามว่างในเวลาค่ำคืน ผู้ใหญ่จะเล่านิทานโดยมีเด็ก ๆ นั่งล้อมวงฟังนิทาน นิทานของกะเหรี่ยงมีจำนวนมาก และมีเนื้อหาสาระ คติธรรมที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ฟัง ซึ่งเด็ก ๆ จะได้รับความบันเทิงจากนิทานและยังได้รับความอบอุ่น ความพึงพอใจจากการฟังเพลงกล่อมเด็กที่แม่ ยาย หรือผู้เลี้ยงเด็กขับร้องกล่อมให้เด็ก ๆ นอนอีกด้วย

สภาพปัจจุบันการพักผ่อนหย่อนใจที่เป็นการละเล่นมีน้อยลง แม้แต่การละเล่นในงานประเพณีหลายอย่างก็เลิกไป การร้องเพลงประกอบแคนยังคงมีเหลืออยู่บ้าง แต่มีน้อยคนที่จะเล่นและขับร้องได้ นิทานพื้นบ้าน เพลงกล่อมลูกนั้นก็เกือบจะสูญหายคนที่เล่าเป็นร้องเป็นก็เหลือน้อยและไม่ค่อยมีโอกาสที่จะเล่าหรือร้องเท่าใดนัก

"รำดั่ง" เป็นการแสดงชนิดหนึ่งของชาวกะเหรี่ยงที่อาศัยอยู่ใน บ้านผาปก อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี "ดั่ง" เป็นการออกเสียงตามภาษาไทยชาวกะเหรี่ยงจะออกเสียงว่า "โต่ว" คำว่า ดั่ง หรือ โต่ว นี้ คงจะมาจากกลองชนิดหนึ่งในวงดนตรีที่ใช้ ประกอบการแสดง มีลักษณะเป็นกลองสองหน้าคล้ายตะโพน เวลาตีจะออกเสียง ดั่ง-ดั่ง การแสดงรำดั่ง เป็นการร้องและรำที่ใช้เสียงดนตรีประกอบในการแสดง ผู้แสดงเป็นหญิงหรือชายก็ได้ โดยทั่วไปนิยมใช้ผู้แสดงหญิงสาวที่ยังไม่แต่งงานจำนวน ๑๒-๑๖ คน หรืออาจมากกว่า ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสถานที่แสดง ซึ่งอาจเป็นเวทีในร่ม หรือกลางแจ้งก็ได้ การแสดงรำดั่งเป็นการละเล่นที่สนุกสนานในงานพิธีสำคัญ ๆ เช่น งานบุญข้าวใหม่ งานสงกรานต์ เป็นต้นชาวกะเหรี่ยงที่อาศัยอยู่ในบ้านผาปก อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี แต่เดิมถิ่นที่อยู่อาศัยเป็นป่าเขา การดำรงชีวิตเป็นไปอย่างเรียบง่าย มีความผูกพันกับธรรมชาติ มีขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมแบบดั้งเดิมของชาวกะเหรี่ยงถ่ายทอดมาอย่างลูกหลานเรื่อยมา ดนตรีของชาวกะเหรี่ยงที่ใช้บรรเลงและขับร้องกันในกลุ่มชาวกะเหรี่ยงที่อาศัยอยู่ใน บ้านผาปก อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรีมีเอกลักษณ์เฉพาะตนที่น่าศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ในสังคมกะเหรี่ยง แต่เนื่องด้วยสาเหตุจากความเจริญทางด้านวัตถุและเทคโนโลยีรุกเข้าไปยังวิถีชีวิตปัจจุบันอย่างรวดเร็ว ประกอบกับลูกหลานชาวกะเหรี่ยงเองก็ยินดีที่จะรับความเจริญเหล่านี้ได้อย่างเต็มใจ และพร้อมที่จะพัฒนาไปสู่สังคมชาวไทยเชื้อสายกะเหรี่ยงยุคใหม่ โดยมีโอกาสสูงที่วัฒนธรรมประเพณีเก่า ๆ รุ่นพ่อแม่ ปู่ย่า ตายาย จะถูกทอดทิ้งและเลือนหายไปกับยุคโลกาภิวัตน์ ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาค้นคว้าในเรื่อง "ดนตรีประกอบการแสดงรำดั่งของชาวกะเหรี่ยง บ้านผาปก อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี" เพื่อเป็น

ประโยชน์ต่อการศึกษาทางด้านดนตรี วัฒนธรรมของชนกลุ่มน้อย และเพื่อความกว้างขวางทางการศึกษาในด้านมนุษยวิทยาการดนตรีต่อไป

ความมุ่งหมายการศึกษาค้นคว้า

1. ศึกษาสถานภาพ บทบาทของดนตรีและเครื่องดนตรีประกอบการแสดงรำดั่งของชาวกะเหรี่ยง หมู่บ้านผาปก หมู่ 3 ตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี
2. ศึกษาวิเคราะห์บทเพลงที่ใช้ประกอบการแสดงรำดั่งชาวกะเหรี่ยงบ้านผาปก หมู่ 3 ตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี

ความสำคัญของการศึกษาวิจัย

1. เพื่อให้ทราบถึงองค์ประกอบของวงดนตรีที่ใช้ในการแสดงรำดั่งของชาวกะเหรี่ยงบ้านผาปก
2. เพื่อให้ทราบความหมายของบทเพลงเนื่องจาก ดนตรีของชาวกะเหรี่ยงเป็นสื่อในการถ่ายทอดเรื่องราวต่างๆ ทั้งด้านประวัติศาสตร์ ศาสนา และชีวิตความเป็นอยู่ประจำวัน ทำให้ทราบถึงความสำคัญและบทบาทของดนตรีที่มีต่อวิถีชีวิตของชาวกะเหรี่ยง
3. เป็นการศึกษาเพื่อให้เห็นถึงความสำคัญและความสวยงามของวัฒนธรรมในกลุ่มชนที่ห่างไกลจากสังคมเมือง อันจะนำมาซึ่งแนวร่วมในการช่วยกันอนุรักษ์ วัฒนธรรมและวิถีชีวิตดั้งเดิมของชาวกะเหรี่ยงเพื่อเป็นมรดกทางวัฒนธรรมสืบไป

ขอบเขตของการวิจัย

1. พื้นที่ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยศึกษาเฉพาะพื้นที่หมู่บ้านชาวกะเหรี่ยงในหมู่บ้านผาปก หมู่ 3 ตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี เพียงหนึ่งหมู่บ้านเท่านั้น
2. ศึกษาข้อมูลจาก นักดนตรีชาวกะเหรี่ยง ผู้ที่ทำหน้าที่ประพันธ์เพลงและฝึกสอนดนตรีภาษา และวัฒนธรรมกะเหรี่ยงในหมู่บ้านผาปก ตลอดจนผู้เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมดนตรีของชาวกะเหรี่ยงบ้านผาปก ตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความรู้เกี่ยวกับชนเผ่ากะเหรี่ยงและเพลงกะเหรี่ยง เป็นสิ่งสำคัญต่อการศึกษาในเรื่องดนตรีของชาว กะเหรี่ยงบ้านผาปก อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี ประกอบด้วยหัวข้อของเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่อไปนี้

- 2.1 ความเป็นมาของชนเผ่ากะเหรี่ยง
- 2.2 กะเหรี่ยงในจังหวัดราชบุรี
- 2.3 ประเภทของเพลงกะเหรี่ยง
- 2.4 เอกสารที่เกี่ยวกับวัฒนธรรม
- 2.5 ทฤษฎีเกี่ยวกับเสียง

2.1 ความเป็นมาของชนเผ่ากะเหรี่ยง

จัดภัย บุรุษพัฒน์ (2518: 6) ชาวเขา เป็นชนกลุ่มน้อยพวกหนึ่งที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยมาเป็นเวลานาน โดยมากจะมีถิ่นที่อยู่บนภูเขาสูง คนพื้นราบจึงเรียกคนจำพวกนี้ว่า ชาวเขา ชาวเขาที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยมี 2 พวก คือ

- พวกที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยมาก่อนชนชาติไทย
- พวกที่อพยพเข้ามาหลังชนชาติไทย

ประเพณีและวัฒนธรรมของชนชาวเขาจะแตกต่างกันในแต่ละเผ่า แต่ในภาพรวมแล้วจะมีความคล้ายคลึงกันอยู่ไม่น้อย เช่น ในเรื่องลัทธิความเชื่อ และการทำมาหากิน ซึ่งชาวเขาส่วนมากคือกลุ่มคนเร่ร่อน หาทີ่ทำกินไปเรื่อย ๆ โดยการตัดไม้ทำลายป่า ปลูกพืชต้องห้าม คือฝิ่น ทำไร่เลื่อนลอย เช่น ข้าวโพด พอดินจืดก็จะพากันย้ายไปหาที่ทำกินแห่งใหม่ ทำให้ต้องสูญเสียทรัพยากรป่าไม้ไปเป็นจำนวนมาก นักมานุษยวิทยา ชื่อกอร์ดอน ยัง แบ่งชาวเขาในไทยออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

1. กลุ่มเอเชียตะวันออกเฉียง [Austro Asiatic] มีทิศทางการอพยพจากใต้ขึ้นเหนือ และอาศัยอยู่ในประเทศไทยก่อนชนชาติไทยจะอพยพลงมาตั้งอาณาจักร ได้แก่ ละว้า ขมุ ฮ่อ ถิ่น และ ผีตองเหลือง

2. กลุ่มจีน - ทิเบต [Sino-Tibetan Stock] ที่มีทิศทางการอพยพจากเหนือลงมาใต้ คือ อพยพลงมาจากจีน พม่า ลาว เข้าสู่ประเทศไทยหลังจากที่ชนชาติไทยได้ตั้งอาณาจักร ขึ้นมาแล้ว และกลุ่มนี้ยังแบ่งได้เป็นกลุ่มย่อยอีก 2 กลุ่มคือ

2.1 กลุ่มทิเบต - พม่า [Tibeto - Berman] ได้แก่ เผ่าอীগ้อ มูเซอ กะเหรี่ยง

2.2 กลุ่มจีนเดิม [Main Chinese] ได้แก่ เผ่าแม้ว และเย้า

การกระจายตัวของชาวเขาในประเทศไทย

1. ภาคเหนือตอนบน เป็นภูมิภาคที่ชาวเขาอาศัยอยู่มากที่สุด เพราะมีสภาพอากาศหนาวเย็น มีเทือกเขาสลับซับซ้อนมากมาย สภาพพื้นดินอุดมสมบูรณ์สามารถปลูกฝิ่นได้ง่าย และสะดวกต่อการ

ซื้อขายฝิ่น ได้แก่จังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย แม่ฮ่องสอน น่าน ลำพูน แพร่ พะเยา และลำปาง

2. ภาคเหนือตอนล่าง มีสภาพพื้นที่ภูเขาสลับกับที่ราบไหล่เขา สลับซับซ้อน ได้แก่จังหวัด ตาก สุโขทัย เพชรบูรณ์ พิษณุโลก และกำแพงเพชร

3. ภาคกลางตอนบนและภาคตะวันตก มีชาวเขาอาศัยอยู่ใน 7 จังหวัด ได้แก่จังหวัดกาญจนบุรี อุทัยธานี ราชบุรี เพชรบุรี สุพรรณบุรี ประจวบคีรีขันธ์ และนครสวรรค์

“กะเหรี่ยง” เป็นนามเรียกกันในภาคกลางของไทย พม่าเรียกว่า “กะยีน” คนไทยในรัฐฉานแห่งสหภาพพม่าและจังหวัดภาคเหนือของไทย เรียก “ยาง” ส่วนพวกที่อยู่ในภาคกลาง เช่น จังหวัดเพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ บางที่เรียก “กะหรั่ง” บุญช่วย ศรีสวัสดิ์ เขียนไว้ในหนังสือเรื่อง “ชาวเขาในไทย” กล่าวว่า “กะเหรี่ยง ถูกจัดอยู่ในตระกูลทิเบต - พม่า (Tibeto burman) นักประวัติศาสตร์บางท่านสันนิษฐานว่า เดิมอยู่ในดินแดนด้านตะวันออกของทิเบตแล้วเข้ามาตั้งอาณาจักรอยู่ในประเทศจีนเมื่อ 733 ปีก่อนพุทธกาล ชาวจีนเรียกว่า ชนชาติโจว ภายหลังถูกกษัตริย์ในราชวงศ์ฉินรุกรานเมื่อ พ.ศ. 207 พวกหนึ่งมาอยู่ตามลำแม่น้ำแยงซี เกิดปะทะกับชนชาติไทย จึงถอยร่นลงมาอยู่ตามลำแม่น้ำโขงกับแม่น้ำสาละวินในเขตประเทศพม่า

กะเหรี่ยง เคลื่อนย้ายลงมาอยู่ตอนใต้ก่อนชนชาติไทย แต่ภายหลังพวกตระกูลมอญเขมรชนชาตินี้อาศัยอยู่ทางทิศตะวันออกในเขตสหภาพพม่ามากกว่าอยู่ในประเทศไทย และมีรัฐของตนเองต่างหากถึง 2 รัฐ คือรัฐกะยีนซึ่งเป็นดินแดนของกะเหรี่ยงแดงกับรัฐกอดูเล อันเป็นที่ตั้งของกะเหรี่ยงขาว นอกจากนี้ยังกระจุกกระจายอยู่ตามป่าตามเนินเขาในรัฐฉาน (รัฐไทยใหญ่) กับตอนกลางและตอนใต้ของรัฐใหญ่ของพม่า กะเหรี่ยงในสหภาพพม่ามีนามเรียกต่าง ๆ กัน ตลอดจนขนบธรรมเนียมการแต่งกายชีวิตความเป็นอยู่ เช่น พวกแซก กะเหรี่ยงดำ ยินตะแล ยินบ่อ ปะดอง ซาเยียน กะแล โป บวอย ฯลฯ ภาษาที่ใช้พูดกันนับว่าใกล้เคียงกันมากกะเหรี่ยงอาศัยในเขตก่อนที่ไทยเราจะเคลื่อนย้ายลงมาสู่แหลมสุวรรณภูมิ แต่เป็นจำนวนเล็กน้อยและเข้ามาอยู่ภายหลังพวกละว้าหรือลัวะ พวกกะเหรี่ยงเพิ่งอพยพเข้ามาอยู่ในเขตประเทศไทยเป็นจำนวนมาก ในสมัยเมื่อพระเจ้าอลองพญา (อ่องเจยะ) ทำสงครามกับพวกมอญ พวกมอญพ่ายแพ้ถูกกองทัพพม่าไล่ติดตามฆ่าฟันอย่างชนิดจะล้างผลาญชาติมอญให้สิ้นสูญไปจากโลก ในเวลานั้นพวกกะเหรี่ยงเป็นมิตรกับมอญ

ได้ให้ที่พักอาศัยหลบภัยแก่พวกมอญ เมื่อพ่ายกองทัพติดตามมา พวกกะเหรี่ยงเกรงภัยจึงพากันอพยพหลบหนีมาเข้าสู่เขตไทย กะเหรี่ยงเข้ามาอีกครั้งหนึ่ง คือ เมื่ออังกฤษยึดพม่าเหนือใน พ.ศ. 2428 จ่อละผ่อ หัวหน้าชาวกะเหรี่ยงไม่ยอมอ่อนน้อมต่ออังกฤษ ครั้งอังกฤษส่งกองทัพใหญ่มาปราบปรามพวกกะเหรี่ยงจึงพากันเข้ามาอยู่ในไทย กะเหรี่ยงในภาคกลางตอนติดต่อกับพรมแดนพม่ามีอยู่มากในจังหวัดกาญจนบุรี ราชบุรี เพชรบุรี

ในปี พ.ศ.2514 ชาร์ล เคย์ส ได้รายงานเกี่ยวกับผลการค้นคว้าเรื่องประวัติความเป็นมาของกะเหรี่ยงในประเทศไทยว่า จากประวัติศาสตร์ของประเทศพม่ามีหลักฐานแสดงว่า กะเหรี่ยงได้อาศัยอยู่ในบริเวณพรมแดนระหว่างไทยและพม่า เมื่อประมาณ 600 – 700 ปีมาแล้ว อย่างไรก็ตาม จำนวนกะเหรี่ยงในประเทศไทยเพิ่มจำนวนมากขึ้นในตอนปลายของศตวรรษที่ 18 ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

กาญจนา อินทรสุณานนท์ (2553: 278) สรุปได้ว่า ชาวกะเหรี่ยงไปในภาคตะวันตกของประเทศไทยเป็นกลุ่มที่อาศัยอยู่ตามแนวตะเข็บชายแดนของประเทศไทยและประเทศเมียนมาร์มานานแล้ว และเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ที่คอยสอดแนมและป้องกันแนวชายแดนไทยจนได้รับความไว้วางใจแต่งตั้งให้เป็นเจ้าเมืองสังขละบุรี และเมื่อเปลี่ยนแปลงการปกครองก็ได้เป็นนายอำเภอสังขละบุรี และในปัจจุบันชาวกะเหรี่ยงโปมีความเป็นอยู่อย่างเรียบง่ายแบบแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง มีการปลูกข้าวไร่ไว้พอกิน ปลูกพริกกะเหรี่ยงขาย เด็กๆ ได้รับความศึกษาจากโรงเรียนที่รัฐจัดให้ มีสถานีนอนามัย และมีการนับถือศาสนาพุทธ ฤาษี และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ การได้รับองค์ความรู้ด้านประวัติศาสตร์ทำให้ทราบเรื่องราวในอดีตซึ่งเป็นประวัติความเป็นมา เป็นแนวคิดในด้านการจัดเก็บสิ่งของในพิพิธภัณฑ์ เป็นแนวทางในการจัดพิพิธภัณฑ์ทั้งด้านวัฒนธรรมที่เป็นวัตถุและไม่ใช่วัตถุเพราะได้ทราบบรรทัดฐานทางสังคมในวิถีชีวิตความเป็นอยู่ ทั้งยังแสดงให้เห็นข้อมูลเกี่ยวกับกายภาพและสิ่งแวดล้อมเพื่อนำมาจัดเก็บและจัดการพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นชุมชนกะเหรี่ยงโป

2.2 กะเหรี่ยงในจังหวัดราชบุรี

ในพื้นที่จังหวัดราชบุรีมีชาวกะเหรี่ยงอาศัยอยู่บริเวณแถบตะวันตกของจังหวัดซึ่งเป็นพรมแดนติดต่อกับพม่าในพรมแดนติดต่อกับประเทศพม่าในพื้นที่ 2 อำเภอ คือ

1. อำเภอสวนผึ้ง ได้แก่ ตำบลบ้านบึง ตำบลสวนผึ้ง ตำบลบ้านคา และตำบลตะนาวศรี
2. อำเภอปากท่อ แก่ ตำบลยางหัก

ประชากรชาวกะเหรี่ยงในจังหวัดราชบุรีรวมทั้งสิ้นประมาณ 7,302 คน ส่วนใหญ่กะเหรี่ยงเหล่านี้เป็นกะเหรี่ยงโปหรือตะเลง เดิมมีหลักแหล่งอยู่แถบลุ่มน้ำอิรวดี เมื่อประมาณ 200 ปีเศษ ถูกพม่ารุกรานจึงพากันหนีข้ามเทือกเขาตะนาวศรีเข้าชายแดนไทยทางอำเภอสังขละบุรี จังหวัด

กาญจนบุรี และกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ที่จังหวัดราชบุรี ชาวกะเหรี่ยงตั้งบ้านเรือนครั้งแรกที่หนองกะเหรี่ยง (ปัจจุบัน คือ หมู่บ้านหนองนกกระเรียน อำเภอจอมบึง) อยู่มาระยะหนึ่งถูกคนไทย รุกรานประกอบกับประสบภัยธรรมชาติแห้งแล้ง น้ำในหนองแห้งขอด จึงพากันอพยพพวกหนึ่งแยก ลงไปทางใต้ตั้งบ้านเรือนอยู่ตามเชิงเขาต้นแม่น้ำเพชรบุรี

กะเหรี่ยงในอำเภอสวนผึ้ง

กรมศิลปากร (2534: 195) กะเหรี่ยงในอำเภอสวนผึ้ง เป็นกลุ่มที่ได้อพยพมาจากบ้านหนองกะเหรี่ยง หรือหนองนกกระเรียน ตำบลรางบัว อำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรีรวมเวลาอพยพ จากพม่ามาตั้งถิ่นฐานในอำเภอสวนผึ้ง ประมาณ 200 ปี อพยพเข้ามาอยู่ในไทยเรื่อยๆ ส่วนใหญ่ อพยพมาเพื่อหาที่ทำกินใหม่ กลุ่มนี้จะตั้งบ้านเรือนสูงกว่ากลุ่มเดิม เช่น ที่บ้านห้วยน้ำหนัก บ้านพุ ระกา เป็นต้น

1. การตั้งถิ่นฐานที่อยู่อาศัย

กะเหรี่ยงไปนิยมตั้งถิ่นฐานอาศัยตามพื้นราบในหุบเขา หรือระหว่างหุบเขาไม่นิยม อยู่สูงเกิน 300 เมตร จากระดับน้ำทะเล ชอบตั้งแหล่งเป็นชุมชนไม่อพยพโยกย้ายบ่อยๆ เช่น ชาวเขาเผ่าอื่น ยกเว้นถูกรบกวน หรือเกิดภัยธรรมชาติ กะเหรี่ยงไปจะอยู่รวมกันเป็นกลุ่มๆ ละ 10 กว่าหลังคาเรือน

2. ลักษณะบ้านเรือน

บ้านเดิมของกะเหรี่ยงเดิมเป็นกระท่อมใต้ถุนสูง มุงด้วยหญ้าคาหรือใบกะพ้อ พื้นปู ฟากไม้ไผ่ เสาไม้ปอกเปลือก ฝาไม้ไผ่สับฟาก ปิดกันไว้ห้องหนึ่งสำหรับลูกสาว มีระเบียบตรงด้าน สกั๊ดและมีไม้ไผ่ทำเป็นลูกกรงสำหรับเป็นห้องรับแขก มุมหนึ่งใช้เป็นห้องครัว โดยตั้งแท่นดินทำเตา ก้อนเสา

ปัจจุบันการตั้งบ้านเรือนของกะเหรี่ยง เปลี่ยนไปตามสภาพเศรษฐกิจและความนิยม ของสังคมบ้านจึงมักสร้างเป็นห้องแถวบ้าง เป็นอาคารถาวรบ้าง

กรมศิลปากร (2534: 197) กล่าวว่าชาวกะเหรี่ยงไป มีชีวิตความเป็นอยู่สัมพันธ์กับ ธรรมชาติ ทำให้พวกเขามีนิสัยรักสงบ เป็นนักอนุรักษ์ธรรมชาติ ในบริเวณหมู่บ้านกะเหรี่ยงทุก หมู่บ้านจะมีต้นไม้ขนาดใหญ่ และมีสภาพแวดล้อมคล้ายบ้านสวนคือ จะปลูกต้นมะม่วง หนาม กัลย อ้อย ส้มโอ ฯลฯ สำหรับใช้รับประทานในครอบครัวและหมู่บ้าน

3. อาชีพ

โดยทั่วไปชาวกะเหรี่ยงประกอบอาชีพเพาะปลูก ในอดีตทำการเพาะปลูกแบบย้ายที่ (Shifting Cultivation) นิยมนำเพื่อเป็นการพักดินให้ฟื้นตัว 4 – 10 ปี ปล่อยให้ต้นไม้วัชพืชเติบโตขึ้นคลุมดิน จากนั้นจึงหวนกลับมาปลูกในพื้นที่ดินเดิม

ปัจจุบันกะเหรี่ยงตั้งถิ่นฐานอย่างถาวร จึงเปลี่ยนมาทำไร่แบบไร่หมุนเวียน (Land Rotation) พืชที่ปลูกได้แก่ สับปะรด อ้อย ถั่วลิสง มันสำปะหลัง นอกจากนั้นก็ทำงานรับจ้างตามแหล่งเหมืองแร่ยามว่างผู้ชายเข้าป่าล่าสัตว์ หาของป่า โดยเฉพาะหาน้ำผึ้ง โดยวิธีการตอกทอยขึ้นต้นไม้ที่มีรังผึ้งอยู่แล้วปีนขึ้นไปตามทอยที่ตอกไว้ ผู้หญิงกะเหรี่ยงบางคน บางหมู่บ้านมีการทอผ้าและย้อมขาย

4. การแต่งกาย

กะเหรี่ยงโป มีวัฒนธรรมในการแต่งกายดั้งเดิม คือ ผู้ชาย นิยมไว้ผมยาว ใช้ผ้าโพกทำเป็นยอดแหลมยาวออกมาตรงหน้าผากคล้ายกับวงช้าง ถ้าเป็นชายหนุ่มใช้ผ้าสีสดๆ โพกเช่น แดง เขียว เหลือง ถ้าเป็นชายสูงอายุ นิยมโพกด้วยผ้าสีดำ หรือขาว ส่วนผู้หญิง กะเหรี่ยงโปนุ่งผ้าโจงกระเบน หรือกางเกงคล้ายกางเกงจีนสีดำ สวมเสื้อสีดำมีกระดุมหลายเม็ด

ผู้หญิง เด็กหญิงชาวกะเหรี่ยงใส่เสื้อสีขาว คอแหลมเป็นรูปตัววี (V) เสื้อยาวคล้ายชุดเล็กใส่ลักษณะนี้จนกระทั่งอายุครบ 15 ปีหรือก่อนมีประจำเดือน จึงเปลี่ยนมาใส่ชุดสำหรับหญิงสาว

หญิงสาวชาวกะเหรี่ยงนิยมไว้ผมยาวหวีแฉกกลาง นุ่งผ้าถุง สวมเสื้อทรงกระบอกคอวีผ้าลึกลงร่องอก แขนในตัวยาวทั้งเสื้อและผ้าถุงทอดด้วยฝ้ายสีดำปนน้ำตาล ปักด้วยสีเป็นดอกกลมมีแฉกเป็นแนวขวางบริเวณอก ชายเสื้อและชายผ้าถุงปักด้วยลูกบิด สวยงาม ปัจจุบันนิยมแต่งชุดประจำเผ่าในพิธีสำคัญ ๆ เท่านั้น จึงพบเห็นกะเหรี่ยงทั้งชายหญิงในปัจจุบันแต่งกายแบบสมัยสากลนิยม

5. ศาสนา

ชาวกะเหรี่ยงดั้งเดิมนับถือผี เชื่อว่าผีสามารถทำร้ายคนให้เกิดภัยพิบัติหรือเจ็บป่วยได้ นอกจากนี้ยังเชื่อเรื่องไสยศาสตร์ (Black Magic) เช่น การเสกหนังสือ เสกตะปูเข้าท้อง ปล่อยคุณ ฯลฯ ปัจจุบันกะเหรี่ยงนับถือศาสนาพุทธมากขึ้น มีบางแห่งที่นับถือศาสนาคริสต์ เช่น ที่บ้านห้วยน้ำหนัก อำเภอสวายผิง กะเหรี่ยงที่นับถือศาสนาคริสต์ส่วนใหญ่เป็นกะเหรี่ยงที่อพยพเข้ามาใหม่

6. ภาษา

ภาษาของกะเหรี่ยง จัดอยู่ในตระกูลภาษาจีน – ทิเบต คือกลุ่มกาเร็นนิกแต่บางแห่งบอกว่ามีความใกล้เคียงภาษากลุ่มทิเบต – พม่า ภาษากะเหรี่ยงสะกอ และกะเหรี่ยงโปได้รับ

อิทธิพลในตระกูลมอญ เขมร โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาษามอญ การที่ภาษากะเหรี่ยงมีความแตกต่างกันเนื่องจากความเป็นเผ่าพันธุ์ที่มีจำนวนมากและแตกต่างในด้านที่อยู่อาศัย

สำหรับตัวหนังสือกล่าวกันว่ากะเหรี่ยงไม่มีตัวหนังสือเป็นของตนเองแต่อาศัยตัวหนังสือของถิ่นที่เข้าไปอยู่อาศัยใช้เป็นภาษาของตนเอง จึงพบว่าตัวหนังสือของกะเหรี่ยงที่ใช้อยู่ในประเทศไทยคล้ายกับตัวหนังสือของพม่าและมอญ อย่างไรก็ตามพวกกะเหรี่ยงยังเชื่อว่าพวกตนยังมีตัวหนังสือเป็นของตนเองเพราะสืบเนื่องมาจากตำนานของชาวกะเหรี่ยงที่เล่าสืบต่อกันมาว่าพระเจ้าได้พระราชทานหนังสือที่จารึกบนแผ่นหนังมาให้กะเหรี่ยงซึ่งเป็นลูกคนโตในพี่น้อง 7 คน กะเหรี่ยงเป็นคนซื่อและขยัน รับหนังสือมาก็ไม่ได้สนใจวางไว้บนต้นไม้และทำงานต่อไป ฝรั่งซึ่งเป็นคนสุดท้ายต้องมาพบเข้าจึงจึงลอกใส่แผ่นเงินแผ่นทองไป ส่วนหนังสือในแผ่นหนังถูกมด ปลวกกินและไถ่เข้าไปคู้เขี่ย กะเหรี่ยงกลับมาจนเย็นมาเอาหนังสือพบรอยไถ่เขี่ยเข้าใจว่าเป็นตัวหนังสือจึงนำไปใช้ เรียกตัวหนังสือนี้ว่า “ไถ่ ช่งวิ” หมายถึงหนังสือไถ่เขี่ยด้วยเหตุนี้เองกะเหรี่ยงจึงใช้กระดูกไถ่เสี่ยงทายเพราะเชื่อว่าเป็นผู้ให้ความรู้

2.3 ประเภทของเพลงกะเหรี่ยง

ปัญญา รุ่งเรือง (ม.ป.ป.: 8-9) ได้จัดทำเอกสารประกอบการสอนวิชาประวัติศาสตร์ไทย โดยตอนหนึ่งได้กล่าวถึงดนตรีพื้นเมืองว่า ดนตรีพื้นเมืองหมายถึง ดนตรีของผู้คนในอาณาบริเวณใด บริเวณหนึ่งในวงกว้างไม่มีเส้นพรมแดนกำหนด และดนตรีชนิดเช่นนั้นเป็นที่เข้าใจ ซาบซึ้ง หมายถึง และ รู้ความหมายซึ่งกันและกันเป็นอย่างดีระหว่างผู้คนในวัฒนธรรมนั้นๆ บุคคลอื่นนอกวัฒนธรรม แม้จะสามารถซาบซึ้งกับดนตรีนั้นได้ แต่ก็ในระดับจำกัด ตัวอย่างเช่น ดนตรีพื้นเมืองล้านนา เวลาที่ชาวล้านนาเป่าปี่ ดิดซิง ซอ แม้แต่สวด และแหล่เทศน์ ชาวล้านนาเท่านั้นที่ซาบซึ้งที่สุดโดยไม่ต้องมีการแปลความ ดีความหรือขยายความแต่ประการใด แต่ถ้าคนนอกวัฒนธรรมไปฟังก็ต้องการคำอธิบายอย่างมากและถึงแม้จะอธิบายอย่างละเอียดพิสดารเพียงไร ก็ยังไม่เข้าใจความหมายที่แท้จริงอยู่ดี คือยังเข้าใจไม่ถึงความหมายแท้จริงภายในชนิดไม่ต้องอธิบาย และถ้าคนล้านนาไปฟังหมอลำหมอลำแคนของชาวอีสานเข้า แม้ว่าถ้อยคำบางคำที่มีความหมายใกล้เคียงกันก็ยังคงต้องการคำอธิบายอยู่ดี แต่ถ้ายังเป็นคนที่ต่างวัฒนธรรมกันมากๆ เช่น ให้ชาวอีสานและชาวล้านนาไปดูโนราหรือฟังเพลงบอกของชาวทักษิณก็ยิ่งต้องแปลความกันมากยิ่งขึ้นเพราะนอกจากดนตรีจะแตกต่างกันมากแล้ว ก็ยังมีตัวแปรทางภาษาอีกด้วย และถึงจะอธิบายกันเท่าไรก็ยังไม่เข้าใจถึงความหมายภายในอยู่ดี ดนตรีพื้นเมืองเดียวกันก็ใช้ว่าจะเป็นแบบเดียวกันไปเสียทั้งเมือง ดนตรีพื้นเมืองของแต่ละ

ละท้องถิ่นยังมีความแตกต่างในระเอียดแล้วแต่ความนิยม การถ่ายทอดและการแสดงออกของผู้คน ในท้องถิ่นนั้นๆ เช่น ดนตรีพื้นเมืองอีสานใต้ กันตรึมที่บ้านดงมัน ในจังหวัดสุรินทร์ ก็ต่างไปจากที่บ้านโคกตาชัยจังหวัดบุรีรัมย์ วงสะล้อ-ซึง-ปี่ ซึ่งเป็นดนตรีพื้นเมืองล้านนา ที่บ้านแม่สันป่าขาม จังหวัดลำพูนก็แตกต่างไปจากที่แมริมจังหวัดเชียงใหม่ ในกรณีเช่นนี้คำว่า “ดนตรีพื้นบ้าน” ก็น่าจะนำมาใช้เรียกดนตรีประจำท้องถิ่นได้

ในทำนองเดียวกัน ปิยพันธ์ แสนทวีสุข (2541: 8) ได้ศึกษารวบรวมเรื่องการสร้างข้อมูลทางดนตรีและศิลปะการแสดงพื้นบ้านอีสาน โดยกล่าวถึงลักษณะของดนตรีพื้นบ้านสรุปเป็นหัวข้อได้ดังนี้

1. ดนตรีพื้นบ้านคือ เสียงดนตรีที่ถ่ายทอดกันมาโดยการจดจำและโดยวาจา เรียนรู้ผ่านการฟังมากกว่าการอ่าน เป็นสิ่งที่ถ่ายทอดมาจากปากต่อปาก ไม่มีการจดบันทึกไว้เป็นลายลักษณ์อักษร
2. ดนตรีพื้นบ้านเป็นสมบัติของกลุ่มชนชาวบ้าน ผู้คนในสังคมพื้นบ้านมีส่วนร่วมในการสร้างบทเพลง ชาวบ้านร่วมกันขับร้องร่วมกันเล่นดนตรี หรืออย่างน้อยเคยฟังและรู้จัก เนื้อเพลงรู้จักทำนองมาแต่อดีต ไม่สามารถระบุได้ว่าใครเป็นผู้กำเนิดโดยชัดเจน
3. ดนตรีพื้นบ้านไม่มีเนื้อร้องหรือทำนองตายตัว เนื้อร้องหรือบทเพลงอาจขยายออกไปได้เรื่อยๆ หรือถูกตัดทอนให้สั้นลงก็ได้ตามใจคนร้อง ผู้เล่นดนตรีอาจพลิกแพลงท่วงทำนองให้แปลกออกไปได้หลายทาง โดยไม่มีตัวโน้ตเพลงกำกับ ต่อเมื่อภายหลังจึงได้พัฒนามาสู่ยุคแห่งการกำหนดตัวโน้ตและจดบันทึกเนื้อร้องไว้เป็นลายลักษณ์อักษร
4. ดนตรีพื้นบ้านมีความเรียบง่าย ทั้งในแง่ของการแสดงออก การขับร้อง ท่วงทำนองและการใช้ถ้อยคำ เช่น ไม่ต้องใช้อุปกรณ์มาก ใช้สำนวนภาษาง่ายๆ ซ้ำคำ ซ้ำวรรค มีทำนองหลักทำนองเดียว ร้องหรือเล่นดนตรีเข้าไปเข้ามาหลายๆทีกเกี่ยวข้อง
5. ผู้เล่นดนตรี หรือผู้ขับร้องบทเพลงในสังคมพื้นบ้านอาจเป็นเพียงผู้สมัครเล่น สามารถร้องหรือเล่นได้ยามว่างและในโอกาสพิเศษ เช่น ในเทศกาลต่างๆที่มีผู้คนมาพบปะชุมนุมกัน ประกอบกิจกรรมต่างๆมีได้ยึดถือเป็นอาชีพและอาจเป็นอีกประเภทหนึ่งคือผู้ที่มีความสามารถสูงจนได้รับ ยกย่องว่าเป็นศิลปินซึ่งสามารถเล่นดนตรีเป็นอาชีพได้

ไชแสง สุชะวะณะ (2519: 1) กล่าวว่า ดนตรีเป็นศิลปะอย่างหนึ่งที่มนุษย์ได้สร้างสรรค์ปรุงแต่งขึ้นและได้เป็นเพื่อนทางด้านจิตใจของมนุษย์มาช้านานแล้ว คำถามที่ว่าศิลปะแขนงนี้เริ่มต้นขึ้นเมื่อใดไม่มีผู้ใดสามารถให้คำตอบได้ แต่ถ้าอาศัยหลักฐานและข้ออ้างอิงทางวิชามานุษยวิทยา (Anthropology) แล้วก็จะกล่าวได้ว่าดนตรีเกิดขึ้นครั้งแรกคือ “ความหวาดกลัว” ปรากฏการณ์ทาง

ธรรมชาติไม่ว่าการเกิดกลางวันกลางคืน การผลัดเปลี่ยนของฤดูกาล ไฟแลบ ฟาร์อง ฝนตก น้ำท่วม แผ่นดินไหว ล้วนเป็นสิ่งที่สร้างความประหลาดประหลาดและความกังวลใจให้แก่มนุษย์ ในยุคนั้นเป็นอันมาก พวกเขามีความเข้าใจว่าปรากฏการณ์ต่างๆ เหล่านี้มีทั้งพระที่ดีและร้ายอยู่ในตัว ที่ทำให้เกิดสิ่งเหล่านี้ ไม่เพียงแต่เท่านั้นมนุษย์ยังมีความเชื่อถือว่า ความมั่งคั่งของพืชพันธุ์ธัญญาหาร การฟื้นจากภัยอันตรายจากสัตว์ร้ายต่างๆ การฟื้นหายจากโรคภัยไข้เจ็บ ก็ล้วนเป็นความกรุณาปราณีที่ได้รับจากพระเจ้าทั้งสิ้น

ในทำนองเดียวกัน มนตรี ภูงาม (2530: 7) กล่าวถึงดนตรีว่า ดนตรีเป็นศิลปะอย่างหนึ่ง ที่ช่วยให้มนุษย์มีความสุข สนุกสนานรื่นเริง ช่วยผ่อนคลายความเครียดได้ในบางขณะ มีลักษณะคล้ายไอศถยานานหนึ่งที่สามารถช่วยคนไข้ที่ป่วยทางใจให้มีอาการดีขึ้น การขับร้องมีความเกี่ยวข้องกับชีวิตมนุษย์ตั้งแต่เกิดจนกระทั่งตายอาจเกี่ยวข้องกับรูปแบบของการบันเทิงโดยตรง เกี่ยวข้องโดยขนบธรรมเนียมประเพณีและโดยลักษณะอื่นๆ ทุกคนยอมรับว่าดนตรีเป็นสิ่งที่มีความหมายเป็นปัจจัยที่สำคัญอันหนึ่งที่จะขาดเสียมิได้ ทว่าแต่ละคนไม่สามารถจะตีความความหมายและความสุขนั้นได้ไม่เท่าเทียมกันซึ่งขึ้นอยู่กับประสบการณ์ของแต่ละคน การขับร้องมีมาตั้งแต่ยุคดึกดำบรรพ์ (Primitive Age) สันนิษฐานว่าเกิดมาพร้อมๆ กับมนุษย์ที่เริ่มมีอารยธรรมและวัฒนธรรมที่สอดคล้องกันอย่างต่อเนื่อง โดยถือว่าดนตรีเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมประจำชาติ นักปราชญ์ได้พยายามจะศึกษาหาหลักฐานเกี่ยวกับต้นกำเนิดของดนตรีที่แท้จริง แต่ไม่สามารถจะชี้ชัดลงไปได้ว่าดนตรีมีกำเนิดอย่างไร จะทำได้เพียงตั้งข้อสันนิษฐานเท่านั้น เช่น ดนตรีอาจเกิดจากเสียงพูดคุ้ย เกิดจากเสียงธรรมชาติหรือจากเสียงสัญญาณต่างๆ อย่างไรก็ตามก็ได้พบว่าดนตรีในสมัยโบราณมีส่วนเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของมนุษย์มากกว่าปัจจุบัน เป็นการแสดงออกถึงจิตวิทยา สังคม ศาสนา การสักการะ บูชา และภาษาในการติดต่อ การสร้างเสียงหรือร้องรำทำเพลงของคนโบราณนั้นประกอบไปด้วยความหมายทั้งสิ้น และจะสัมพันธ์กับความรู้สึกรักนึกคิดเสมอ นอกจากนี้ ปัญญา รุ่งเรือง (2541 : 120) ได้กล่าวไว้ว่า ในการศึกษาเรื่องราวทางดนตรีของมนุษย์ เราจำเป็นจำเป็นต้องมีความรู้เรื่อง “ดนตรี” เสียก่อนแล้วจึงจะเข้าใจด้านความสัมพันธ์ระหว่างดนตรีกับวัฒนธรรม ทั้งนี้เป็นเพราะว่าดนตรีเป็นผลิตผลที่มีลักษณะเฉพาะ เป็นผลงานของมนุษย์ที่มีความเป็นเอกภาพ ซึ่งสามารถดำรงอยู่ได้ก็ต่อเมื่อมีการใช้ดนตรีร่วมกันระหว่างผู้คนในสังคม ไม่ใช่อยู่โดดเดี่ยวเฉพาะตัว ดนตรีเอง ดังนั้นจึงต้องมีการศึกษาวิเคราะห์กันในเรื่อง 3 ประเด็นคือ 1) ความคิดรวบยอดทางดนตรี 2) พฤติกรรมของคนในสังคมที่เกี่ยวข้องกับดนตรี 3) ตัวดนตรีประเภทของเพลงกะเหรี่ยง สุริยา รัต นกุล (2524 : 80-92) ได้กล่าวไว้ดังนี้สังคมกะเหรี่ยงโดยทั่วไปเป็นสังคมที่อยู่ตามป่าตามเขา โดยทั่วไปเป็นสังคมที่อยู่ตามป่าตามเขาห่างไกลจากเครื่องบันเทิงชนิดต่างๆ เครื่องบันเทิงของกะเหรี่ยงจึงอยู่ที่การสนทนาปราศรัยกันตอนกลางคืนเวลากลับจากทำงานในไร่แล้ว และการรวมวงกันฟังนิทาน ผู้ที่เล่านิทานเก่งก็จะมีผู้นิยมชมชอบมากสิ่งที่นิยมชมชื่นของหนุ่มสาวอย่างหนึ่งก็คือ การพบปะเกี่ยวพาราสักกับหญิงสาวที่ชอบพอกันจริงๆ เท่านั้น ชายที่แต่งงานแล้วจะไปพบปะสนทนากับหญิงสาวในทำนองนี้ไม่ได้เลย ถ้าใครทำก็จะได้รับความรังเกียจจากสังคมมากไม่มีผู้คบ

คำสมาคมด้วย บางครั้งก็ถึงขนาดต้องย้ายบ้านไม่อยู่หมู่บ้านอื่น หากชายที่มีภรรยาแล้วไปมีภรรยาคนใหม่อีกในสังคมกะเหรี่ยงถือว่าการผิดผีขนาดหนัก หมอผีจะเป็นผู้ลงโทษให้อุ้มหมูตัวโตไปพร้อมกับภรรยาคนที่สอง เดินเวียนรอบหมู่บ้าน 3 รอบ เป็นการประจานตนเอง และผู้ชายยังต้องจ่ายเงินให้หญิงที่ตกเป็นภรรยาคนที่สองแล้วถูกแยกไม่ให้อยู่กินเป็นสามีภรรยากันอีกต่อไป และหากหญิงมีสามีแล้วมีชู้จะต้องถูกประจานโดยให้หญิงนั้นและชายชู้แก้เสื้อผ้าปกปิดเฉพาะท้องล่างนิดเดียวให้สองคนนี้ช่วยกันหามหมูตัวใหญ่ขนาด 5 กำมือ (วิธีวัดของกะเหรี่ยงใช้วัดความสูงของหมู) ซึ่งถือว่าเป็นหมูที่มีขนาดใหญ่มากหามหมูนี้ไปรอบหมู่บ้านสามรอบ ปากก็ร้องประจานตนเองว่าตนได้ทำความผิดเช่นนี้ ๆ เป็นการทำให้คนอื่นอย่าเอาเยี่ยงอย่าง หมอผีจะเดินตามมาข้างหลังและเขียนหญิงชายคู่หนึ่งด้วยหว่าย เสร็จแล้วก็จะมีการฆ่าหมูตัวนั้นเลี้ยงผีเจ้าที่เนื่องจากกะเหรี่ยงถือเรื่องพรหมจรรย์ของหญิงเป็นเรื่องใหญ่และการทำผิดเรื่องชู้สาวเป็นเรื่องเสียหายขนาดหนึ่งต้องเลี้ยงผี และทำพิธีมากมาย ดังนั้นเรื่องการเกี่ยวพาราสีจึงเป็นเรื่องของหนุ่มสาวโดยเฉพาะ และจะต้องเป็นหนุ่มสาวที่พอใจกันจริง ๆ ด้วย เมื่อหนุ่มสาวเกี่ยวพาราสีกันจะใช้ถ้อยคำเปรียบเทียบกับไฟเพราะถือกันว่าใครพูดเช่นนั้นได้ก็เป็นสิ่งที่ดี เป็นที่นิยมของเพื่อหนุ่มด้วยกันที่จะมาขอผีกัดด้วย

กาญจนา อินทรสุนานนท์ (2553: 279) อธิบายลักษณะในปัจจุบันของชุมชนกะเหรี่ยงไป อธิบายลักษณะที่พบได้แก่ การแต่งกาย ประเพณีและพิธีกรรม ดนตรีและการแสดงซึ่งในกลุ่มของอรรถลักษณะของชาวกะเหรี่ยงไปได้อย่างชัดเจนจากลักษณะของเครื่องดนตรี ลักษณะบทเพลง การร้องเพลง การแสดงท่าทางเต้นรำประกอบดนตรี ตลอดจนการแต่งกายของนักดนตรีและผู้แสดง ซึ่งจะใช้บรรเลงและแสดงในประเพณีและพิธีกรรมซึ่งมีตลอดปีของชาวกะเหรี่ยงไป

ณรงค์ชัย ปิฎกักรัตน์ และคนอื่น ๆ (2542: บทคัดย่อ) ได้ทำงานวิจัยเรื่อง ดนตรีของ ชนเผ่ากะเหรี่ยงสะกอในพื้นที่มูเส่คี ผลวิจัยพบว่า ดนตรีมีบทบาทต่อสังคม และวัฒนธรรมชนเผ่ากะเหรี่ยงสะกอ 2 ลักษณะ คือ ดนตรีตามแบบแผนดั้งเดิม และเพื่อความบันเทิง เครื่องดนตรี มี 4 ประเภท คือ เครื่องตี ได้แก่ เตหน้า เครื่องสี ได้แก่ สะล้อ เครื่องตี ได้แก่ กลองกบ กลองเดอ และโม เครื่องเป่า ได้แก่ ขลุ่ยปอ และแหว แนวดำเนินทำนองพบการเคลื่อนที่ 3 ลักษณะ คือ แบบกระโดดข้ามขั้น แบบเรียงตามลำดับ และแบบซ้ำตัวโน้ต รูปแบบมีลักษณะท่อนเดี่ยว (Strophic Form) และแบบสองตอน (Binary Form) พิสัยของทำนองมีระยะไม่เกิน 1 ช่วงทบเสียง

เพลงขับร้องของชาวกะเหรี่ยงตามที่ สุริยา รัตนกุล (2524: 80-92) ศึกษาไว้พบว่ามีทั้งเพลงที่ผู้เฒ่าผู้แก่ร้อง ฝ่ายหญิงร้องหญิงชายร้องโต้ตอบกันและเพลงที่ผู้ใหญ่ร้องสั่งสอนลูกหลาน มี 6 ประเภท ดังนี้

1. เพลงที่ร้องในงานศพ
2. เพลงคนเฒ่าคนแก่ร้องสั่งสอนหนุ่มสาว
3. เพลงหนุ่มสาวแสดงความรักความคิดถึงกัน

4. เพลงเบ็ดเตล็ดที่ร้องในงานมงคล
5. เพลงกล่อมเด็ก
6. เพลงที่แต่งขึ้นใหม่

เพลงที่ร้องในงานศพ

งานศพเป็นงานที่สำคัญที่สุดในชีวิตของชาวกะเหรี่ยง พี่น้องเพื่อนฝูงและคนรู้จักแม้จะต่างหมู่บ้านจะมากันหมด ถ้าใครไม่ไปงานศพก็ถือว่าเป็นคนใจดำเหลือเกิน เขาจะเก็บศพวางไว้กลางบ้าน บางครั้งก็เอาผ้าคลุมไว้เฉย ๆ บางครั้งก็ใส่โลงถ้าครอบครัวผู้ตายมีฐานะดีการร้องเพลงตอนหัวค่ำจะเป็นเพลงโศกเศร้า ตอนดึกเป็นเพลงหนุ่มสาวโต้ตอบกันซึ่งไม่เกี่ยวกับความตายเลย เพียงแต่เนื้อเพลงไม่ได้เจาะจงที่จะเกี่ยวพาราสิกันอย่างออกหน้าออกตา นอกจากนั้นยังมีเพลงเบ็ดเตล็ดต่าง ๆ อีกที่นำมาขับร้องในงานศพ

เพลงคนเฒ่าคนแก่ร้องสั่งสอนหนุ่มสาว

เพลงนี้ไม่จำเป็นต้องร้องในงานศพ แต่ถ้าคนเฒ่าคนแก่จะร้องเพลงนี้ในงานศพก็ได้จะใช้ร้องในงานอื่น ๆ ก็ได้ เช่น งานขึ้นบ้านใหม่ งานผูกข้อมือผูกขวัญก่อนที่จะลงมือทำอะไรในเดือน พฤษภาคม ใจความสำคัญที่ร้อง เช่น สอนให้เด็กหนุ่มเด็กสาวระมัดระวังตนในการกินอยู่ อย่างกินสิ่งของที่เสพติด เวลาจะกินอะไรควรพิจารณาด้วยความระวัง , สอนให้ปรึกษาผู้ใหญ่ก่อนเวลาที่จะลงมือทำอะไร เป็นต้น เนื้อเพลงประเภทนี้ยาวมาก คนเฒ่าคนแก่ขับร้องสั่งสอนคนหนุ่มสาวได้เป็นชั่วโมง โดยมีเนื้อเพลงที่แตกต่างกันไป

เพลงหนุ่มสาวแสดงความรักความคิดถึงกัน

เพลงชนิดนี้มีเนื้อเพลงมากมาย เป็นเพลงที่สามารถขับร้องเล่น ๆ คนเดียวแก่เหงาเวลาที่ทำงานในไร่ก็ได้ ชายหนุ่มจะร้องให้หญิงสาวฟังและหญิงสาวร้องโต้ตอบในเวลาที่พักสนทนากันในตอนเย็นก็ได้ไม่ถือเป็นเพลงต้องห้าม ใจความของเพลงชนิดนี้ส่วนมากแสดงถึงความรักความคิดถึงอยากอยู่ใกล้ชิดกับคนรักโดยเปรียบเทียบธรรมชาติที่สวยงามโน้มน้าวใจให้ผู้ฟังมีอารมณ์ละเอียดอ่อนคิดถึงเรื่องความรัก

เพลงเบ็ดเตล็ดที่ร้องในงานมงคล

เป็นเพลงที่ร้องแสดงความร่าเริงเช่นในงานปีใหม่ เมื่อเก็บเกี่ยวสิ่งของในไร่เสร็จแล้ว งานขึ้นบ้านใหม่ หรืองานแต่งงาน เป็นต้น งานกินเลี้ยงตอนขึ้นบ้านใหม่มักจะมีผู้เฒ่าผู้แก่ร้องเพลงชนิดนี้ ใจความสำคัญคือสั่งสอนให้มีความสามัคคีต่อกันเพราะจะทำให้มีพลังมีความศักดิ์สิทธิ์ และมีความสุขสวัสดิ์

เพลงกล่อมเด็ก

เพลงกล่อมเด็กเป็นเพลงเก่าแก่ของกะเหรี่ยง กะเหรี่ยงที่เป็นคริสเตียนจะไม่กล่อมเด็ก เช่นนี้ เด็กหนุ่มสาวที่มาเรียนสูง ๆ ในเมืองก็ไม่มีใครร้องได้ ดังนั้นจึงคาดว่าในที่สุดประเพณีนี้คงจะสูญไปเช่นเดียวกับประเพณีของชาติในเอเชียอาคเนย์อีกหลายชาติ

ตามประเพณีกะเหรี่ยงดั้งเดิมรักทะนุถนอมเด็กมาก และนิยมกล่อมลูกให้นอน ทั้งนี้ไม่เฉพาะมารดาเท่านั้น บิดาหรือญาติทั้งชายและหญิงก็จะกล่อมเด็กได้และไม่ถือว่าเป็นเรื่องอับอาย

เพลงที่แต่งขึ้นใหม่

เพลงชนิดนี้ใช้เนื้อร้องภาษาไทยปนกับภาษากะเหรี่ยงส่วนมากเนื้อความซ้ำกัน คือภาษาไทยก็แปลภาษากะเหรี่ยงวรรคที่เพิ่งร้องผ่านมา ภาษากะเหรี่ยงก็แปลเนื้อความภาษาไทยวรรคที่เพิ่งร้องผ่านมาทำนองที่ใช้เป็นทำนองสากล ซึ่งอาจจะนำมาจากเพลงไทยสากลหรือเพลงฝรั่งก็ได้ ที่น่าสังเกตคือเพลงประเภทนี้ไม่มีการเอื้อนเสียง และนิยมใช้เครื่องดนตรีกีตาร์ เป็นเครื่องประกอบ ไม่ใช่เครื่องดนตรีแบบดั้งเดิมของกะเหรี่ยงที่เป็นเช่นนี้เพราะเพลงประเภทนี้เพิ่งแต่งฟังกับเมื่อประมาณสิบปีมานี้เอง ผู้แต่งก็เป็นกะเหรี่ยงที่นับถือศาสนาคริสต์ จึงมีความสามารถในการเล่นกีตาร์และร้องเพลง

2.4 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม

รัตนา อัจฉริยสุวรรณ์ (2542: 5-9) ได้รวบรวมความหมายของคำว่าวัฒนธรรม ลักษณะของวัฒนธรรม ประเภทของวัฒนธรรม ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ สังคม และวัฒนธรรม โดยอ้างอิงถึง

1. คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ให้ความหมายวัฒนธรรมไว้ตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีเรื่องให้ใช้แนวทางในการรักษา ส่งเสริม และพัฒนาวัฒนธรรม พุทธศักราช 2529 ว่า

“วัฒนธรรมเป็นวิถีการดำเนินชีวิตของสังคม เป็นแบบแผนการประพฤติ ปฏิบัติ และการแสดงออก ซึ่งความรู้สึกรู้จักคิดในสถานการณ์ต่างๆที่สมาชิกในสังคมเดียวกัน”

2. เสฐียรโกเศศ ให้ความหมายว่าวัฒนธรรมเป็นสิ่งที่มนุษย์เปลี่ยนแปลงปรับปรุงหรือผลิตสร้างขึ้นเพื่อความเจริญงอกงามในวิถีชีวิตของส่วนรวมและสามารถถ่ายทอดกันได้เลียนแบบกันได้

แล้วสรุปความหมายของวัฒนธรรมไว้ว่า วัฒนธรรมเป็นลักษณะเฉพาะของแต่ละสังคม ดังนั้นวัฒนธรรมบางส่วนอาจแตกต่างกันคล้ายคลึงกับวัฒนธรรมของสังคมอื่นตามแต่สภาพภูมิประเทศและประวัติศาสตร์ของแต่ละสังคม ทั้งวิถีการดำเนินชีวิตของมนุษย์อันเกิดจากความคิดสร้างสรรค์ของมนุษย์ แล้วได้ยึดถือปฏิบัติจากชนรุ่นหนึ่งมายังชนอีกรุ่นหนึ่งจนถึงปัจจุบัน วัฒนธรรมมีลักษณะดังนี้คือ วัฒนธรรมเป็นพฤติกรรมที่ต้องเรียนรู้ วัฒนธรรมเป็นมรดกแห่งสังคมโลก วัฒนธรรมเป็นวิถีชีวิต วัฒนธรรมเป็นสิ่งที่อยู่เหนืออิทธิพล และประเภทของวัฒนธรรม รัตนชาติ อัทธภูมิสุวรรณ อังอิงถึงนักวิชาการ โดยแบ่งประเภทของวัฒนธรรมออกเป็น 4 กลุ่ม ดังนี้

1. นักสังคมวิทยาส่วนใหญ่แบ่งวัฒนธรรมออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ คือ
 - 1.1 วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องวัตถุ ได้แก่ สิ่งของหรือวัตถุที่ผลิตสร้างขึ้นมา
 - 1.2 วัฒนธรรมที่ไม่เกี่ยวข้องกับทางวัตถุ ได้แก่ ภาษา ความคิด ค่านิยม ประเพณี

เป็นต้น

2. นักสังคมวิทยาบางท่าน เช่น โรเบิร์ต ไบเออร์สเตดท์ (Robert Bierstedt) ได้แบ่งวัฒนธรรมเป็น 3 ประเภทคือ
 - 2.1 วัฒนธรรมทางด้านวัตถุ
 - 2.2 วัฒนธรรมทางด้านความคิด
 - 2.3 วัฒนธรรมทางด้านบรรทัดฐาน เช่น กฎหมาย กฎระเบียบ ขนบธรรมเนียม

ประเพณี จารีตประเพณี วิถีประชา และมารยาทสังคม เป็นต้น

3. พระราชบัญญัติวัฒนธรรมแห่งชาติ พ.ศ. 2548 ได้แบ่งวัฒนธรรมออกเป็น 4

ประเภทคือ

- 3.1 วัฒนธรรมได้แก่ การประดิษฐ์คิดค้นสิ่งใหม่ๆ เช่นการสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกในชีวิตประจำวัน การสร้างเครื่องมือเครื่องใช้ เป็นต้น

3.2 คติธรรม ได้แก่ วัฒนธรรมที่เกี่ยวกับหลักในการดำเนินชีวิต เกี่ยวข้องกับศีลธรรม ความเชื่อ และค่านิยมต่างๆ เช่น ความซื่อสัตย์สุจริต ความขยันหมั่นเพียร ความสุภาพอ่อนโยน ความสามัคคี ซึ่งเป็นคติธรรมช่วยสร้างเสริม ปรับปรุง พัฒนาทัศนคติ ความเชื่อ และค่านิยม แล้วนำไปช่วยแก้ปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นในสังคมได้

3.3 เนติกรรม เป็นวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องระเบียบวินัย กฎเกณฑ์ และกฎหมายต่างๆ รวมทั้งประเพณีที่คนส่วนใหญ่ถือปฏิบัติสืบต่อกันมาจนเป็นแบบอย่างเดียวกัน

3.4 สหกรรม หมายถึงวัฒนธรรมทางสังคมที่ใช้ในการติดต่อสัมพันธ์กับคนอื่น เป็นมารยาทที่ควรปฏิบัติ เช่น มารยาทในการรับประทานอาหาร มารยาทในการต้อนรับแขก มารยาทในการแสดงความเคารพทั่วไปและมารยาทสังคมต่างๆ

4. แบ่งวัฒนธรรมออกตามขนาดของสังคม ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ประเภท

4.1 วัฒนธรรมหลัก หมายถึง วัฒนธรรมของสังคมใหญ่ ซึ่งสังคมใหญ่นั้นจะเป็นสังคมที่ประกอบไปด้วยสังคมย่อยๆ หลายสังคม เช่นสังคมไทย มีการสื่อสารโดยใช้ภาษาไทย เป็นสื่อกลาง

4.2 วัฒนธรรมย่อย หมายถึง รูปแบบพฤติกรรมของคนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งที่มีลักษณะเด่นเป็นเอกลักษณ์ของตนในสังคม ได้แก่วัฒนธรรมย่อยทางเชื้อชาติ วัฒนธรรมย่อยทางชีวิต ความเป็นอยู่ วัฒนธรรมย่อยตามท้องถิ่น วัฒนธรรมย่อยเชิงอาชีพ เป็นต้น

จากความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ สังคมและวัฒนธรรม จะเห็นได้ว่ามนุษย์เป็นผู้ก่อตั้งและสร้างสรรค์สังคม ขณะเดียวกันสังคมก็เป็นผู้ให้กำเนิดมนุษย์ตลอดจนให้การอบรมเรียนรู้กฎเกณฑ์ ระเบียบสังคมและสามารถถ่ายทอดสิ่งที่เป็นมรดกทางสังคมในรูปแบบต่างๆ ทั้งวัตถุสิ่งของ สิ่งประดิษฐ์ต่างๆ ขนบธรรมเนียมประเพณีและมารยาทในการอยู่ร่วมกัน สร้างกฎระเบียบขึ้นภายในสังคม จากชนรุ่นหนึ่งไปสู่ชนอีกรุ่นหนึ่งจนกลายเป็นวัฒนธรรม ดังนั้นมนุษย์สังคมและวัฒนธรรมจึงมีความสัมพันธ์กันอย่างแนบแน่นไม่อาจแยกออกจากกันได้

ในลักษณะเดียวกัน กฤษณา วงษาสันต์ และคนอื่นๆ (2542: 88-89) ได้รวบรวมการแบ่งประเภทวัฒนธรรมโดยอ้างอิงถึงสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ซึ่งแบ่งวัฒนธรรมออกเป็น 5 ประเภทดังนี้

1. ศิลปกรรม (The Arts) ได้แก่ ภาษา วรรณกรรม การละคร นาฏศิลป์ ดนตรี จิตรกรรม สถาปัตยกรรม ประติมากรรม และศิลปะการแสดงอื่นๆ ฯลฯ
2. มนุษยศาสตร์ (Humanities) ได้แก่ คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม ธรรมเนียม ประเพณี กฎหมาย การปกครอง ประวัติศาสตร์ โบราณคดี ปรัชญา ศาสนา ฯลฯ
3. การช่างฝีมือ (Practical Craft) ได้แก่ การเย็บปักถักร้อย การแกะสลัก การทอ การจักสาน การทำเครื่องถม เครื่องเงิน เครื่องทอง ฯลฯ
4. กีฬา นันทนาการ (Sport and Recreation) ได้แก่ มวยไทย กระบี่กระบอง ตะกร้อ การละเล่นพื้นเมือง ฯลฯ

5. คหกรรม (Domestic Arts) ได้แก่ ระเบียบในเรื่องการกินอยู่ มารยาทในสังคม การแต่งกาย การตกแต่งเคหะสถาน ฯลฯ

แล้วสรุปว่าวัฒนธรรมอาจแบ่งออกเป็นกี่ประเภทและจะแบ่งโดยใช้เกณฑ์อะไรก็ได้ แต่สิ่งสำคัญอยู่ที่ว่า เมื่อแบ่งแล้วเราสามารถนำเอาวัฒนธรรมทั้งหลายที่มีอยู่ในสังคม จำแนกลงใน วัฒนธรรมประเภทใดประเภทหนึ่งได้ครบถ้วนได้ผลตรงตามวัตถุประสงค์ ย่อมถือได้ว่าวัฒนธรรม ถูกแบ่งออกเป็นประเภทต่างๆตามจุดประสงค์นี้แล้ว

สุกรี เจริญสุข (2530: 38) ให้ความหมายว่า ดนตรีชาติพันธุ์วิทยา เป็นการศึกษาดนตรีใดก็ตามที่รวมทั้งดนตรี และ องค์ประกอบทางวัฒนธรรมเข้าไปด้วย และ เป็นการศึกษาดนตรีของ ชาติพันธุ์อื่น โดยสามารถแบ่งการศึกษาได้ 2 ลักษณะ คือ

1. เป็นการศึกษาดนตรีใด ๆ ก็ตามที่ไม่ใช่ดนตรีตะวันตก (Non-Western Art Music) ซึ่งรวมทั้งดนตรียุโรปโบราณ และ ที่อื่น ๆ ที่ยังคงเหลืออยู่
2. เป็นการศึกษาดนตรีทุกรูปแบบในท้องถิ่นใดท้องถิ่นหนึ่ง ดนตรีพื้นเมือง ดนตรีของชน กลุ่มน้อย ดนตรีสมัยนิยม ดนตรีเพื่อการค้า ฯลฯ

นิรันดร์ ภักดี (2542: 10) ให้ความหมายว่า ดนตรีชาติพันธุ์วิทยา เป็นสาขาหนึ่งของ ดนตรีวิทยา โดยเน้นการศึกษาดนตรีของกลุ่มชน หรือ ชาติพันธุ์ที่อยู่นอกดนตรีตะวันตก ได้แก่ ดนตรีพื้นบ้าน ดนตรีของชนกลุ่มน้อย เป็นต้น โดยที่การศึกษาเน้นการศึกษาด้านดนตรีเป็นหลัก และมีการศึกษาในเรื่องบริบทของดนตรี โดยใช้กระบวนการศึกษาทางดนตรีวิทยา และทางมานุษยวิทยา

ดังนั้นจึงกล่าวสรุปได้ว่า มานุษยดนตรีวิทยา (Ethnomusicology) ได้ว่าเป็นการศึกษาสาขาหนึ่งที่เน้นการศึกษาดนตรีของกลุ่มชน หรือชาติพันธุ์ที่อยู่นอกดนตรีตะวันตก ดนตรีชาติพันธุ์วิทยา เป็นการศึกษาดนตรีและบริบทต่าง ๆ ที่อยู่รอบข้าง ได้แก่ ดนตรีพื้นบ้าน ดนตรีของชนกลุ่มน้อย ดนตรีสมัยนิยม รวมทั้งดนตรีดั้งเดิม และเครื่องดนตรีต่าง ๆ ทั้งนี้เน้นการศึกษาทางด้านดนตรีเป็นหลัก โดยใช้กระบวนการศึกษาทางดนตรีวิทยา และมานุษยวิทยา

2.5 ทฤษฎีเกี่ยวกับเสียง

พระเจนดุริยางค์ (2531: 22-26) ได้กล่าวถึงอคูสติก (Acoustics) ว่าเสียงมีกำเนิดจากการสั่นไหวของวัตถุโดยมีอากาศเป็นสื่อ นำมากระทบโสตประสาท และอคูสติกเป็นวิทยาศาสตร์แห่งเสียง ซึ่งรวมกฎต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการสั่นไหวของวัตถุ รวมทั้งเหตุที่ทำให้เกิดการสั่นไหวนั้นเสียงต้องอาศัยอากาศเป็นสื่อ นำพาไปเป็นกระแส ถ้าไม่มีอากาศก็ไม่มีเสียง แม้ว่าจะมีการสั่นไหวของวัตถุก็ตาม ฉะนั้นเมื่อวัตถุใดถูกกระทำให้มีการสั่นไหวขึ้นมาจากอากาศที่อยู่รอบ ๆ วัตถุนั้นก็จะถูกกระทบกระเทือนทำให้กระแสขยายตัวออกเป็นวงคลื่น

การสั่นไหวของสายกับวัตถุอื่น ๆ ที่มีลักษณะต่างกันย่อมมีการแตกต่างกันตามลักษณะของวัตถุที่ใช้ การสั่นไหวของสายถ้ามีการแกว่งไปมาช้ามากทำให้ไม่เกิดเสียง แต่ถ้าการสั่นไหวมีกำลังแกว่งไปมาอย่างรวดเร็วถึง 16 ครั้งต่อวินาที ทำให้เกิดเสียงขึ้น ถ้าการสั่นไหวมีการสั่นอย่างสม่ำเสมอก็เป็นเสียงที่ฟังได้สนิท (Sound) แต่ถ้าการสั่นไหวไม่สม่ำเสมอ คือมากบ้างน้อยบ้างเป็นเสียงรบกวน (Noise) อาการของการสั่นไหวนี้ถ้าสั่นไหวเร็วเสียงนั้นมีระดับเสียงสูง และวิธีแห่งการเคลื่อนที่ของกระแสเสียงมักเกี่ยวกับลักษณะของอากาศที่แวดล้อมอยู่รอบ ๆ วัตถุที่สั่นไหวนั้น คือ ถ้าอากาศร้อนกระแสเสียงเคลื่อนที่ได้ดีกว่าอากาศเย็น

ณรุทธ์ สุทธิจิตต์ (2535: 17-18) ได้กล่าวถึงเรื่องเสียง (Sound) ว่ามีความแตกต่างไปจากเสียงรบกวน (Noise) เนื่องจากการทำให้เกิดเสียง (Sound) เป็นลักษณะของการสั่นสะเทือนของอากาศอย่างสม่ำเสมอ ส่วนเสียงรบกวน (Noise) เกิดจากการสั่นสะเทือนของอากาศที่ไม่สม่ำเสมอเสียงดนตรีที่เกิดจาก การเป่า การร้อง การดีด และการสี เป็น Tone หรือ sound เพราะการสั่นสะเทือนเป็นไปอย่างสม่ำเสมอ และได้กล่าวถึงคุณสมบัติของเสียง 4 ประการ คือ

1. ระดับเสียง (Pitch) หมายถึง ความสูงต่ำของเสียงในเชิงกายภาพ เมื่อความถี่ของการสั่นสะเทือนเร็วเสียงสูง ในทางกลับกันถ้าความถี่ของการสั่นสะเทือนช้าเสียงต่ำ โดยหูของคนสามารถแยกเสียงได้ตั้งแต่ระดับความเร็ว 20 ครั้งต่อวินาที ถึง 20,000 ครั้งต่อวินาที เปียโนมีเสียงที่มีความถี่ตั้งแต่ 30-4,000 ครั้งต่อวินาที

2. ความยาวของเสียง (Duration) เสียงดนตรีอาจมีความแตกต่างกันในเรื่องของความยาวของเสียง เช่น เสียงสั้น หรือเสียงยาวมาก ๆ คุณสมบัติข้อนี้เป็นพื้นฐานในเรื่องของจังหวะ (Rhythm)

3. ความเข้มของเสียง (Intensity) เสียงอาจมีความแตกต่างจากเบาไปดัง คุณสมบัตินี้ทำให้เกิดจังหวะด้านดนตรี คือ จังหวะเน้น ซึ่งเป็นพื้นฐานขององค์ประกอบดนตรีในเรื่องเกี่ยวกับความดังเบา

4. คุณภาพของเสียง (Quality) คุณภาพของเสียงดนตรีแต่ละชนิดย่อมแตกต่างกันไป ซึ่งเกิดจากคุณสมบัติทางกายภาพของการสั่นสะเทือน

คุณสมบัติทั้ง 4 ประการของเสียง รวมกันทำให้เกิดเสียงดนตรีที่หลากหลายจนทำให้ดนตรีเป็นศิลปะอย่างหนึ่ง โดยสรุปได้ว่าเสียงดนตรีมีได้ตั้งแต่ ต่ำ-สูง , สั้น-ยาว , เบา-ดัง และเสียงที่แตกต่างกันของเครื่องดนตรีแต่ละชนิด

1) เสียง และระบบสิ่งแวดล้อมของเสียง

วาสิษฐิ์ จรรย์ยานนท์ (2538: 2-3) ได้กล่าวถึง เสียง และระบบแวดล้อมของเสียงว่า ระบบที่ทำให้เกิดเสียงต้องมีย่อประกอบ 3 ประการ คือ

1. แหล่งที่เกิดเสียง โดยเสียงต้องมีกำเนิด และได้รับการกระตุ้นให้เกิดขึ้นด้วยวิธีการอย่างใดอย่างหนึ่ง

2. อากาศ ซึ่งเป็นเครื่องมือในการเผยแพร่เสียงจากแหล่งที่เกิดเสียง และนอกจากอากาศแล้ว ยังมีวัสดุอื่น ๆ อีกเป็นจำนวนมากที่เป็นมัชฌิม (ตัวกลาง, ตัวสื่อ) ในการเผยแพร่ดัง คำกล่าว ที่ว่า “การเคลื่อนที่ของเสียงจากตัวก่อกำเนิดเสียง ต้องอาศัยตัวกลางในการถ่ายโอนพลังงานการสั่นของตัวก่อกำเนิดเสียงนั้นไปยังที่ต่าง ๆ” (กรมวิชาการ, 2542: 3)

3. มีหูฟัง หรือ เครื่องมือรับเสียง

จากองค์ประกอบทั้ง 3 ประการ ยังมีสิ่งแวดล้อมของระบบที่มีบทบาทเป็นอย่างมาก คือ แหล่งเกิดเสียง อาจจะเป็นสายซอ ลี้นปี หรือสายเสียงในลำคอ ที่ถูกกระตุ้นให้เกิดการสั่นสะเทือน แต่พลังงานที่จะทำให้เกิดเสียงมีน้อยมาก จำเป็นจะต้องสร้างสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการขยายเสียง เช่น สายซอยึดกับกล่องซอ เป็นต้น สิ่งแวดล้อมนี้เองทำให้เสียงมีคุณภาพ และดีขึ้น ในทางฟิสิกส์ถือว่าเครื่องดนตรี คือ อุปกรณ์ที่สามารถสร้างความสั่นสะเทือนให้เกิดขึ้นแก่บรรยากาศใกล้เคียง ต้องมีอุปกรณ์ที่ประกอบด้วยตัวสร้างความสั่นสะเทือน (Vibrator) และตัวกำทร (Resonator) (วาสิษฐิ์ จรรย์ยานนท์. 2538: 3; อ้างอิงจาก Anfilov. 1966: 60) ซึ่งเครื่องดนตรีส่วนใหญ่ มีลักษณะทั้งสองประการ ประกอบอยู่ แต่เครื่องดนตรีบางอย่างมีเพียงตัวสร้างความสั่นสะเทือนแต่อย่างเดียว

2) ธรรมชาติของเสียง

ประสิทธิ์ เลี้ยวสิริพงศ์ (2533: 57-58) ได้กล่าวถึงธรรมชาติของเสียงว่า เสียงเป็นพลังงานที่เกิดจากการสั่นสะเทือนของวัตถุกับอากาศ เสียงที่ดังแต่ละเสียงมีคุณสมบัติ 4 ประการพร้อมกันในที่นี้ คือ

1. ระดับเสียง (Pitch) ซึ่งขึ้นกับความถี่ของการสั่นสะเทือนต่อวินาที (Frequency) ซึ่งวัดค่าได้โดยมีหน่วยวัดเป็นเฮิรท์ซ (Hz)

2. มีความเข้มของเสียง (Density) ซึ่งขึ้นกับความกว้าง (Amplitude) ของช่วงการสั่นสะเทือน สามารถวัดค่าได้โดยมีหน่วยวัดเป็นเดซิเบล (dB) ศัพท์สามัญทั่วไปใช้คำว่า Volume ส่วนทางดนตรีนิยมใช้คำว่า ไดนามิค (Dynamic)

3. ระยะเวลา (Duration) ซึ่งจะนานมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับธรรมชาติของวัตถุที่เกิดเสียง ใช้หน่วยเวลาเป็นหน่วยวัด

4. คุณภาพของเสียง (Timbre) ซึ่งขึ้นอยู่กับธรรมชาติของวัตถุที่เกิดเสียง ซึ่งทำให้เกิดรูปร่างของลำเสียง (Envelope) ที่แตกต่างกันไปรูปร่างของลำเสียงขึ้นกับจุดเริ่มเกิดเสียง (Attack) กับระยะเลือนหายของเสียง (Decay) ซึ่งจะแตกต่างกันเสมอถ้าวัตถุต่างกัน

3) หลักการเกิดเสียง

การเกิดเสียงของเครื่องดนตรีในทางกายภาพ หรือ ฟิสิกส์นั้น เสียงดนตรีต้องมีคุณสมบัติที่ประกอบด้วย ความถี่ คลื่นเสียง ความกังวาน ความเข้ม ระดับเสียง เสียงโอเวอร์โทน (Over Tone) อันเดอร์โทน (Under Tone) และคุณภาพของเสียง ด้วยคุณสมบัติดังกล่าวมาข้างต้น เสียงจึงต้องสามารถวัดออกมาเป็นหน่วยได้ นั่นคือ ต้องมีเครื่องมือ หรือ อุปกรณ์สำหรับรับฟังเสียงที่มนุษย์สร้างขึ้น เสียงที่เกิดขึ้นจากการสั่นสะเทือนของวัตถุผ่านตัวกลาง เช่น ของแข็ง ของเหลว และอากาศ (สภาวะที่ไม่ใช่สุญญากาศ) เช่น เมื่อเราเปล่งเสียง “อา” แล้วใช้มือแตะที่คอ หรือ เปล่งเสียง “มี” แล้วบีบจมูก เราสามารถสัมผัสและรับรู้การสั่นสะเทือนนั้นได้

เสียงของเครื่องดนตรีเกิดจากการสั่นของสายที่ขึงตึง เสียงลมผ่านท่อ แผ่นหนังขึงตึง และเครื่องกระทบ ที่ถูกกระตุ้น หรือกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งให้มีการสั่นสะเทือน ทันทีที่ถูกกระตุ้นให้มีการสั่นสะเทือน พอที่ให้เราได้ยินเสียง

เสียงเกิดจากการสั่นสะเทือนของวัตถุ โดยผ่านสื่อกลาง เช่น ของแข็ง ของเหลว อากาศ ไปยังหูของผู้ฟัง หูที่เปิดอยู่ตลอดเวลาสามารถรับฟังเสียงได้ 1,500 เสียงในเวลาเดียวกัน แต่มนุษย์ก็สามารถเลือกฟังเสียงที่ไพเราะได้ เสียงที่ไพเราะนั้นรวมถึงเสียงดนตรีด้วยเช่นกัน ความไพเราะเป็นอารมณ์สุนทรีย์ที่เป็นนามธรรม ซึ่งไม่สามารถจับต้องหรือมองเห็นได้ หรือวัดเป็นปริมาณได้ว่าไพเราะร้อยละเท่าใด ฉะนั้นเมื่อต้องทราบเป็นปริมาณจึงต้องมองดนตรีด้วยกายภาพของเสียง

5) เสียง

เสียงดนตรีมักถูกกล่าวถึงว่าประกอบด้วย ระดับเสียง คุณภาพเสียง ความดังเบา และความสั้นยาวของเสียง องค์ประกอบเหล่านี้มีพื้นฐานทางฟิสิกส์ สามารถวัดหน่วยออกมาได้ เสียงเกิดขึ้นจากระบบสั่นสะเทือนที่ส่งการสั่นสะเทือน (Vibrations) ผ่าน มัชฌิม หรือตัวกลาง (Medium) เช่น อากาศ ของเหลว ของแข็ง ฯลฯ ในทางดนตรีนั้น ระบบที่ใช้มากที่สุดคือ การสั่นสะเทือนของสายขึงตึงและอากาศในท่อ

มนุษย์ได้ยินและรับรู้ลักษณะของเสียงด้วยความถี่หรือความสูงของเสียง (Pitch) และความดัง (Loudness) แทนที่จะเป็นความถี่ของคลื่นเสียง หูคนโดยปกติได้ยินเสียงที่มีความถี่ในย่าน 20 Hz ถึง 20000 Hz และจะตอบสนองไวที่สุดที่ความถี่ประมาณ 3000 Hz แต่เครื่องดนตรีทั่วไปมีช่วงเสียง

ที่มีความถี่แคบกว่านี้ เช่น เสียงต่ำสุดของคีย์เปียโนประมาณ 30 Hz เสียงสูงสุดประมาณ 4000 Hz (วาสิษฐ จรรย์ยานนท์ 2542: 9)

6) ระดับเสียง

ระดับเสียง ถูกกำหนดด้วยการสั่นสะเทือนของวัตถุ วัตถุที่สั่นสะเทือนเร็วกว่าทำให้เกิดระดับเสียงสูงกว่าวัตถุที่สั่นสะเทือนช้ากว่าซึ่งให้ระดับเสียงต่ำกว่า เพราะการสั่นสะเทือนเร็วกว่า ทำให้เกิดจะนวนรอบมากกว่านั่นเอง การสั่นสะเทือนหรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า ความถี่ (Frequency) ความถี่วัดด้วยการนับจำนวนครั้งหรือรอบต่อ 1 วินาที จำนวนรอบต่อ 1 วินาทีสามารถเรียกเป็นหน่วยสั้น ๆ ว่า เฮิรตซ์ (Hertz หรือย่อลงด้วย Hz) ดังนั้น ถ้ากล่าว ความถี่ 40 Hz หมายความว่า เกิดการสั่นสะเทือน 40 รอบต่อ 1 วินาที ระดับเสียงที่ 40 Hz จะต่ำกว่าระดับเสียงที่ 50 Hz การพิจารณาระดับเสียงต้องนับรวมแรงดัน สเปกตรัมและความยาวเสียงร่วมด้วย มาตรฐานเสียง ได้ผลสรุปลงในเดือนพฤษภาคม ค.ศ. 1939 ในการประชุม International Conference ณ กรุงลอนดอน ประเทศอังกฤษ ฮอลแลนด์ และอิตาลี การประชุมลงมติรับรองให้ $a^1 = 440$ Hz

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง ดนตรีประกอบการแสดงรำดั่งของชาวกะเหรี่ยง บ้านผาปก อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี ในครั้งนี้ เริ่มจากการรวบรวมข้อมูลจากงานวิจัย เอกสาร ตำรา และบทความต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยออกปฏิบัติการภาคสนามเพื่อทำการ รวบรวมข้อมูล จากการศึกษาสภาพทั่วไปของบ้านผาปก อำเภอสวนผึ้ง คณะดนตรี เครื่องดนตรีและนักดนตรีชาวกระเหรี่ยงบ้านผาปกในปัจจุบัน และเก็บรวบรวมตัวเพลงที่ได้รับการถ่ายทอดและประพันธ์ขึ้นใหม่ องค์ความรู้ตลอดจนวัฒนธรรม จากนั้นจึงนำเอาข้อมูลทั้งหมดที่ได้รวบรวมไว้นามาวิเคราะห์เรียบเรียงเป็นรายงานการวิจัยในรูปแบบการบรรยายโดยกำหนด แนวทางและวิธีดำเนินการศึกษาวิจัย โดยเรียงลำดับขั้นตอนดังนี้

การกำหนดแหล่งข้อมูล

1. การเลือกพื้นที่ในการศึกษา การศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาแบบเจาะจง (Purposive Selective) ซึ่งผู้วิจัยได้เลือกที่จะศึกษา ดนตรีประกอบการแสดงรำดั่งและวัฒนธรรมดนตรีที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตของชาวกะเหรี่ยง บ้านผาปก อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรีโดยออกเก็บข้อมูลภาคสนาม เกี่ยวกับองค์ความรู้ที่มีบริบทเกี่ยวข้องกับดนตรีและวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องของชาวกระเหรี่ยงในท้องถิ่น

2. การกำหนดประชากรในการศึกษาครั้งนี้ เป็นกลุ่มชาวกระเหรี่ยง และชาวไทยเชื้อสายกะเหรี่ยง ตลอดจนคนไทยที่มีความสัมพันธ์กับดนตรีและวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องโดยผู้วิจัยแบ่งกลุ่มประชากร ออกเป็น 2 กลุ่มคือ

- ผู้ให้ข้อมูลที่มีบทบาทและทำหน้าที่เป็นนักดนตรีกะเหรี่ยง ตลอดจนครูผู้ถ่ายทอดดนตรีกะเหรี่ยง ในชุมชนกะเหรี่ยง บ้านผาปก อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี

- ผู้ให้ข้อมูลในชุมชน โดยกลุ่มประชากรนี้จะมีความเกี่ยวข้องกับดนตรีกะเหรี่ยง และมีความรู้พื้นฐานทางวัฒนธรรม ความเชื่อ ประเพณี พิธีกรรม โครงสร้างทางสังคม และ วิถีชีวิตของคนในชุมชน

ขั้นเก็บรวบรวมข้อมูล และการบันทึกข้อมูล

1. การศึกษาข้อมูลเอกสาร เป็นการศึกษาข้อมูลจากเอกสาร งานวิจัย ตำรา และบทความต่าง ๆ โดยมีการจัดแบ่งข้อมูลออกเป็น 2 ส่วน คือ

- ข้อมูลเกี่ยวกับชื่อกับสภาพและลักษณะทั่วไปของบ้านผาปก อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี
- ข้อมูลเกี่ยวกับวัฒนธรรมทางดนตรี ได้แก่ ประวัติความเป็นมาของการดนตรี

ลักษณะเครื่องดนตรี วิธีการบรรเลง การประพันธ์ดนตรี การบันทึกโน้ต

2. ข้อมูลเอกสารหลักฐาน ที่ผู้วิจัยได้รวบรวมเป็นข้อมูลที่ได้จากเอกสารและสิ่งพิมพ์ ได้แก่ เอกสาร วารสาร จุลสาร บทความ รายงานการสัมมนา และการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องกับดนตรีและวัฒนธรรมของชาวกะเหรี่ยง ซึ่งได้ทำการค้นคว้าจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ดังนี้

1. สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
2. สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
3. สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยมหิดล
4. หอสมุดแห่งชาติ กรมศิลปากร
5. ห้องสมุดประชาชนจังหวัดราชบุรี
6. สำนักศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง

การศึกษาและการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม

1. การสังเกต (Observation) ผู้วิจัยจะใช้วิธีการสังเกต โดยจะสังเกตแบบมีส่วนร่วม และไม่มีส่วนร่วม ในกิจกรรมการแสดงรำตงและการเล่นดนตรีของชาวกะเหรี่ยง

2. การสัมภาษณ์ (Interview) ผู้วิจัยจะทำการสัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูล โดยจะสร้างเครื่องมือสำรวจโดยกำหนดคำถามไว้ล่วงหน้า ซึ่งคำถามนั้นมีลักษณะที่ต้องการคำตอบ ทั้งที่เฉพาะเจาะจง และเป็นปลายเปิด ในประเด็นสภาพปัจจุบันของดนตรีของชาวกะเหรี่ยง บ้านผาปก นักดนตรี และผู้เกี่ยวข้องในชุมชน

3. การเก็บข้อมูล ผู้วิจัยจะทำการเก็บข้อมูลภาคสนาม โดยใช้เครื่องมือ ใช้อุปกรณ์ บันทึกเสียง คอมพิวเตอร์และซอฟต์แวร์เพื่อช่วยบันทึก ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ในด้านต่าง ๆ ดังนี้

- ข้อมูลเสียง
- ข้อมูลสถานที่
- ข้อมูลภาพ
- ข้อมูลสารัตถะ

การจัดกระทำข้อมูล

การจัดกระทำกับข้อมูล

1. นำข้อมูลที่ได้จากการค้นคว้ารวบรวมเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาจัดลำดับตามความสำคัญของเนื้อหา
2. นำข้อมูลจากการสัมภาษณ์ถ่ายทอดมาเป็นภาษาเขียนและจัดเรียงตามหัวข้อของเนื้อหา
3. ข้อมูลจากการบันทึกเสียง และภาพ จัดทำด้วยวิธีถอดความเป็นภาษาเขียน โดยให้ข้อมูลมีความสัมพันธ์และสอดคล้องกันอย่างต่อเนื่อง
4. นำข้อมูลที่ได้มาจากเอกสาร และจากการเก็บข้อมูลภาคสนามมาตรวจสอบแก้ไขปรับปรุงแล้วเรียบเรียงเนื้อหา โดยจัดลำดับให้สัมพันธ์กันอย่างสอดคล้อง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ ได้จัดเรียงหัวข้อในการวิจัยเป็นลำดับ ดังนี้

1. วิเคราะห์สถานภาพ บทบาทของวงดนตรีที่ใช้บรรเลงประกอบการแสดงรำตงของชาวกะเหรี่ยงในบ้านผาปก อำเภอสวนผึ้ง จังหวัด ราชบุรีดังนี้
 - 1.1 สถานภาพวงดนตรีกะเหรี่ยง ที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน
 - 1.2 นักดนตรีและเครื่องดนตรี
 - 1.3 บทบาทของวงดนตรีกะเหรี่ยงในการประกอบการแสดงรำตง
 - 1.4 องค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับบุคคล บทเพลง และวัฒนธรรมดนตรีกะเหรี่ยง
2. รวบรวมบทเพลงและดนตรีกะเหรี่ยง ที่นำมาบรรเลงประกอบการแสดงรำตง โดยจัดทำเป็นโน้ตสากล
 - 2.1 รวบรวมบทเพลง
 - 2.2 ศึกษาวิเคราะห์บทเพลง

ขั้นสรุปและอภิปรายผล

1. เรียบเรียงจัดทำบทสรุปผลจากการศึกษา และวิเคราะห์ข้อมูล
2. สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผลในเชิงพรรณนาวิเคราะห์
3. อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

บทที่ 4

ดนตรีประกอบการแสดงรำดั่งของชาวกะเหรี่ยง บ้านผาปก อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี

การค้นคว้าวิจัยทางมานุษยดุริยางควิทยา(Ethnomusicology)ของชาวกะเหรี่ยง บ้านผาปก อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี เป็นการศึกษาเชิงสำรวจสืบค้นข้อมูลทางด้านวัฒนธรรมดนตรี และ วัฒนธรรมชนเผ่าควบคู่กันไป ซึ่งจำเป็นจะต้องศึกษาในมุมมองอย่างกว้างๆ เช่น มองวัฒนธรรม ดนตรีที่เป็นดนตรีแบบดั้งเดิม และวัฒนธรรมดนตรีที่เกิดขึ้น จากการยอมรับเอาวัฒนธรรมของ สังคมเมือง ทางด้านสังคมของชนเผ่าได้ศึกษาลักษณะของสังคมชนเผ่าที่มีการสืบทอดมาแต่ดั้งเดิม และมองถึงการเปลี่ยนแปลงของลักษณะทางสังคมที่พัฒนาขึ้นจากการรับเอาวัฒนธรรมต่างๆ ของ สังคมเมืองเข้ามาสู่ชนเผ่า อย่างไรก็ตาม ความสนใจและเป้าหมายส่วนใหญ่มีความเกี่ยวข้องกับ วัฒนธรรมดนตรี ในลักษณะดนตรีที่ใช้ประกอบการแสดงรำดั่ง และบทเพลงที่เกิดขึ้นเฉพาะในพื้นที่ โดยมีวัฒนธรรมของชนเผ่าเป็นขอบเขตในการอธิบาย

หมู่บ้านผาปกเป็นหมู่บ้านหมู่บ้านหนึ่งในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี ซึ่งเป็นพื้นที่ที่ไม่ไกลจากกรุงเทพมหานคร จึงได้รับการพัฒนาอย่างรวดเร็ว มีหน่วยงานราชการต่างๆ เกิดขึ้นหลายแห่ง มีสถานที่ท่องเที่ยวพักผ่อนเกิดขึ้นเป็นจำนวนมากอย่างรวดเร็ว จึงเปรียบพร้อม ไปด้วยสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ มากมาย ทั้งเครื่องอุปโภค บริโภค สาธารณูปโภค และการ สาธารณสุข มีการแพร่กระจายตัวทางวัฒนธรรมจากสังคมเมืองเข้ามาสู่พื้นที่ ทำให้วิถีชีวิตแบบดั้งเดิม ของชาวกะเหรี่ยงในพื้นที่เกิดการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาไปสู่วิถีชีวิตแบบสังคมเมืองที่มีความเจริญ ในทุกๆ ด้านอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ส่งผลให้ประเพณีวัฒนธรรมและความเชื่อต่างๆ ที่เป็นของดั้งเดิม ของชนเผ่าและปฏิบัติสืบทอดกันมาอย่างเคร่งครัดได้ค่อยๆ ทยอยหายไปอย่างต่อเนื่องตามสภาพเศรษฐกิจ และวิถีชีวิตที่เปลี่ยนไป

ดนตรีและบทเพลงของชาวกะเหรี่ยง ยังคงสัมพันธ์กับวิถีการดำเนินชีวิต และขนบธรรมเนียม ประเพณีต่างๆ ของชาวกะเหรี่ยงอย่างแน่นแฟ้น ชาวกะเหรี่ยงให้ความสำคัญกับดนตรีมาก ดังจะ เห็นได้จากชาวกะเหรี่ยงจะใช้ดนตรีเพื่อประกอบพิธีกรรมสำคัญๆ ของตน และพิธีกรรมทางความ เชื่อต่างๆ อาจจะกล่าวได้ว่าชาวกะเหรี่ยงเป็นผู้ที่มีดนตรีเป็นพื้นฐานของอารมณ์ ปัจจุบันบทเพลง ของชาวกะเหรี่ยงบ้านผาปก ยังมีการพัฒนารูปแบบการขับร้อง และบทเพลงให้เทียบเท่ากับดนตรี ตามสมัยนิยมของคนพื้นราบอีกด้วย

1. สภาพทั่วไปของชุมชน และวัฒนธรรมดนตรีที่เกี่ยวข้องกับชาวกะเหรี่ยง

ในการสำรวจถึงสภาพทั่วไปของชาวกะเหรี่ยงบ้านผาปก อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าถึงประวัติความเป็นมาของชนเผ่าควบคู่ไปด้วย โดยการค้นคว้าจากหนังสือ ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ในการสำรวจหมู่บ้านในครั้งนี้ผู้วิจัยใช้วิธีสำรวจโดยการสังเกต สัมภาษณ์จากชาวบ้าน และหน่วยงานราชการในพื้นที่ทำให้ทราบข้อมูลในด้านต่างๆ ดังต่อไปนี้

1.1 ประวัติความเป็นมาของชุมชน

1.1.1 ประวัติความเป็นมาของชาวกะเหรี่ยง

จากการศึกษาถึงประวัติความเป็นมาของชาวกะเหรี่ยงทำให้ได้ทราบว่ากะเหรี่ยงเป็น ชนชาติที่มีประวัติความเป็นมาช้านาน กะเหรี่ยงในประเทศไทยมีอยู่ด้วยกัน 4 กลุ่มใหญ่ๆคือ กะเหรี่ยงสะกอ(ปะเกอกะญอ) กะเหรี่ยงโป(โพลั่ว) กะเหรี่ยงคะยา(แบรหรือบเว) และกะเหรี่ยงตองสู (ตองตู หรือปาโอ)

กะเหรี่ยง เป็นชาวเขาที่มีจำนวนประชากรมากที่สุดในบรรดาชาวเขาในประเทศไทย และเป็นกลุ่มประชากรที่พูดภาษาอื่นที่ไม่ใช่ภาษาไทยมากเป็นอันดับสอง รองจากกลุ่มประชากรที่พูดภาษาเขมรเหนือ ในด้านภาษาศาสตร์ภาษาที่ชาวกะเหรี่ยงพูดจัดอยู่ในกลุ่ม ทิเบต – กะเหรี่ยง ซึ่งเป็นกลุ่มสาขาย่อยของกลุ่ม จีน – ทิเบต (สุริยา รัตนกุล. 2531: 195)

กล่าวกันว่าถิ่นฐานเดิมของชาวกะเหรี่ยงอยู่ในทิเบตตะวันออก เข้ามาตั้งอาณานิคมอยู่ในจีนเมื่อ 733 ปีก่อนพุทธกาลหรือประมาณ 3,238 ปีล่วงมาแล้ว หลังจากที่ถูกจีนรุกรานจึงพากันหนีมาอยู่บริเวณแม่น้ำแยงซีเกียง ต่อมาจึงเกิดปะทะกับชนชาติไทจึงถอยร่นมาอยู่ตามลำน้ำโขง และแม่น้ำสาละวินในเขตพม่า

ขจิตภัย บุรุษพัฒน์ (2518: 73) กล่าวถึงกะเหรี่ยงในประเทศไทยว่า “กะเหรี่ยงอาศัยอยู่ในประเทศไทยก่อนที่ชนชาติไทยจะเคลื่อนย้ายลงมาสู่แหลมสุวรรณภูมิ แต่มีจำนวนเล็กน้อย”

จันทร์บูรณ์ สุทธิ (2527: 4) ได้อ้างถึงงานของ Geoge Coedes (1925: 12-13) ซึ่งระบุว่ากะเหรี่ยงอาศัยอยู่ในประเทศไทยมาตั้งแต่สมัยพระนางจามเทวี เมืองหริภุญไชย “เพราะปรากฏในเอกสารภาษาบาลีเรื่อง “จามเทวี” ที่มีการกล่าวถึงกะเหรี่ยงที่อาศัยอยู่รอบๆบริเวณเมืองเชียงใหม่โบราณ ประมาณพุทธศตวรรษที่13”

สมภพ ลาขโรจน์ (2525: 2) กล่าวถึงการตั้งถิ่นฐานของชาวกะเหรี่ยงแถบอำเภอแม่สะเรียง โดยเฉพาะที่บ้านดงหลวง บ้านแม่จางว่า บริเวณแถบนั้นเป็นที่อยู่เดิมของพวกลัวะหรือละว้ามาก่อนหลายศตวรรษมาแล้ว พวกเขาเล่าว่าเมื่อเขาได้ย้ายเข้ามาอยู่นั้น พวกลัวะได้ทิ้งพื้นที่ไปแล้ว

การอพยพครั้งสำคัญของกะเหรี่ยงเกิดขึ้นในสมัยพระเจ้าอลองพญา กษัตริย์พม่าทำสงครามกับพวกมอญ พวกมอญพ่ายแพ้ถูกทหารพม่าฆ่าฟันล้มตายเป็นจำนวนมาก กะเหรี่ยงซึ่งเป็นมิตรกับมอญได้ให้ที่หลบภัยแก่พวกมอญ และกะเหรี่ยงเกรงภัยจากพม่าจึงอพยพหลบหนีตามพวกมอญเข้าสู่ไทยตั้งแต่นั้นมา และได้อพยพเข้าสู่ไทยครั้งใหญ่อีกครั้งในสมัยที่อังกฤษยึดพม่าได้ กะเหรี่ยงไม่ยอมอ่อนน้อมต่ออังกฤษ จึงถูกปราบปรามจนต้องหนีแตกซ่านเข้าสู่ไทย จากนั้นต่างก็แยกย้ายกัน หาที่ตั้งถิ่นฐานใหม่ในประเทศไทยโดยแบ่งเป็นสองสาย สายหนึ่งตั้งหลักแหล่งอยู่ทางใต้ คือจังหวัดกาญจนบุรี ประจวบคีรีขันธ์ และเพชรบุรี อีกสายหนึ่งตั้งรกรากอยู่ทางตะวันตกของแม่ฮ่องสอน ตลอดจากทางเหนือไปทางใต้ คือจังหวัดเชียงราย เชียงใหม่ ลำปาง ลำพูน ตาก จนถึงจังหวัดกาญจนบุรี (สมภพ ลาขโรจน์ : ม.ป.ป.)

ปิ่นแก้ว เหลืองอร่ามศรี (2539) ระบุว่าไว้ในหน้า 47 ว่า “ชาวกะเหรี่ยงที่อพยพข้ามมาฝั่งไทยนั้น พวกหนึ่งได้เดินทางไกลไปกับมอญจนถึงจังหวัดสุพรรณบุรี ราชบุรี และอุทัยธานี ขณะที่กะเหรี่ยงอีกกลุ่มหนึ่งปักหลักบริเวณป่า แถบจังหวัดกาญจนบุรีและตาก” และในหน้า 48 ว่า “กะเหรี่ยงที่อยู่ทางภาคตะวันตก ในแถบจังหวัดตาก กาญจนบุรี อุทัยธานี ราชบุรี และสุพรรณบุรีนั้น ส่วนใหญ่เป็นชาวโพล่ง หลังจากนั้นก็มี การอพยพเป็นครั้งคราว จนถึงรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว”

พล่ง โพล่ง หรือ โผล่ว หรือ ปากะญอโป คือชื่อที่กะเหรี่ยงไปใช้เรียกตัวเอง ซึ่งมีความหมายว่า “คน” ชาวพม่าเรียกกะเหรี่ยงมอญ คนไทยจะคุ้นเคยกับการเรียก กะเหรี่ยงแดง หรือ ยางแดง ตามสีเสื้อผ้าที่สวมใส่

1.1.2 ประวัติตำบลสวนผึ้ง

ตำบลสวนผึ้ง มีอาณาเขตการบริการ การปกครอง แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือเทศบาลสวนผึ้ง และ อบต.สวนผึ้ง ซึ่งตั้งที่ทำการอยู่หมู่ที่ 2 บ้านทุ่งแฝก ตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี ห่างจากที่ว่าการ อ.สวนผึ้ง ประมาณ 2 กม. ซึ่งยกฐานะของสภาตำบลเป็น อบต.สวนผึ้ง ในวันที่ 30 มีนาคม 2539 แบ่งการปกครองทั้งหมด 8 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ 1 บ้านปอ, หมู่ที่ 2 บ้านทุ่งแฝก, หมู่ที่ 3 บ้านผาปก, หมู่ที่ 5 บ้านถ้ำหิน, หมู่ที่ 6 บ้านห้วยคลุ่ม, หมู่ที่ 7 บ้านห้วยผาก, หมู่ที่ 8 บ้านตะโกกลาง จำนวนหมู่บ้านในเขตการปกครองของ อบต. เต็มทั้งหมู่บ้าน มีทั้งหมด

5 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ 3, 5, 6, 7, 8 และจำนวนหมู่บ้านในเขตการปกครองของ เทศบาล และ อบต. ได้แก่ หมู่ที่ 1, 2, 4 ตำบลสวนผึ้งเป็นพื้นที่ราบสูงเป็นภูเขาสลับกับพื้นที่ราบ มีแม่น้ำชีไหลผ่าน ซึ่งไหลมาจากน้ำตกเก้าโจน และธารน้ำร้อนไหลผ่าน เป็นพื้นที่ติดต่อกับชายแดนพม่า

1.1.3 ประวัติบ้านผาปก

ก่อนปี พ.ศ.2498 ในหมู่บ้านผาปกมีหน้าผาอยู่แห่งหนึ่งซึ่งหน้าผานี้มีถ้ำที่เป็นที่อยู่อาศัยของค้างคาวลูกหนูเป็นจำนวนมาก และแถบบริเวณนี้เองทำให้นายพรานที่ชื่อนายโลโล ค้นพบก้อนหินที่มีส่วนผสมของแร่ดีบุกอยู่ จึงนำความนี้ไปแจ้งให้ นายตั้งแสง แซ่ตั้ง ซึ่งเป็นผู้รับเหมาชาวจีน บริษัท ตั้งแสงฮวด นายตั้งแสงจึงนำก้อนหินตัวอย่างไปให้กรมทรัพยากรธรณีตรวจสอบพบว่ามีส่วนผสมของแร่ดีบุกอยู่มาก นายตั้งแสงจึงทำเรื่องขออนุมัติทำเหมืองแร่ดีบุก และตั้งชื่อเหมืองว่า“ผาปกค้างคาว” แต่ภายหลังจากนั้นต่อมา นายตั้งแสงขายกิจการต่อให้กับน้องสาวชื่อนางวัชรี พรประภา และเปลี่ยนชื่อเป็นบริษัท สิ้นแร่สยาม พร้อมกับก่อตั้งโรงเรียนให้กับหมู่บ้าน โดยตั้งชื่อเดียวกันกับบริษัท ชื่อโรงเรียน สิ้นแร่สยาม และได้มีการเรียกชื่อหมู่บ้านว่า “บ้านผาปก” ตราบจนทุกวันนี้

1.2 สภาพภูมิประเทศและจำนวนประชากร

กลุ่มแรกที่เข้ามาตั้งถิ่นฐานที่อยู่ในหมู่บ้านจะเป็นกลุ่มชนชาติกะเหรี่ยง และกลุ่มคนไทยโดยส่วนมากจะอพยพมาจากหมู่บ้านใกล้เคียง เช่น บ้านทุ่งแฝก บ้านห้วยผาก และบ้านทุ่งไม้แดง สาเหตุที่ทำให้ชุมชนหมู่บ้านใกล้เคียงย้ายถิ่นฐานก็เนื่องมาจากสาเหตุเรื่องการทำมาหากิน

สภาพที่ตั้งปัจจุบัน หมู่บ้านผาปก ตั้งอยู่หมู่ที่ 3 ตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี มีเนื้อที่ 59,000 ไร่ โดยสภาพรวมของหมู่บ้านส่วนใหญ่เป็นภูเขา และมีที่ราบที่ผ่านทางการทำแร่เป็นดินทรายเกือบทั้งหมด มีชุมชนเหมืองแร่เป็นจำนวนมากตามแนวเขาตะนาวศรี แหล่งน้ำอุดมสมบูรณ์ทั้งป่าไม้และสัตว์ป่า

อาณาเขต

ทิศเหนือ ติดต่อกับ บ้านตะโกล่าง หมู่ 8

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ บ้านห้วยคุ่ม หมู่ 6, บ้านถ้ำหิน หมู่ 5

ทิศใต้ ติดต่อกับ บ้านห้วยผาก หมู่ 7, บ้านทุ่งแฝก หมู่ 2

ทิศตะวันตกติดต่อกับ สหภาพพม่า

ที่มา : สกล คุณาพิทักษ์ . *ประวัติหมู่บ้านอำเภอสวนผึ้ง*. 2548: 5

ตำบลสวนผึ้ง เป็นตำบลหนึ่งของอำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี และเป็น 1 ใน 4 ตำบลของอำเภอสวนผึ้ง เป็นที่ตั้งที่ว่าการอำเภอสวนผึ้ง เทศบาลตำบล และส่วนราชการต่างๆ แบ่งการปกครองเป็น 2 หมู่บ้าน โดยแบ่งเป็นเทศบาลตำบล 1 แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบลสวนผึ้ง

)อบต (.1 แห่ง พื้นที่ปกครองส่วนใหญ่อประกอบด้วย พื้นที่ภูเขาและป่าไม้ ตลอดจนชายแดนด้านตะวันตกติดประเทศพม่าโดยเทือกเขาตะนาวศรีเป็นแนวกั้น การคมนาคมใช้เส้นทางราชบุรี-ผาปกเป็นเส้นทางหลัก ประชาชนดั้งเดิมเป็นกลุ่มชนชาวกะเหรี่ยงอาศัยอยู่บริเวณที่ราบโดยอาศัยอยู่เป็นกลุ่มเล็ก ๆ ภาษาที่ใช้มี 2 ภาษา คือภาษากะเหรี่ยง และภาษาไทยพื้นบ้าน ต่อมาได้มีราษฎรจากอำเภอใกล้เคียงและจังหวัดใกล้เคียง อพยพเข้ามาและอาศัยอยู่บริเวณที่ราบเป็นส่วนใหญ่ และขยายไปทั่วทั้งตำบลจนเป็นที่ปรากฏเห็นในปัจจุบัน

สภาพพื้นที่ของตำบลสวนผึ้ง เป็นลักษณะที่ราบเชิงเขา แยกทางด้านทิศตะวันตกและทิศเหนือ ดินมีลักษณะดินลูกรัง และมีปนร่วมทรายบ้างเล็กน้อยตามที่ราบลุ่มแหล่งน้ำธรรมชาติ มีแหล่งน้ำธรรมชาติ จากเทือกเขาตะนาวศรี โดยไหลผ่านหมู่ 8 บ้านตะโกกลาง และหมู่ 5 บ้านลำหิน ลงมาสู่แม่น้ำลำภาชีในตอนล่างที่บริเวณหมู่ 1,2,4,6 ตามลำดับ สภาพดินทั่วไปเหมาะแก่การปลูกไม้ยืนต้น หรือไม้เศรษฐกิจ ในบริเวณเชิงเขา ส่วนที่ราบลุ่มตามแหล่งน้ำเหมาะที่จะปลูกไม้ผล, พืชไร่ พืชผัก นอกจากนี้ยังมีแหล่งน้ำ ซึ่งทางราชการมาทำการขุดไว้ เพื่อเก็บไว้บริโภค-อุปโภค ได้แก่ อ่างเก็บน้ำห้วยสุต อ่างเก็บน้ำบ้านตะโกกลาง ซึ่งเป็นอ่างเก็บน้ำขนาดกลาง ด้านการคมนาคม มีถนนสายหลักได้แก่ ถนนลาดยางราชบุรี-ผาปก ถนนลาดยางเชื่อมระหว่างหมู่บ้านต่อหมู่บ้านทุกหมู่บ้านจำนวน 4 สาย และอีก 1 สายยังเป็นถนนลูกรัง ที่ตั้งของตำบลสวนผึ้ง อยู่ริมฝั่งซ้ายแม่น้ำลำภาชี อยู่ทางทิศตะวันตกของ ตำบลป่าหวาย และตำบลท่าเคย อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี

อาณาเขตตำบลสวนผึ้ง

ทิศเหนือ	ติดต่อกับเขตตำบลป่าหวาย และอำเภอเมืองจังหวัดกาญจนบุรี
ทิศใต้	ติดต่อกับเขตตำบลตะนาวศรี
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับตำบลท่าเคยและตำบลบ้านคา อำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับพรมแดนเทือกเขาตะนาวศรีและประเทศพม่า

ภาพประกอบ 1 แผนที่ตำบลสวนผึ้ง

ตาราง 1 ข้อมูลทะเบียนราษฎร ต.สวนผึ้ง อ.สวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี

ตำบลสวนผึ้ง	จำนวนบ้านหลัง	ประชากรชายไทย	ประชากรชายไม่ใช่สัญชาติไทย	ประชากรหญิงไทย	ประชากรหญิงไม่ใช่สัญชาติไทย	จำนวนโรงเรียน	จำนวนวัด
หมู่ 1 บ้านบ่อ	166	80	110	68	67	2	1
หมู่ 2 บ้านทุ่งแฝก	420	504	81	419	59		
หมู่ 3 บ้านผาปก	1,473	894	720	776	679	1	
หมู่ 4 บ้านนาขุนแสน	137	160	11	156	9	1	4
หมู่ 5 บ้านทุ่งหิน	385	354	97	322	105		
หมู่ 6 บ้านห้วยคลุม	238	278	54	248	38	1	
หมู่ 7 บ้านห้วยผาก	926	719	239	709	241	1	
หมู่ 8 บ้านตะโกกลาง	763	771	418	727	400	1	
หมู่ 77 ทะเบียนกลาง	1	144		95			
จำนวนรวม	4,509	3,904	1,730	3,520	1,598	7	2

จำนวนประชากรรวม 10,752

ที่มา: สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครองตรวจสอบแยกเป็นพื้นที่ ณ .เดือน มีนาคม 2554

สำหรับในการออกเลขที่บ้านให้กับชาวกะเหรี่ยงบ้านผาปกนั้นทางการจะออกให้เป็น 2 แบบสำหรับบ้านที่มีตำแหน่งที่ตั้งบนเนินเขา จะเป็นเลขที่บ้าน /ส ส่วนบ้านที่ตั้งอยู่ในหมู่บ้านที่เป็นที่ราบ บ้านจะมีเลขที่บ้าน/พ

ลักษณะการถือครองที่ดิน

ตำบลสวนผึ้งมีพื้นที่ทั้งหมด 272,250 ไร่

พื้นที่การเกษตร 21,931 ไร่

แบ่งออกเป็น

พื้นที่นา 226 ไร่
พื้นที่ทำไร่ 10,220 ไร่
พื้นที่ปลูกไม้ผลไม้ยืนต้น 8,020 ไร่
อื่น ๆ 3,465 ไร่

สภาพการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของอำเภอสวนผึ้ง

ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	181	ครัวเรือน	พื้นที่ปลูก	2,000	ไร่
มันสำปะหลัง	218	ครัวเรือน	พื้นที่ปลูก	3,500	ไร่
อ้อย	46	ครัวเรือน	พื้นที่ปลูก	1,200	ไร่
สับปะรด	7	ครัวเรือน	พื้นที่ปลูก	150	ไร่
ถั่วฝักยาว	7	ครัวเรือน	พื้นที่ปลูก	30	ไร่
บวบ	5	ครัวเรือน	พื้นที่ปลูก	20	ไร่
มะระจีน	7	ครัวเรือน	พื้นที่ปลูก	50	ไร่
มะเขือเปราะ	36	ครัวเรือน	พื้นที่ปลูก	230	ไร่
ขนุน	101	ครัวเรือน	พื้นที่ปลูก	679	ไร่
มะนาว	10	ครัวเรือน	พื้นที่ปลูก	120	ไร่
มะม่วง	195	ครัวเรือน	พื้นที่ปลูก	1,920	ไร่
ส้มโอ	26	ครัวเรือน	พื้นที่ปลูก	299	ไร่

ทรัพยากรธรรมชาติ

ตำบลสวนผึ้งมีแร่ธาตุที่สำคัญ คือ แร่วุลแฟรม ฟลูออไรท์ เฟลสปาร์ ซึ่งแร่เหล่านี้จะมีมาตามบริเวณเทือกเขาตะนาวศรีซึ่งอยู่ในเขต หมู่ 3 หมู่ 6 ซึ่งทำรายได้แก่อำเภอ และเป็นแหล่งท่องเที่ยวชมที่มีอยู่ในปัจจุบันด้วยด้านป่าไม้ ส่วนใหญ่เป็นป่าโปร่ง ประกอบไปด้วยไม้เต็งรัง ไม้ยาง ไม้ตะเคียน ไม้มะค่า ไม้ประดู่ ไม้เบญจพรรณ ไม้ไผ่ ไม้ลวก

ด้านภูมิอากาศ มีลักษณะอากาศ 3 ฤดู

ฤดูร้อน ลักษณะทั่วไปร้อนแห้งแล้ง ระหว่างเดือนมีนาคม-เมษายน

ฤดูฝน ลักษณะฝนตกชุก ระหว่างเดือนกันยายน-ตุลาคม

ฤดูหนาว ลักษณะค่อนข้างหนาว ระหว่างเดือนธันวาคม-มกราคม

อุณหภูมิเฉลี่ยทั้งปี ประมาณ 33 องศาเซลเซียส

การเลี้ยงสัตว์-ประมง

สภาพการเลี้ยงสัตว์ในตำบลสวนผึ้ง การเลี้ยงสัตว์หลายชนิด ได้แก่ โค สุกร เป็ด ไก่ การเลี้ยงโค ปัจจุบันเกษตรกรได้เลี้ยงและขยายพันธุ์โดยใช้พันธุ์ส่งเสริมมากขึ้น การเลี้ยงสุกร ส่วนใหญ่เป็นลักษณะเล็ก ๆ น้อย ๆ ภายในครัวเรือนขนาดโรงเรือนปานกลาง การเลี้ยงเป็ด, ไก่, โดยทั่วไปเลี้ยงไว้เพื่อบริโภคในครัวเรือน บางรายก็มีการเลี้ยงเป็นการค้ามีประมาณ 3 ครัวเรือน

ด้านการประมง

ปัจจุบันมีการเลี้ยงปลาไว้เพื่อบริโภคในครัวเรือน โดยเฉพาะเกษตรกรที่มีสระน้ำขนาดเล็ก พันธุ์ปลาส่วนใหญ่ได้รับการสนับสนุนจากสถานีประมงน้ำจืด จังหวัดราชบุรี

การพัฒนาทางด้านการเกษตร

การยอมรับด้านความรู้ด้านวิชาการและเทคโนโลยีการพัฒนาของเกษตรกรปัจจุบันได้มีการเรียนรู้และพัฒนาด้านวิชาการ และเทคโนโลยีใหม่ ๆ เข้ามาปรับปรุงโดยภูมิปัญญาแบบชาวบ้านมาประยุกต์ ในการเพิ่มผลผลิตต่อไร่ การใช้สารสมุนไพร การใช้ปุ๋ยชีวภาพตลอดจนการใช้สารเคมีอย่างถูกต้องและปลอดภัย

1.3 การปกครอง

ตำบลสวนผึ้ง อ.สวนผึ้ง จ.ราชบุรี มีการปกครองแบ่งออกเป็น 8 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ 1 บ้านปอ, หมู่ที่ 2 บ้านทุ่งแฝก, หมู่ที่ 3 บ้านผาปก, หมู่ที่ 4 บ้านขุนนาแสน, หมู่ที่ 5 บ้านถ้ำหิน, หมู่ที่ 6 บ้านห้วยคลุ้ม, หมู่ที่ 7 บ้านห้วยผาก, หมู่ที่ 8 บ้านตะโกกลาง โดยมีจำนวนครัวเรือนทั้งหมด 2,139 ครัวเรือน จำนวนครัวเรือนเกษตรกร 754 ครัวเรือน

มีอาณาเขตการบริการ การปกครอง แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ เทศบาลสวนผึ้ง และ อบต.สวนผึ้ง ซึ่งตั้งที่ทำการอยู่หมู่ที่ 2 บ้านทุ่งแฝก ตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี โดยแบ่งการปกครองรับผิดชอบดังนี้

องค์การบริหารตำบลสวนผึ้ง ปกครองและดูแล 5 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ 3 บ้านผาปก, หมู่ที่ 5 บ้านถ้ำหิน, หมู่ที่ 6 บ้านห้วยคลุ้ม, หมู่ที่ 7 บ้านห้วยผาก, หมู่ที่ 8 บ้านตะโกกลางเทศบาลสวนผึ้งร่วมกับอบต. ปกครองและดูแล 3 หมู่บ้าน ได้แก่ 1 บ้านปอ, หมู่ที่ 2 บ้านทุ่งแฝก, หมู่ที่ 4 บ้านขุนนาแสน

หน่วยงานและสถานที่ราชการ

อ.สวนผึ้งมีสถานที่และหน่วยงานที่ให้ความสะดวก และบริการประชาชนในอำเภอ ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลสวนผึ้ง 1 แห่ง เทศบาลตำบล 1 แห่ง ซึ่งเป็นที่ตั้งของที่ว่าการ

อำเภอสวนผึ้งด้วย สถานีน้ำมัน มี 4 แห่ง โรงเรียนระดับศึกษาตอนต้นมีทุกหมู่บ้าน ส่วนระดับตอนปลาย มี 1 แห่ง

ภาพประกอบ 2 ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลสวนผึ้ง

1.4 การคมนาคม

ในปัจจุบันการคมนาคมของหมู่บ้าน สามารถเดินทางโดยรถยนต์ได้อย่างสะดวก โดยใช้เส้นทางบนถนนทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 3087 สายราชบุรี – ฝายป่า มีรถยนต์โดยสารประจำทางเป็นรถบัส วิ่งรับส่งโดยสารจากอำเภอเมืองราชบุรี ผ่านอำเภอสวนผึ้ง และเข้าหมู่บ้านฝายป่า โดยมีระยะทางจากตัวจังหวัดราชบุรี จนถึงหมู่บ้านประมาณ 46 กิโลเมตร ถนนดังกล่าวมีลักษณะเป็นถนนลาดยาง นอกจากนี้ก็ยังรถประจำทางจาก หน้าอำเภอสวนผึ้งถึงฝายป่าทุกๆ 30 นาที และระหว่างหมู่บ้านจะมี มอเตอร์ไซด์รับจ้างจากหน้าที่ว่าการ อำเภอสวนผึ้งเข้าสู่แต่ละหมู่บ้าน (ตำบลสวนผึ้ง เส้นทางที่ลาดยางมีเฉพาะ หมู่ที่ 1, 2, 3, 4, 7, 8 แต่หมู่ที่ 5, 6 เป็นถนนลูกรังตลอดเส้นทาง)

ภาพประกอบ 3 สภาพทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 3087 สายราชบุรี – ฝายก

ภาพประกอบ 4 ป้ายบอกทางจากบริเวณหน้าที่ว่าการอำเภอสวนผึ้ง

1.5 การสาธารณสุขบริโภคของหมู่บ้าน

จากการสอบถามพูดคุยทำให้ทราบว่าบ้านผาปก ก่อนที่จะได้จัดตั้งเป็นหมู่บ้านนั้น ชาวบ้านจะใช้ไฟแสงสว่างจากเทียนและตะเกียงน้ำมัน พอหลังจากถนนสายราชบุรีผาปก ตัดผ่าน การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคสวนผึ้ง ซึ่งตั้งอยู่ที่ ต.บ้านคา อ.สวนผึ้ง ก็ได้ทำการติดตั้งระบบไฟฟ้าให้กับ หมู่บ้าน ทำให้ปัจจุบันบ้านผาปกมีไฟฟ้าใช้ แต่ไม่ครบทุกครัวเรือน ในด้านน้ำประปานั้น แต่เดิม ชาวบ้านจะใช้น้ำจากบ่อบาดาล และตามบ่อน้ำธรรมชาติ ลำนํ้าทั้งลําภาชี และที่แยกสาขาออกไป ห้วยน้ำตํ้าต่างๆ และน้ำฝน ชาวกะเหรี่ยงจะนิยมดื่มน้ำฝนมาก แต่ก็ไม่มีโองหรือภาชนะสำหรับกักเก็บ น้ำทุกครัวเรือน ต่อมาการประปาหมู่บ้านบ้านห้วยน้ำใส ซึ่งเป็นห้วยน้ำขนาดใหญ่บนเขา ได้ทำการ ติดตั้งระบบน้ำประปาหมู่บ้านให้กับหมู่บ้านผาปกและใกล้เคียง แต่เนื่องจากพื้นที่ตำบลสวนผึ้ง

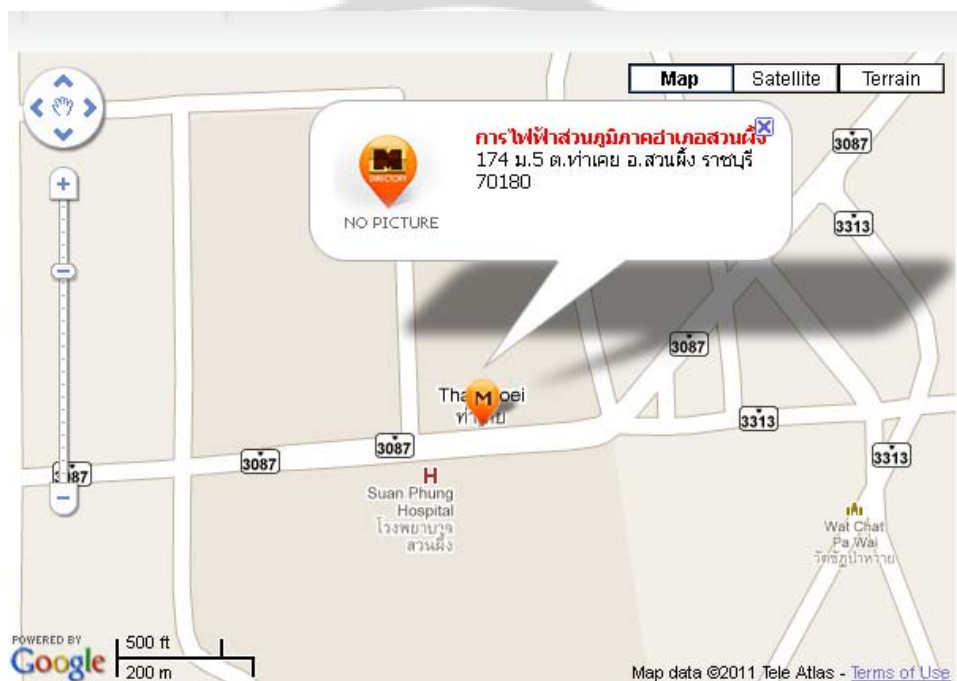
ในปัจจุบัน มีรีสอร์ทและสถานที่ท่องเที่ยวมากมาย จึงทำให้ปริมาณการใช้น้ำมากขึ้นไป ด้วยการประปาจึงไม่สามารถส่งน้ำให้ใช้ได้เพียงพอ ในทุกๆ วันจึงมีเวลาเปิดปิดน้ำในช่วงเวลา ตั้งแต่ประมาณสองทุ่มถึงสามทุ่ม และจะเปิดให้ใช้ในอีกครั้งในเวลาใกล้รุ่ง ซึ่งถ้ายังเป็นฤดูแล้งและมี นักท่องเที่ยวเดินทางมาพักตามรีสอร์ท อยู่จำนวนมาก ชาวบ้านจะไม่มีน้ำใช้ ทางกรจึงแก้ไขโดย การตั้งถังบรรจุน้ำขนาดใหญ่ตรงศูนย์กลางหมู่บ้าน เพื่อเป็นที่รอกักเก็บน้ำฝน ซึ่งถ้าน้ำฝนยังไม่ เพียงพอ อบต.สวนผึ้งจะมีหน้าที่นำน้ำมาเติมไว้ให้ใช้เพื่ออุปโภคบริโภคภายในหมู่บ้าน แต่ก็มี ชาวบ้านบางส่วนก็ใช้วิธีการซื้อน้ำที่มีจำหน่ายทั่วไปไว้ใช้ในการบริโภคแทนน้ำฝน

ภาพประกอบ 5 ถังกักเก็บน้ำที่ราชการนำไปจัดตั้งไว้ส่วนกลางหมู่บ้าน

ระบบสาธารณูปโภคทั่วไปในตำบลสวนผึ้ง

1. ที่ทำการไปรษณีย์ 2 แห่ง
2. โทรศัพท์สาธารณะครบทุกหมู่บ้าน
3. ประปาหมู่บ้าน 14 แห่ง
4. ไฟฟ้ามีครบทุกหมู่บ้านแต่ยังไม่ครบทุกหลังคาเรือน
5. ฝ่ายน้ำล้นขนาดเล็ก 3 แห่ง
6. อ่างเก็บน้ำ 6 แห่ง
7. บ่อน้ำตื้น 74 แห่ง
8. สระน้ำขนาดใหญ่ ขนาด 5 ไร่ จำนวน 1 แห่ง

แสดงแผนที่ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอำเภอสวนผึ้ง จาก Google Maps

ภาพประกอบ 6 ที่ตั้งการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค อ.สวนผึ้ง

1.6 การสาธารณสุข

ที่บ้านผาปกมีสถานพยาบาลที่สำคัญคือ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ตำบลบ้านผาปก ให้บริการทางด้านสาธารณสุขแก่ชาวบ้านอย่างต่อเนื่อง เดิมที่ได้จัดตั้งเป็นสถานีอนามัย โดยกระทรวงสาธารณสุข มีหน้าที่ดูแลสุขภาพอนามัยของชาวบ้านในบ้านผาปก และหมู่บ้านใกล้เคียง

ปัจจุบันเนื่องความเจริญรุ่งเรืองของสังคมเมืองเข้ามาสู่หมู่บ้าน มีโรงเรียนเกิดขึ้น เยาวชนได้รับการศึกษา และมีสื่อต่างๆมากมาย ทำให้ชาวบ้านเมื่อเกิดเจ็บป่วยขึ้นเล็กน้อยก็จะไปซื้อยามารับประทานเองจากร้านขายยาแผนปัจจุบันทั่วไป จากในตัวอำเภอสวนผึ้ง หรือร้านค้าใกล้เคียง บ้าน หากมีอาการเจ็บป่วยมากซึ่งมีความจำเป็นต้องพบแพทย์ ก็จะไปพบหมอที่สถานีอนามัยเพื่อทำการรักษา ถ้าอาการป่วยหนักมากๆ ทางสถานีอนามัยก็จะทำการส่งตัวไปรักษาที่สถานีอนามัยในอำเภอ และโรงพยาบาลในจังหวัดตามลำดับต่อไป

ปัญหาต่างๆด้านสุขภาพที่พบในปัจจุบันนั้น คือ

- ระบบทางเดินหายใจ
- โรคมาลาเรีย
- โรคไข้ปวดข้อยุงลาย
- ระบบการไหลเวียนของเลือดและหัวใจ
- ระบบกล้ามเนื้ออัมเสบ
- ระบบย่อยอาหารและเชื้อในช่องปาก
- โรคผิวหนัง

ภาพประกอบ 7 โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านผาปก

ภาพประกอบ 8 แผนที่การดูแลสุขภาพของ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านผาปก

1.7 การศึกษา

จากการศึกษาที่ได้จากการสัมภาษณ์ และการรวบรวมข้อมูลด้านการศึกษาของผู้คนในชุมชนผาปก พบว่า ผู้ที่มีอายุตั้งแต่ประมาณ 40 ปีขึ้นไปในหมู่บ้านจะไม่ได้รับการศึกษาและไม่สามารถอ่านเขียนภาษาไทยได้เลย แต่สามารถพูดและฟังได้บ้างเป็นคำๆ ไป ไม่สามารถสื่อสารได้เป็นประโยค ส่วนเด็กเยาวชนและวัยรุ่นสาวที่ได้รับการศึกษาภาคบังคับจากโรงเรียนตามนโยบายของรัฐบาลจะสามารถพูด อ่าน เขียนภาษาไทยได้ แต่จะเริ่มเขียนภาษากะเหรี่ยงไม่ได้ ส่วนเด็กบางคน ที่ครอบครัวเป็นกะเหรี่ยงสามารถพูดไทยได้และใช้ภาษาไทยในการสื่อสาร ก็จะเริ่มพูดภาษากะเหรี่ยงไม่ได้ ซึ่งบ้านผาปกมีโรงเรียนเพียงโรงเรียนเดียวที่ให้การศึกษาระดับชั้นก่อนประถมศึกษาและประถมศึกษา คือ โรงเรียนสินแร่สยาม

ภาพประกอบ 9 โรงเรียนสินแร่สยาม

ที่ตั้งและประวัติของโรงเรียนสินแร่สยาม

โรงเรียนสินแร่สยาม ตั้งอยู่ในเขต หมู่บ้าน ส.สุขสันต์ หมู่ที่ 3 ตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้งจังหวัดราชบุรี อยู่ในพื้นที่ราชพัสดุทะเบียน เลขที่ รบ35/31825 ลงวันที่ 7 ตุลาคม 2525 เป็นโรงเรียนกึ่งนิตยภัตตามประกาศ ของกระทรวงการคลัง และเป็นโรงเรียนชายแดนที่มีอาณาเขตติดต่อกับประเทศสหภาพพม่า โรงเรียนตั้งอยู่ในเขตหมู่บ้านอาสา พัฒนาตนเองหมู่บ้าน อพป.ผาปก โดยมีระยะทางห่างจากอำเภอ สวนผึ้ง 16 กิโลเมตร ระยะทางจากโรงเรียนถึงจังหวัดราชบุรี ประมาณ 76 กิโลเมตร โรงเรียนมีอาณาเขตดังนี้ อาณาเขตดังนี้

ทิศเหนือ	จรด	ทางรถยนต์สายราชบุรี – บ้านผาปก
ทิศใต้	จรด	ภูเขาเขตหมู่บ้านผาปกเก่า
ทิศตะวันออก	จรด	หมู่บ้านส.สุขสันต์
ทิศตะวันตก	จรด	หมู่บ้านผาปกใหม่และเชื่อมต่อสู่เทือกเขาตะนาวศรี ซึ่งกั้นอาณาเขต ระหว่างประเทศไทยกับประเทศพม่า

โรงเรียนสินแร่สยาม เปิดทำการสอนครั้งแรก เมื่อวันที่ 16 พฤษภาคม พ.ศ.2519 โดยบริษัทสินแร่สยามจำกัด เป็นผู้ขอดำเนินการจัดตั้ง โดยเปิดเป็นโรงเรียนเคลื่อนที่ของโรงเรียนชุมชนบ้านป้อ (กรป. กลางอุปลัมภ) ต่อมาในปีพ.ศ.2520 กรมการปกครองกระทรวงมหาดไทย ได้ประกาศให้เป็น โรงเรียนประชาบาล สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด และขนานนามว่า

"โรงเรียนสินแร่สยาม" เพื่อเป็นเกียรติแก่ บริษัทสินแร่สยามจำกัด ผู้ให้การอุปถัมภ์อุปการะแก่โรงเรียน โดยจัดหาสถานที่เรียนชั่วคราว วัสดุอุปกรณ์ต่างๆและของใช้ที่จำเป็น ตลอดจนสวัสดิการเรื่องที่พัก อาหารและเงินแก่ครู ที่มาทำการสอนที่นี่ทุกคน ต่อมาทางราชการ ได้จัดสรรงบประมาณสร้างอาคารเรียนถาวรแทนอาคารเรียนชั่วคราว บริษัทสินแร่สยามจึงได้มอบที่ดินในเขตสัมปทานของเหมืองแร่ จำนวน 50 ไร่เศษ ให้เป็นสถานที่ก่อสร้างอาคารเรียนบ้านพักครู ตลอดจนอาคาร ประกอบอื่น ๆนอกจากนี้ยังบริจาคเงินสมทบการก่อสร้างอาคารเรียนถาวรเป็นจำนวนเงิน 50,000 บาท ด้วย

ตาราง 2 จำนวนนักเรียน โรงเรียนสินแร่สยาม ปีการศึกษา 2553

จำนวนนักเรียน โรงเรียนสินแร่สยาม ปีการศึกษา 2553				
ชั้น	ชาย	หญิง	รวม	ครูประจำชั้น
ชั้นอนุบาล 1/1	14	9	23	นางสาวเป็ล โทสะ
ชั้นอนุบาล 1/2	14	9	23	นางสาวเป็ล โทสะ
ชั้นอนุบาล 2/1	12	10	22	นางนริศรา สุวรรณ
ชั้นอนุบาล 2/2	13	19	32	นางนริศรา สุวรรณ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1/1	15	11	26	นางพจนารถ สิ้นสุวรรณ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1/2	13	12	25	นางสาวนงลักษณ์ พวงรอด
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/1	17	13	30	นายโรจน์ เนียมทอง
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/2	16	11	27	นางบุญทรัพย์ กลิ่นทอง
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/1	11	15	26	นายภูริวงศ์ คุ่มญาติ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/2	12	12	24	นางสาวพรนภา อุ๋ทอง
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/1	15	10	25	นายสมพงษ์ เมฆหมอก
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/2	12	13	25	ส.ต.อ.ประสิทธิ์ กลิ่นน้อย
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	18	22	40	นางไยยอง พยาเครือ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/1	12	13	25	นางพุทธชาติ จอมดวง
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/2	8	13	22	นางสาวทรงฤดี สะอาด
รวม	202	192	394	

ข้อมูล ณ วันที่ 21 มกราคม 2553

ปัจจุบันเด็กๆชาวกะเหรี่ยงบ้านผาปก นอกจากจะเข้าเรียนที่โรงเรียนสินแร่สยามแล้ว บางส่วนก็ไปเรียนที่โรงเรียนอื่นๆ ตามแต่ฐานะของครอบครัว เช่นโรงเรียนในอำเภอสวนผึ้ง และโรงเรียนในตัวจังหวัดราชบุรี หลังจากเด็กๆที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แล้ว บางส่วนก็จะเรียนต่อในระดับมัธยมศึกษาในอำเภอสวนผึ้ง มีบางส่วนที่จะเข้าไปเรียนต่อในตัวจังหวัดราชบุรี และจังหวัดอื่นๆ

โรงเรียนระดับมัธยมศึกษาในอำเภอสวนผึ้งที่เด็กๆ ชาวกะเหรี่ยงเข้าไปเรียนต่อมี 1 โรงเรียนคือ โรงเรียนสวนผึ้งวิทยา ซึ่งเปิดสอนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เดิมคณะผู้ก่อตั้งโรงเรียน ประกอบด้วย กรรมการสภาตำบลสวนผึ้ง คหบดีและข้าราชการประจำกิ่งอำเภอสวนผึ้งขณะนั้น เสนอให้ใช้ชื่อว่า “โรงเรียนตะนาวศรีรัฐประชาสวรรค์” แต่ภายหลังเปลี่ยนเป็น “โรงเรียนสวนผึ้งวิทยา” กระทรวงศึกษาธิการ มีประกาศจัดตั้งโรงเรียนสวนผึ้งวิทยา ณ วันที่ 19 กรกฎาคมพ.ศ.2519 ปัจจุบัน ทำการสอน ตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.1-ม.6) รับนักเรียนทั้งชาย -หญิง ประเภทเดินเรียน และจัดที่พักให้นักเรียนบ้านไกลได้อาศัย

ตาราง 3 รายชื่อและที่อยู่ของโรงเรียนในอำเภอสวนผึ้ง

ที่	ชื่อสถานศึกษา	ระดับการศึกษาที่ เปิดสอน	สังกัด	หมู่ที่	ตำบล
1	รุจิรพัฒน์	ก่อนประถม, ประถม , มัธยม	สปช.	หมู่ที่ 3	ตะนาวศรี
2	บ้านท่ามะขาม	ก่อนประถม, ประถม	สปช.	หมู่ที่ 2	ตะนาวศรี
3	บ้านสวนผึ้ง	ก่อนประถม, ประถม	สปช.	หมู่ที่ 1	ตะนาวศรี
4	บ้านป่อหวี (กลุ่มนักข่าว หญิงสอง)	ก่อนประถม, ประถม	สปช.	หมู่ที่ 4	ตะนาวศรี
5	ธรรมศาสตร์ - จุฬา 2	ก่อนประถม, ประถม , มัธยม	สปช.	หมู่ที่ 2	ป่าหวาย
6	บ้านหนองหม้อข้าว)ศิริทวี อุปถัมภ์)	ก่อนประถม, ประถม	สปช.	หมู่ที่ 5	ป่าหวาย
7	บ้านกล้วย	ก่อนประถม, ประถม	สปช.	หมู่ที่ 2	ป่าหวาย

ตาราง 3 (ต่อ)

ที่	ชื่อสถานศึกษา	ระดับการศึกษาที่ เปิดสอน	สังกัด	หมู่ที่	ตำบล
8	บ้านทุ่งศาลา	ก่อนประถม,ประถม	สปช.	หมู่ที่ 4	ป่า หวาย
9	อนุบาลสวนผึ้ง	ก่อนประถม,ประถม	สปช.	หมู่ที่ 1	ป่า หวาย
10	บ้านหนองขาม	ก่อนประถม,ประถม	สปช.	หมู่ที่ 9	ป่า หวาย
11	บ้านมะขามเอน	ก่อนประถม,ประถม	สปช.	หมู่ที่ 7	ท่าเคย
12	วัดรางเสนห์นครจันทร์	ก่อนประถม,ประถม	สปช.	หมู่ที่ 3	ท่าเคย
13	วัดเขาไก่แจ้	ก่อนประถม,ประถม	สปช.	หมู่ที่ 8 ถนนราชบุรี-ช่องลาภ	ท่าเคย
14	สมนึกวิจิตรการ	ก่อนประถม,ประถม	สปช.	หมู่ที่ 2	ท่าเคย
15	วัดเขากลิ้ง)รุ่งเจริญธรรม(ก่อนประถม,ประถม	สปช.	หมู่ที่ 3	ท่าเคย
16	บ้านชัยหนองหมี	ก่อนประถม,ประถม	สปช.	หมู่ที่ 4	ท่าเคย
17	บ้านห้วยผาก	ก่อนประถม,ประถม	สปช.	หมู่ที่ 7 ถนนทุ่งแฝก-ห้วยผาก	สวนผึ้ง
18	สินแร่สยาม	ก่อนประถม,ประถม	สปช.	หมู่ที่ 3 ถนนผापกค้ำงคาว	สวนผึ้ง
19	บ้านตะโกล่าง	ก่อนประถม,ประถม	สปช.	หมู่ที่ 8	สวนผึ้ง
20	ชุมชนบ้านบ่อ	ก่อนประถม,ประถม	สปช.	หมู่ที่ 1 ถนนราชบุรี-ผापก ค้ำงคาว	สวนผึ้ง
21	วัดนาขุนแสน)แกละประชา นุกูล	ก่อนประถม,ประถม	สปช.	หมู่ที่ 4	สวนผึ้ง
22	ชุมชนบ้านบ่อ (สาขาวัง ส้มป่อย)	ก่อนประถม,ประถม	สปช.	หมู่ที่ 6	สวนผึ้ง
23	สวนผึ้งวิทยา	มัธยมศึกษา	สามัญ ศึกษา	309 หมู่ที่ 1	สวนผึ้ง

1.8 การประกอบอาชีพ

แต่เดิมอาชีพของชาวกะเหรี่ยงบ้านผาปกคือ อาชีพการทำเกษตรกรรม พืชหลักที่ปลูกคือ ปลูกข้าวโพด มันสำปะหลัง นอกจากนี้ยังมีการเลี้ยงสัตว์ได้แก่ หมู เป็ด ไก่ วัว ควาย เพื่อสำหรับขาย และบริโภคเอง และมีอาชีพเสริมโดยการเก็บของป่ามาขาย ต่อมาเมื่อความเป็นเมืองเข้าไปรูล้ำและกลืนความเป็นชนเผ่าของชาวกะเหรี่ยงไปทุกขณะ พื้นที่เพาะปลูกเลี้ยงสัตว์ที่เคยมีก็ขายให้นายทุนเพียงเพื่อหวังเงินก้อนในช่วงแรก เมื่อหมดเงินก้อนนี้ไปจากการใช้จ่ายอย่างฟุ่มเฟือยตั้งแต่ซื้อโทรศัพท์ ซื้อมอเตอร์ไซด์ ดีมเหล้า และแทงหวย ก็หันมาทำอาชีพรับจ้างทั่วไป ตั้งแต่เป็นลูกจ้างรายวันของโรงงานที่เข้ามาตั้งในอำเภอ รับจ้างทำสวน รักษาความปลอดภัย และรับจ้างทั่วไปตามรีสอร์ทที่มีอยู่อย่างหนาตา ชาวบ้านผาปกและหมู่บ้านใกล้เคียงในตำบลสวนผึ้งไม่นิยมทำงานหัตถกรรม เพื่อใช้เองหรือขายเป็นของที่ระลึก

1.9 ศาสนาและความเชื่อ

ชาวกะเหรี่ยงบ้านผาปก และหมู่บ้านอื่นๆ ในตำบลสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรีอยู่ใกล้ชิดกับธรรมชาติ จึงผูกพันกับธรรมชาติตลอดมา ไม่ว่าจะเป็นป่าไม้ ภูเขา สายน้ำ แผ่นดิน ทำให้เข้าใจและให้คุณค่าต่อธรรมชาติด้วยการปฏิบัติดี เคารพนับถือต่อแม่ธรณี (ซ่งทะรี) แม่คงคา (นาทัง) และแม่โพสพ(ผีปอบ)ทั้งหมดจึงเป็นผู้มีพระคุณในฐานะผู้คุ้มครองธรรมชาติ และเป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่มีอำนาจบารมีเหนือมนุษย์ที่จะต้องเคารพด้วยการประกอบพิธีกรรม และข้อห้ามต่างๆ มากมาย ซึ่งล้วนเป็นสัญลักษณ์การของการแสดงออกถึงการ“ขอใช้”และขอขอบคุณ” ธรรมชาติ เพื่อดำรงไว้ซึ่งความสัมพันธ์อันดีงาม

ความเชื่อเรื่องผีนั้น เป็นสิ่งนอกเหนือธรรมชาติ คือเอกลักษณ์ดั้งเดิมของกะเหรี่ยง มีผลดีต่อความเป็นอยู่โดยรวมของสังคมกะเหรี่ยงจึงเป็นพื้นฐานสำคัญของโครงสร้างสังคมวิถี การดำเนินชีวิต เป็นพื้นฐานสำคัญของโครงสร้างสังคมวิถีการดำเนินชีวิตเป็นบ่อเกิดของคุณธรรม นานัปการตลอดจนก่อให้เกิดข้อห้าม จารีตต่างๆที่ใช้เป็นกฎสังคมในการห้ามประพฤติปฏิบัติต่างๆ ของชาวกะเหรี่ยงนั้นเชื่อว่า ทำอะไรอยู่ย่อมมีผู้รู้เห็นเสมอ และจะลงโทษผู้ที่ประพฤติไม่ดีให้เจ็บป่วยหรือทำให้เกิดความเสียหายต่อพืชผลทางการเกษตรหรือสัตว์เลี้ยงของตนได้ หากกระทำผิด ด้วยเหตุดังนี้ชาวกะเหรี่ยงจึงไม่กล้ากระทำผิดความเชื่อทางด้านพิธีกรรมนั้นมักจะมีพิธีเช่นไหว้ต้นไม้ใหญ่ประจำหมู่บ้าน และมีพิธีแห่งสัขอฝน ซึ่งมีเฉพาะที่บ้านบ่อ ตำบลสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี ซึ่งคล้ายกับการแห่นางแมวของชาวนาไทย

ชาวกะเหรี่ยงบ้านผาปก ตำบลสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี ในยุคปัจจุบันแยกการนับถือศาสนาออกเป็น 2 ศาสนาคือศาสนาพุทธและศาสนาคริสต์ ซึ่งนิยมเรียกกันว่า กะเหรี่ยงพุทธ และกะเหรี่ยงคริสต์ ชาวบ้านที่นับถือศาสนาคริสต์ จะมีการเข้าโบสถ์คริสต์ ซึ่งก่อสร้างเป็นสถานที่เล็กๆ ภายในหมู่บ้าน โดยชาวบ้านกะเหรี่ยงผาปก จะเข้าโบสถ์กันทุกวันอาทิตย์ โดยชาวบ้านในกลุ่มนี้ก็มี การปฏิบัตินับถือบรรพบุรุษตามความเชื่อดั้งเดิมอยู่ ส่วนกะเหรี่ยงที่นับถือพุทธศาสนา ยังคงสืบทอด

การนับถือบูชาเช่นไหว้ผีบรรพบุรุษ เทพเจ้า เทวดา และภูตผีปีศาจทั้งหลายตามความเชื่อดั้งเดิม โดยภายในบ้านทุกๆบ้านของชาวกระเหรี่ยงจะมีห้องไว้สำหรับกราบไหว้เคารพบูชา บางบ้านจะมีพระพุทธรูปตั้งอยู่ด้วย บางบ้านจะมีแคร์รูปภาพของพระพุทธรูป บางบ้านจะมีรูปของบรรพบุรุษไว้กราบไหว้ และประกอบพิธีกรรมต่างๆ

ภาพประกอบ 10 คริสตจักรผาปก ที่ทำพิธีของกระเหรี่ยงชาวคริสต์

ภาพประกอบ 11 หิ้งพระสำหรับไว้กราบไหว้บูชาของกะเหรี่ยง

ชาวกะเหรี่ยงบ้านผาปกที่นับถือศาสนาพุทธนอกจากมีการกราบไหว้หิ้งบูชาแล้ว ก็มีการไปวัดควบคุมไปด้วย โดยได้สร้างวัดและมีการทำบุญตักบาตรตามโอกาสต่างๆ ซึ่งชาวกะเหรี่ยงผาปกจะนิยมไปวัดเป็นประจำ

1.10 ประเพณีและวัฒนธรรม

1.10.1 ประเพณีรับขวัญวันกินข้าวห่อ หรือ อั้งหมีถ่อง

ประเพณีเรียกขวัญเดือนเก้า เป็นประเพณีดั้งเดิมในชุมชนกะเหรี่ยงสวนผึ้งที่เคยปฏิบัติกันมาในอดีต เป็นประเพณีที่มีการสืบทอดกันมายาวนาน

ตามตำนานชาวกะเหรี่ยงเล่าว่า ในสมัยที่คนกะเหรี่ยงอาศัยอยู่ทางภาคเหนือของเมืองจีน ชาวกะเหรี่ยงจึงได้ทำพิธีเรียกขวัญในเดือนเก้า เพื่อให้หายจากความทุกข์โศกเศร้า โดยมีจุดประสงค์เพื่อให้ลูกหลานอยู่สุขสบาย ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ มีความสุข ความเจริญ มีอายุ มั่นขวัญยืน มีความรักสามัคคี ซึ่งช่วงระยะเวลาในการเรียกขวัญคือ เดือนเก้า ซึ่งเป็นเดือนที่คาบเกี่ยวระหว่างปลายเดือนกรกฎาคม ต้นเดือนสิงหาคม เป็นช่วงระยะเวลาที่ฝนตกชุกได้ง่าย คนกะเหรี่ยงเชื่อว่า ความเจ็บป่วยเกิดจากการที่คนกะเหรี่ยงได้ทำผิดกฎระเบียบ ข้อห้ามของบรรพบุรุษ หรือถูกผีป่า ผีน้ำ เจ้าที่เจ้าทาง เจ้าท่าเจ้าทุ่ง และวิญญาณเร่ร่อนรบกวน จึงได้มีประเพณีผูกแขนเรียกขวัญเดือนเก้าขึ้น เพื่อขจัดความเจ็บไข้ได้ป่วยของลูกหลาน ในเดือนเก้า ในช่วงวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 9

ความสำคัญของประเพณีเรียกขวัญเดือนเก้า ชาวอำเภอสวนผึ้ง ถือว่าเป็นประเพณีท้องถิ่นที่สำคัญสืบทอดต่อกันมา จึงได้กำหนดจัดประเพณีเรียกขวัญเดือนเก้าขึ้น เพื่อ

เป็นการอนุรักษ์ประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่น ให้เยาวชนได้ศึกษาและมีความภาคภูมิใจใน วัฒนธรรมอันดีงามต่อไป เดือนเก้าหรือเดือนหล้าออก จึงเชื่อว่าเป็นเดือนที่ไม่ดี เพราะวิญญาณที่เป็นภูตผีปีศาจ จะออกหากิน และสิ่งที่วิญญาณชั่วจะกิน คือขวัญ

ภาพประกอบ 12 พิธีผูกข้อมือประเพณีรับขวัญวันกินข้าวห่อ

ดังนั้น ประเพณีพิธีกรรมกินข้าวห่อ (อั้งหมีถ่อง) เพื่อรับขวัญจึงเกิดขึ้น และเพื่อให้ พิธีกรรมนี้ ไร้ข้อสงสัยและเรียบร้อยได้อย่างเหมาะสม แต่ละหมู่บ้านจึงได้นัดหมายวันจัดไม่ให้ ตรงกัน เพื่อจะได้มีโอกาสเยี่ยมญาติยังหมู่บ้านอื่น ส่วนวันไหนก็แล้วแต่หัวหน้าหมู่บ้านหรือเฒ่าแก่ จะเป็นผู้กำหนด แต่ต้องทำกันทุกครัวเรือน ส่วนใหญ่จะกำหนดเอาวันพระเป็นเกณฑ์คือ แรม 8 ค่ำ แรม 15 ค่ำ ขึ้น 8 ค่ำ และขึ้น 15 ค่ำ ปัจจุบันมักจะเลือกให้ตรงกับวันเสาร์หรืออาทิตย์ เพื่อให้ ลูกหลานที่ไปเรียนหรือไปทำงานที่อื่นได้กลับมาช่วยพิธีด้วย

1.10.2. พิธียกเสาหงส์

เสาหงส์ ชาวกะเหรี่ยงพุทธในสมัยก่อนนั้น มีความศรัทธาในพระพุทธศาสนา แต่หาโอกาส เข้าศึกษาบทเรียนได้ยาก เพราะเป็นชาวป่าชาวดงไม่เหมือนคนไทย หรือคนมอญซึ่งมี โอกาสเข้าศึกษาบทเรียน และ มีความเจริญรุ่งเรืองในศาสนาชาวกะเหรี่ยงมีความเชื่อว่า “หงส์” เป็น นกแห่งสวรรค์สามารถเป็นสื่อนำความดีที่ตนเองทำ และนำความดี ที่ชาวกะเหรี่ยงทำไปบอกกล่าว ให้พระพุทธเจ้า สามารถได้รับทราบ เพื่อจะได้ นำพระธรรมคำสอนที่บริสุทธิ์มาให้ชาวกะเหรี่ยง ได้ศึกษาและปฏิบัติต่อไป ด้วยการยึดหลักพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ เป็นสรณะสูงสุด จะมีเจตีย์

หรือเสาหลักบ้านเป็นตัวแทนของพระพุทธรเจ้าและมีเสาหงส์เคียงคู่ เพื่อใช้ทำพิธีประกอบในวันสำคัญทางศาสนา

1.11. วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นของกะเหรี่ยง

เครื่องมือ และเครื่องใช้ของชาวกะเหรี่ยง ได้แก่ ไม้ไผ่ หรือหวายสาน เป็นภาชนะบรรจุสิ่งของแล้วสะพายหลัง นับว่าเป็นเครื่องใช้ที่สะท้อนให้เห็นถึงบรรพบุรุษที่มีถิ่นฐานนั้นมาจากบนที่ราบสูงมาช้านาน และปัจจุบันมีการผลิตเครื่องใช้เป็นอาชีพ คือ การสานแข่งด้วยไม้รวม ไม้ไผ่การเล่นพื้นบ้านทั่วไปจะใช้วัสดุที่หาได้ในท้องถิ่น เช่น ไม้ขาโหยง การกระโดดเชือก ตีวงล้อเดินกะลา เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีชาวกะเหรี่ยงที่อยู่มาแต่โบราณยังมีการทอผ้าเพื่อใช้เอง แต่ไม่มีให้เห็นมากนัก ส่วนในชุมชนผาปก ภูมิปัญญาท้องถิ่นเหล่านี้แทบไม่มีเหลือให้เห็นเลย

ภาพประกอบ 13 ชาวบ้านกะเหรี่ยงที่กำลังทอผ้า

1.12 การบริโภคอาหาร

การบริโภคอาหารของชาวกะเหรี่ยงผาปก ต.สวนผึ้ง จ.ราชบุรีนั้น แต่เดิมนิยมรับประทานอาหารง่าย ๆ หาได้ตามท้องถิ่น โดยจากค้นคว้าข้อมูลที่ได้ พบบทความดังนี้ สุจริตลักษณ์ ดีผดุง และ สรินยา คำเมือง (2539. หน้า 34) ได้กล่าวถึงลักษณะอาหารของชนเผ่ากะเหรี่ยงไปไว้ว่า อาหารหลักที่รับประทานกันเป็นประจำของทุกครัวเรือนก็คือข้าว สำหรับกับข้าว ได้แก่ น้ำพริกและผักต่าง ๆ กับข้าว ที่มีเนื้อสัตว์นั้น จะได้รับประทานกันต่อเมื่อมีการประกอบพิธีกรรมต่าง ๆ เช่น การแต่งงาน การเลี้ยงผี ฯลฯ ข้าวที่ชาวกะเหรี่ยงรับประทานเป็นประจำ คือ ข้าวหุง ไม้ นียมข้าวเหนียว ข้าวจะเป็นข้าวซ้อมมือ เมื่อไปค้างคืนในหมู่บ้านชาวกะเหรี่ยง ทุกเช้ามีดจะได้ยิน

เสียงตำข้าวจากครกกระเดื่องที่มีกันอยู่เกือบทุกครัวเรือน ฝ่ายหญิงจะเป็นผู้ตำข้าว หุงข้าวแล้ว ทำกับข้าวประจำวัน

ผักต่าง ๆ ที่รับประทานกันก็จะเป็นผักที่หาได้จากป่าตามฤดูกาล เช่น เห็ด หน่อไม้ ผักกูด ผักหวาน ฯลฯ และผักที่ปลูกเอง เช่น ถั่ว ยอดผักทองอ่อน แตงกวา ฯลฯ แล้วนำมาต้มหรือนึ่ง ชาวกะเหรี่ยงไม่นิยมรับประทานผักดิบ ส่วนพริกที่ใช้จะเป็นพริกป่าที่เผ็ดจัด นอกจากพริกและเกลือแล้ว ชาวกะเหรี่ยงไป๋ยังนิยมเติมผักที่มีกลิ่นหอมต่าง ๆ ลงไปในน้ำพริกอีกด้วย ไม่ว่าจะเป็น ใบผักชี ต้นผักชี หัวหอม ต้นหอม ใบแมงลัก ดอกแมงลัก ต้นแมงลัก ฯลฯ

สุริยา รัตนกุล และ สมทรง บุรุษพัฒน์ (2538: 16-18) ได้กล่าวถึง อาหารของชนเผ่ากะเหรี่ยงสะกอ ไว้ว่า

1.13.1 อาหารกะเหรี่ยง

อาหารในชีวิตประจำวันของชาวกะเหรี่ยง คือ ข้าวกับน้ำพริกและเกลือ นิยมบริโภคอาหารเผ็ดกับข้าวแทบทุกชนิดต้องใส่พริก มีสำนวนกะเหรี่ยงว่า “หวี โตะ แอ โตะ โตะ” หรือ แอ โตะ โตะ หวี โตะ โตะ” ซึ่งแปลว่า “ยิ่งเผ็ดยิ่งอร่อย หรือ ยิ่งอร่อยยิ่งเผ็ด” (“หวี แปลว่า “อร่อย” “แอ” แปลว่า “เผ็ด” และ “โตะ” แปลว่า “มาก ๆ”) ส่วนพืชผักและเนื้อสัตว์ที่นำมาบริโภค จะขึ้นอยู่กับการผลิตเองเป็นหลัก เพราะส่วนใหญ่จะได้มาจากการผลิตเอง และจากธรรมชาติรอบข้าง

1.14 ภาษา

จากการศึกษาที่ได้จากการสัมภาษณ์ และการรวบรวมข้อมูลของผู้คนในชุมชนผาปก พบว่า ผู้ที่มีอายุตั้งแต่ประมาณ 40 ปีขึ้นไปในหมู่บ้านจะใช้ภาษากะเหรี่ยงในการสื่อสาร ซึ่งบางรายสามารถพูดภาษากะเหรี่ยงได้ แต่ไม่สามารถเขียนภาษากะเหรี่ยงได้ และไม่สามารถอ่านเขียนภาษาไทยได้เลย ส่วนเด็กเยาวชนและวัยรุ่นสาวที่ได้รับการศึกษาภาคบังคับจากโรงเรียนตามนโยบายของรัฐบาลจะสามารถพูด อ่าน เขียนภาษาไทยได้ แต่จะเริ่มเขียนภาษากะเหรี่ยงไม่ได้ ส่วนเด็กบางคน ที่ครอบครัวเป็นกะเหรี่ยงสามารถพูดไทยได้และใช้ภาษาไทยในการสื่อสาร ก็จะเริ่มพูดภาษากะเหรี่ยงไม่ได้เช่นกัน และกำลังจะทิ้งภาษาถิ่นเดิมของตนเองไป ซึ่งในอดีตชาวกะเหรี่ยงมีแบบเรียนที่ใช้เป็นของตนเอง โดยมีลักษณะคล้ายกับของประเทศไทย คือเริ่มแต่บทเรียนเริ่มต้นสำหรับปฐมวัยโดยเริ่มสอนพยัญชนะทีละตัว จากนั้นก็จะเป็นคำกลอนง่าย ๆ ให้อ่าน พร้อมมีคำสอนให้เข้าใจ ซึ่งผู้สอนโดยส่วนใหญ่ ก็จะเป็นผู้พ่อจะมีความรู้ในหมู่บ้าน โดยการรวมตัวกัน เพื่อให้เด็กในหมู่บ้านได้มีความรู้

*** ဆိုမိလေဝါ (၂၆) ***

က + င = ကွ က + မ = ကမ
 က + ခ = ကု က + လ = ကလ
 က + န = ကု

*** လိက်ပဝ်လေဝါ (၂၆) ***

လိုက္ခိုဉ် ဒုလ်ဟုဉ်ကိုဉ် ၊ ကိုဉ်တြာ ခိုဉ်ယေဝါဘာ-
 သုဉ်စို သုဉ်ခေဉ် ၊ တိုပဝ်လိက်ကို ပဝ်အေ-ကွါ ၊
 ခိုဉ်ခိုဉ်ဝါဉ်ဒု- ဝါဉ်ပျါ ၊ မိလိက် အေ-ပုဂ်ကိုဉ်ခိုဉ်
 ခိုဉ်ကွဉ် အဉ်ကိုဉ်အေ-စး ၊ ခုဉ်ခိုဉ်ဟု လိက်လုက်ခွါ ၊
 ခိုဉ် ခိုဉ်အေ-တိုဉ်ဟေဉ်မ ၊ ကေ့ခိုဉ်မိလိက်ကို ၊

က ကွဉ်ယု ကေ့အေ-ချါ ။

ခ ခုဂ်သုဉ် ဆိက်ခိုဉ်ခိုဉ် ။

ဂ ဂိုဉ်ခိုဉ်-သလ် ဟုယိုအေ-တလ် ။

ဃ ဃမိုဉ်သုဉ် မေဉ်-စဝ်-မဉ်

၀ ဝိုဉ်ခိုဉ်ခိုဉ် ထံဉ်-အေ-လံဉ် ။

၀ ဝိုဉ်သါယု- စးယေဝါ-ခွါ- ။

၀ ဝိုဉ်ခိုဉ်ခိုဉ်-ခါ ဝိုဉ်ဟုဉ်-ခုာ ။

၀ ဝါ-ခုာ-မိုဉ်ခိုဉ် ခေ့ဉ်ခိုဉ် ။

*** ဆိုမိလေဝါ (၂၁) ***

က + ခ = ကု က + န = ကု

*** လိက်ပဝ်လေဝါ (၂၁) ***

တြာကိုဉ်ထေ့ဟေ့ဉ်မိလ်း ၊ ဝါဉ်တြာခိုဉ်ခိုဉ်မိလ်း ၊
 တေဝါတြာခိုဉ်ခိုဉ်မိလ်း ၊ ဆိုဉ်ခိုဉ်ခိုဉ်ခိုဉ်မိလ်း ၊
 ကွဉ်တြာခိုဉ်ခိုဉ်မိလ်း ၊ မေဉ်လိက်ပဝ်အေ-မိလ်း ၊
 ခိုဉ်ထေ့အေ-မိလ်း ၊ တေဝါတြာခိုဉ်ခိုဉ်မိလ်း ၊
 စးယေဝါ-ခွါ-မိလ်း ၊ ခိုဉ်ခိုဉ်ခိုဉ်မိလ်း ၊

ภาพประกอบ 15 แบบเรียนปฐมวัยของชาวกะเหรี่ยง

1.15 การแต่งกาย

ปัจจุบัน ชาวกะเหรี่ยงบ้านผาปก และหมู่บ้านอื่นๆ ในตำบลสวนผึ้ง อ.สวนผึ้ง จ.ราชบุรี จะนิยมแต่งกายชุดสมัยใหม่ คือ เสื้อยืด กางเกง ดังนั้นเป็นการยากที่จะเห็นชาวกะเหรี่ยงแต่งชุดประจำเผ่า จะเห็นได้ก็เฉพาะในเวลาที่ม้งงานสำคัญ ๆ หรือทางจังหวัด ทางอำเภอ มีงานประจำปีแล้ว ขอรับรองให้ชาวกะเหรี่ยงแต่งชุดประจำเผ่าเท่านั้น จึงจะเห็นชาวกระเหรี่ยงแต่งชุดประจำเผ่าการแต่งกาย

ของชาวกะเหรี่ยงแบ่งออก ตามเพศ คือการแต่งกายของฝ่ายหญิงและการแต่งกายของฝ่ายชายโดย การแต่งกายของฝ่ายหญิงนั้น จะเรียบง่าย แบ่งเป็น 2 ชนิด คือ ถ้าเป็นของเด็กจะเป็นผ้าดิบสีขาว ทอเป็นผืนยาว มีช่องสวมทางศีรษะยาวคลุมเข่าตลอด แล้วปักกันขอบแขน คอ ชายผ้าถุงด้วยด้ายสี แดง อาจใส่เม็ดพีชชนิดหนึ่งที่เรียกว่า ฟงซ้า ที่ชายถุง ส่วนชุดของหญิงสาวที่อายุเกิน 15 ปี ก็คือชุด ของผู้ใหญ่จะมีเส้นด้ายยืนที่ทอด้วยด้ายสีน้ำเงินหรือดำ เป็นเส้นหลัก สวมได้ถึงวัยชรา จะมี 2 ชั้น คือชั้นที่เป็นผ้าถุง กับชั้นที่เป็นเสื้อ ส่วนที่เป็นเสื้อจะสวมทางศีรษะเหมือนชุดของเด็ก แต่จะต่างกันที่ มีการปักตัวเสื้อด้วยด้ายสีต่าง ๆ มีการเดินเส้นด้วยด้ายสี ส่วนผ้าถุงจะทยอยกลายหลากหลายมี เอกลักษณะเฉพาะของชาวกะเหรี่ยงบริเวณเชิงสูง จะใช้วิธีทอจาก ส่วนปลายถุงจะติดเม็ดเงิน ลูกบิด เป็นเม็ดลูกเต๋อย ภาษากะเหรี่ยง เรียกว่า “ฟงซ้า” เป็นพีชล้มลุก ลำต้นเหมือนต้นข้าวทุกเมล็ด จะมี เกสรตรงกลางถ้าเกสรหลุดไปก็จะมีรูตรงกลาง นำมาร้อยรอบชายถุง หรือปักเลื่อมให้สวยงาม ส่วน การทำความสะอาดจะไม่นิยมซักเพราะเสื้อและผ้าถุงจะมีการตกแต่งด้วยลูกบิด ถ้าถูกกับแปรงซักผ้า แล้ว อาจทำให้เครื่องประดับหลุดออกก็ได้ ดังนั้นจึงไม่นิยมซักกัน

การแต่งกายของฝ่ายชายนั้นดูจะยุ่งยากกว่า ฝ่ายหญิง คือจะนุ่งเป็นโจงกระเบน ส่วนเสื้อ จะใช้เสื้อเชิ้ตสีขาวแขนยาว สันนิษฐานว่า ชาวกะเหรี่ยงได้แบบอย่างมาเมื่อครั้งเข้าเฝ้ารัชกาลที่ 5 ที่ เสด็จประพาสหัวเมืองตะวันตก เสื้อสีขาวใช้แทนเสื้อราชปะแตน ส่วนโจงกระเบนก็ใช้ผ้าม่วงทั่วไป โจงกระเบนนั้นจะมีอยู่ไม่มากนักเท่าที่พบเห็น ก็จะมีสีน้ำเงิน สีน้ำตาล สีม่วงซึ่งในปัจจุบันจะหาได้ ยากกว่าการแต่งกายของฝ่ายหญิงเพราะผ้านุ่ง เป็นผ้าโจงกระเบนจะหาได้ยากกว่า และเสื้อของฝ่าย หญิง แต่ก็ยังพอมิให้เห็นอยู่บ้างในงานแต่งงานซึ่งจะแต่งเต็มยศคือนุ่งโจงกระเบน เสื้อเชิ้ตสีขาวแขน ยาวและใช้ผ้าพันศีรษะมีลักษณะเป็นหงอนบนหน้าผาก (ทุโก้นุ) ซึ่งจะมีลักษณะคล้ายนอแรดแต่จะ ทำด้วยผ้าสีต่าง ๆ ผ้าสีเหล่านี้เป็นผ้าสีที่ได้มาจากพิธีกรรมต่าง ๆ จึงเป็นผ้าสีที่เป็นมงคลแก่ผู้สวม ใส่ พันรอบศีรษะและทำเป็นนอแรด จะมีลักษณะสวยงามและดูดีมาก สันนิษฐานว่าความเชื่อเรื่อง ผ้าสีนี้ได้รับเมื่อครั้งรัชกาลที่ 5 เสด็จมาเช่นกันโดยได้พระราชทานผ้าสีให้แก่ผู้นำชุมชน และปฏิบัติ สืบทอดกันมา เสื้อผ้าของฝ่ายชายจะซักได้เพราะเป็นผ้าที่ไม่ค่อยมีลวดลายและเครื่องประดับ อะไร แนวนอใหม่ในอนาคต จะไม่พบเห็นชนกะเหรี่ยงรุ่นหลังแต่งชุดประจำเผ่าอีกเลยก็เป็นได้ เพราะชาว กะเหรี่ยงรุ่นหลังจะนิยมแต่งชุดตามแบบสมัยใหม่ เพราะไม่เก้งก้างเกะกะเหมือนชุดประจำเผ่า และ ชุดของชาวกะเหรี่ยงอาจจะถูกเก็บเอาไว้ที่บ้านเฉย ๆ หรือไม่ก็อาจถูกเก็บเข้าในพิพิธภัณฑ์เพื่อ เอาไว้ให้ชนรุ่นหลังดู ถ้ามีประเพณีที่สำคัญของชาวกะเหรี่ยงถึงหามาสวมใส่ ที่มา: นายสุรเศรษฐ์ บุญเกตุ

ภาพประกอบชุดเด็กกะเหรี่ยงอายุไม่ถึง 15 ปี

ภาพประกอบหนุ่มกะเหรี่ยงเสื้อแดงสถานภาพโสด

ภาพประกอบ 16 ชุดแต่งกายของผู้ใหญ่ชาวกะเหรี่ยง

ภาพประกอบ 17 การปักกลดลายผ้ากะเหรี่ยง

1.16 ลักษณะครอบครัว

ลักษณะครอบครัวของชาวกะเหรี่ยงบ้านผาปก ตำบลสวนผึ้ง อ.สวนผึ้ง จ.ราชบุรี มี 2 ลักษณะ คือ ลูกและครอบครัวขยาย วึ่งมีลักษณะ คือ ครอบครัวเดี่ยวซึ่งประกอบไปด้วยพ่อ แม่ ลูกแล้วยังรวมถึงภรรยาและสามีของลูกด้วย ครอบครัวจะเริ่มจากการที่สมาชิกในครอบครัวแยกตัวออกมาเป็นครอบครัวเดี่ยวก่อน เมื่อลูกชายแต่งงานจะต้องนำภรรยามาอยู่ที่บ้านตน และเมื่อมีลูกก็จะมีสมาชิกเพิ่มขึ้นไปอีก ทำให้ครอบครัวเดี่ยวกลายเป็นครอบครัวขยาย ส่วนมากจะเป็นการขยายทางฝ่ายชาย ทั้งนี้เพราะตามประเพณีดั้งเดิมแล้วเมื่อลูกชายแต่งงานจะต้องนำภรรยาเข้ามาอยู่ในบ้าน แต่ถ้าเป็นลูกสาวแต่งงานจะต้องออกจากบ้านไปอยู่ที่บ้านของฝ่ายชาย ซึ่งเป็นประเพณีที่คล้ายกันกับประเพณีของจีน ถ้าครอบครัวที่มีลูกชายหลายคน ลูกชายบางคนเมื่อแต่งงานและสามารถสร้างฐานะของตนเองได้แล้ว อาจจะแยกครอบครัวมาปลูกบ้านอยู่ใกล้กับบ้านของพ่อแม่ก็ได้ การแยกครอบครัวออกมานี้ได้กลายเป็นการเกิดของครอบครัวเดี่ยวซึ่งจะกลายเป็นครอบครัวขยายต่อไปในอนาคต แต่การจะประกอบพิธีกรรมต่าง ๆ จะต้องมาทำที่บ้านใหญ่ ลักษณะครอบครัวของกะเหรี่ยงจะหมุนเวียนเป็นลักษณะดังกล่าวนี้

ผู้อาวุโสฝ่ายชายจะเป็นผู้นำครอบครัวและมีอำนาจสูงสุดในบ้าน ยกเว้นเฉพาะในเรื่องงานครัว ซึ่งเป็นหน้าที่ของฝ่ายหญิง ส่วนในเรื่องอื่น ๆ แล้ว ผู้อาวุโสจะเป็นผู้ตัดสินใจ แต่ก่อนการตัดสินใจมักจะมีการปรึกษาหารือกับสมาชิกในครอบครัวก่อน คือบุตรชายคนโต และภรรยา ส่วนการรักษาพยาบาล ดูแลบุตร หรือเจ็บป่วยเล็กน้อยของสมาชิก สตรีชาวกะเหรี่ยงจะมีความรู้เกี่ยวกับสมุนไพรมากกว่าผู้ชาย และบางบ้านจะปลูกสมุนไพรไว้ใช้เอง ผู้หญิงชาวกะเหรี่ยงจะทำงานหนักพอมีเวลาว่างก็ปักผ้าสำหรับใช้เอง จึงมักจะไม่ค่อยเห็นผู้หญิงว่างเลย ชาวกะเหรี่ยงให้ความนับถือและสืบเชื้อสายทางฝ่ายชาย ชาวกะเหรี่ยงมีอิสระในการเลือกคู่ครอง นิยมที่จะแต่งงานกับคนในกลุ่มชาย และหญิงเดียวกัน แต่อยู่คนละกลุ่มเครือญาติย่อมสามารถแต่งงานกันได้

1.17 ลักษณะบ้านเรือน

บ้านของชาวกะเหรี่ยงบ้านผาปก ตำบลสวนผึ้ง จ.ราชบุรี ส่วนใหญ่เป็นบ้านชั้นเดียว และเป็นบ้านแบบขยาย และจะนิยมสร้างบ้านติดพื้นดิน จะมีเพียงบางบ้านที่จะยกพื้นบ้านสูงขึ้น แต่นิยมสร้างแบบง่าย ๆ ไม่ปราณีต โดยใช้ไม้ไผ่เป็นหลัก ซึ่งในระยะหลังนิยมใช้อิฐบุลือคามาก่อนเป็นที่อยู่หรือห้องแบบง่าย ๆ เนื่องจากหาซื้อได้ง่ายและมีราคาถูกเยา บ้าน 1 หลังจะประกอบด้วยห้อง 1 ถึง 3 ห้อง ไม่พิถีพิถันวัสดุหรือแบบในการก่อสร้าง หรือบางรายนิยมเช่าคนไทยที่นิยมปลูกเป็นห้องแถวเล็ก ๆ แนวละ 3-5 ห้องไว้ขาย โดยมีอัตราค่าเช่าประมาณเดือนละ 1,000 บาท โดยคนกะเหรี่ยงกลุ่มที่ชอบเช่าแทนการปลูกสร้างเป็นของตนเองนั้น เนื่องจากต้องการอยู่ใกล้ชุมชน แต่ไม่มีที่ดิน และมีแนวโน้มในการอพยพย้ายที่อยู่ ค่อนข้างสูง เนื่องจากปัญหาของการมีบุตรมาก บิดามารดาเล่นห่วยและติดเหล้า อาชีพจึงมีไม่แน่นอน จึงต้องเคลื่อนย้ายที่อยู่ไปหางานทำยังที่ต่าง ๆ อยู่ตลอดเวลา

บ้านเรือนของชาวกะเหรี่ยงบ้านผापก นิยมอยู่กันเป็นกลุ่ม ทั้งที่ราบและพื้นที่เนินเขา
แทบไม่เหลือความเชื่อและพิธีกรรมในการปลูกสร้างบ้านเรือน โดยอาศัยความง่ายและความ
ทันสมัยในยุคนี้เป็นหลัก

ภาพประกอบ 18 ลักษณะแบบบ้านบ้านผापกที่ใช้ไม้ไผ่เป็นหลัก

ภาพประกอบ 19 ลักษณะแบบบ้านบ้านผापกที่ใช้ไม้ไผ่ปลูกผสมกับอิฐบล็อก

ภาพประกอบ 20 ลักษณะแบบบ้านที่ใช้อิฐบล็อกเป็นหลัก

2. ดนตรีของชาวกะเหรี่ยงบ้านผาปก

ประวัติความเป็นมาของดนตรี

ชาวกะเหรี่ยงบ้านผาปกโดยส่วนใหญ่เป็นเผ่าโปที่อพยพหนีภัยจากการสู้รบมาจากฝั่งพม่าเข้ามาปักหลักในพื้นที่นี้ได้ไม่นาน จึงทำให้ยังคงรักษาอัตลักษณ์ทางชาติพันธุ์ไว้ได้บ้าง แม้จะไม่ได้ทั้งหมดแต่ก็มีความพยายามจากกลุ่มคนในหมู่บ้านช่วยกันรักษาและฟื้นฟูศิลปะและวัฒนธรรมอันดีงามของตัวเอง ในสังคมของชาวกะเหรี่ยงนั้นบทเพลงเป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่งของชาวกะเหรี่ยงอย่างมาก ซึ่งจะสัมพันธ์กับวิถีการดำเนินชีวิตและขนบธรรมเนียมประเพณีอย่างแน่นแฟ้น บ้านผาปกนี้มีวัฒนธรรมด้านดนตรีเหมือนกันกับหมู่บ้านอื่นๆในตำบลสวนผึ้ง เช่น บ้านถ้ำหิน และ บ้านห้วยผาก โดยเกิดจากกลุ่มคนที่มีความเสียสละในการฝึกหัดชาวบ้านและเยาวชนคนรุ่นใหม่ให้เล่นดนตรีและนาฏศิลป์ต่าง ๆ เช่นการร้องเพลง การเป่าปี่ลู่ การตีกลองโต้ว การเล่นออร์แกน และการแสดงรำต่าง

ดนตรีของหมู่บ้านผาปกนี้ อยู่ในสังคมกะเหรี่ยงเพื่อการสร้างสรรค์ความบันเทิงและประกอบพิธีกรรม แต่ก็ยังมีการแพร่กระจายทางวัฒนธรรมดนตรีจากภายนอกกำลังเข้ามาผสมผสานกับวัฒนธรรมดนตรีแบบดั้งเดิมของชาวกะเหรี่ยงทุกขณะตามกระแสสังคมอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ดนตรีบทเพลง และเครื่องดนตรีบางชนิดจึงได้รับวัฒนธรรมมาจากภายนอกอย่างเห็นได้ชัด อย่างเช่นที่ชัดเจนที่สุดคือ คีย์บอร์ดที่ใช้อยู่ในวงที่เล่นประกอบการแสดงรำต่าง ในโบสถ์คริสต์ของหมู่บ้านเวลาประกอบพิธี ก็จะใช้กีตาร์เล่นร่วมกับการร้องเพลง

ความเชื่อ ความศรัทธา สิ่งแวดล้อมรอบๆตัว และวิถีชีวิตนั้นเป็นอิทธิพลสำคัญที่ผลักดันให้เกิดแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ศิลปะของมนุษย์ไม่ว่าชาติพันธุ์ใดก็ตาม ล้วนมีอัตลักษณ์ที่สำคัญเป็นของตนเอง เป็นแบบฉบับเฉพาะตนเองที่มีการสืบสานต่อกันจากรุ่นสู่รุ่น หรือการเลือกรับปรับใช้จากวัฒนธรรมใกล้เคียงจนมาเป็นอัตลักษณ์ที่สำคัญของตนเองในที่สุด ซึ่งจากประวัติศาสตร์ชาวกะเหรี่ยงไปมีความสัมพันธ์กับชนชาติมอญ และไทยใหญ่ มีการแลกเปลี่ยนติดต่อกัน ฉะนั้นจึงทำให้วัฒนธรรมบางอย่างคล้ายคลึงกัน รวมถึงดนตรีและการแสดงของชนเผ่าก็มีความใกล้เคียงกันมาก จนบางครั้งแม้ชาวกะเหรี่ยงเองก็ไม่สามารถให้คำตอบได้ว่าการแสดงดนตรีและละครนั้นที่จริงเป็นของชนชาติใดที่เป็นผู้สร้าง ซึ่งก็เป็นสิ่งที่ต้องอาศัยเวลาในการศึกษาต่อไป

เพลงร้องของชาวกะเหรี่ยงไปหรือที่เรียกเป็นภาษากะเหรี่ยงว่า “ทาคุ” เป็นสิ่งที่สืบทอดมาแต่อดีต ทาคุมีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับเรื่องราวต่างๆ ที่เป็นทั้งความเชื่อและวิถีชีวิตของชาวกะเหรี่ยง จากความรู้สึกของชาวกะเหรี่ยงเกี่ยวกับดนตรี ชาวกะเหรี่ยงจะมีความภูมิใจกับบทเพลงและดนตรีของตนเอง เช่นเพลงร้องที่มีเนื้อหาต่างๆเรียกว่า “ทาคุ” และเครื่องดนตรีประเภทพิณที่ชาวกะเหรี่ยงไปเรียกว่า “นาเตย” เป็นเครื่องดนตรีที่ใช้เล่นประกอบการร้องลำนำหรือทาคุ นอกจากนาเตยแล้วยังมีเครื่องดนตรีอื่นอีกหลายชนิด ทั้งดีด สี ดี เป่า ที่ปรากฏอยู่ในพื้นที่วิจัย

2.1 เครื่องดนตรี

เครื่องดนตรีเป็นสิ่งที่แสดงถึงเอกลักษณ์ประจำเผ่าอีกอย่างหนึ่งของชาวกะเหรี่ยง ทั้งนี้เพราะชาวกะเหรี่ยงจะมีความสามารถในการนำเอาวัสดุที่หาได้จากธรรมชาติมาประดิษฐ์เป็นส่วนประกอบต่างๆ ในการสร้างเครื่องดนตรีเป็นของตนเอง โดยได้ถ่ายทอดสืบต่อกันมาจากบรรพบุรุษ ทั้งนี้เครื่องดนตรีที่พบในหมู่บ้านผาปก สามารถแบ่งแยกประเภทของเครื่องดนตรีตามลักษณะของการบรรเลงได้ 4 ประเภทคือ เครื่องดนตรีประเภท เครื่องสาย เครื่องเป่า เครื่องลิ่มนิ้วประเภทคีย์บอร์ด และเครื่องตี ประกอบจิ้งหะ

ประเภทเครื่องสาย ในวงรำดั่งของบ้านผาปกมีเครื่องสายประเภทเดียว คือ นาเต๋ย

นาเต๋ย เป็นเครื่องสายชนิดหนึ่ง รูปร่างคล้าย พิณพม่า นาเต๋ยของบ้านผาปกมีการสร้างอย่างประณีต ใช้ไม้เนื้อแข็งประเภทไม้ประดู่ ทำทั้งตัวและคมนาเต๋ย มีสายทั้งหมด 9 สาย โดยมีการเรียงลำดับสายดังนี้ สายที่ 1(ล่างสุด) เสียง B, สาย 2 เสียง A, สาย 3 เสียง G, สาย 4 เสียง F# สาย 5 เสียง E, สาย 6 เสียง D, สาย 7 เสียง C, สาย 8 เสียง B และสาย 9 เป็นเสียง G

ภาพประกอบ 21 นาเต๋ย

โอกาสในการบรรเลง

เนื่องจากเป็นเครื่องดนตรีที่มีเสียงไม่ดังมาก ไม่สามารถนำมาเล่นตอนแสดงรำดั่งได้ จึงมักจะใช้เล่นก่อนที่ทำการแสดงรำดั่ง ในกรณีที่เข้าภาพต้องการ

ประเภทเครื่องเป่า ชาวกะเหรี่ยงมีเครื่องดนตรีประเภทเครื่องเป่าอยู่ 2 ชนิดคือ ปี่ลู่ย และชะหลู่ย เป็นเครื่องดนตรีที่ถือว่าสำคัญของชาวกะเหรี่ยงบ้านผาปก เพราะต้องใช้บรรเลงเป็นหลักในการแสดงรำดั่ง

ปี่ลู่ย เป็นเครื่องดนตรีที่อยู่ในตระกูล แอร์โรโฟน (Aerophone) ลักษณะภายนอกมีความคล้ายคลึงกับขลุ่ยของไทยมากแต่จะมีขนาดเล็กกว่า อีกทั้งยังมีเสียงที่เล็กและแหลมกว่าขลุ่ยไทย ปี่ลู่ยเป็นเครื่องดนตรีชิ้นหนึ่งที่ใช้ในการบรรเลงทำนอง วัสดุที่ใช้ทำปี่ลู่ยคือ โลหะประเภททองเหลือง หรือใช้ท่อหน้าPVC ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง1นิ้ว ทำก็ได้แต่เสียงไม่ดีเท่ากับปี่ลู่ยทำจากทองเหลือง ปี่ลู่ยมีความยาว 25 เซนติเมตร เจาะรู 7 รู ห่างกัน 2 เซนติเมตร แต่ปิดเอาไว้ 1 รู วัสดุที่บางคล้าย ถุงพลาสติก

ภาพประกอบ 22 ปี่ลู่ย

วิธีการบรรเลง

ปี่ลู่ยทำจากท่อทองเหลืองขนาด2.5จากการสอบถามพูดคุยถึงเรื่องวิธีการจับและการเป่าปี่ลู่ยทำให้ทราบว่า การวางตำแหน่งมือและนิ้วบนปี่ลู่ยนั้นจะใช้มือขวาหรือซ้ายอยู่ตำแหน่งบนหรือล่างสลับกันอย่างไรก็ได้ ขึ้นอยู่กับความถนัดของผู้บรรเลงเอง แต่โดยทั่วไปมักจะนิยมใช้มือซ้ายอยู่ตำแหน่งบนและมือขวาอยู่ตำแหน่งล่าง โดยมือที่อยู่ตำแหน่งบนจะใช้นิ้วชี้วางอยู่ในตำแหน่งรูที่ถูกปิดไว้ นิ้วกลาง นิ้วนาง นิ้วก้อย ปิด-เปิดรูที่อยู่ด้านหน้าของปี่ลู่ย ส่วนมือที่อยู่ตำแหน่งล่างจะใช้ นิ้วชี้ นิ้วกลาง นิ้วนาง ปิดอีกสามรูที่เหลือ ตำแหน่งของเสียงเมื่อปิดหมดจะได้เสียง G และเมื่อเปิดไล่ขึ้นมาทีละรูก็ได้เสียง A B C D E และ F แต่ปี่ลู่ยของบ้านผาปกนั้นมีเสียงที่ต่ำกว่าระดับเสียงมาตรฐานอยู่มากแต่ไม่ถึง 1 เซมิโตน

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาระบบเสียงของปี่ลู่ยพบว่า ระบบเสียงของปี่ลู่ยมีลักษณะโดดเด่นที่มีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว ลักษณะของเสียงจะแตกต่างไปจากเสียงของเครื่องดนตรีอื่นๆใน

ประเภทเดียวกัน ถึงแม้ว่าเสียงของปี่ลู่จะมีเสียงคล้ายคลึงกันกับเสียงของปิคโคโล ปี่ลู่สามารถทำเสียงได้ 1 ช่วงทบ (Octave) (+-1)

โอกาสที่ในการบรรเลง

ปี่ลู่เป็นเครื่องดนตรีสำคัญ ใช้เล่นเป็นทำนองหลัก ควบคู่ไปกับเสียงร้องในกรณีที่ ไม่ได้ใช้ออร์แกนเล่น โดยเล่นโน้ตเดียวกันกับเสียงร้องแต่ก็มีการเอื้อนของเสียงบ้างแล้วแต่ผู้เล่น

ชะหล่วย คือ เครื่องเป่าเขาที่ทำด้วยเขาเสียงผาของชาวกะเหรี่ยงบ้านผาปก เจาะรูที่ตัวเขาเสียงผา และนำแผ่นทองเหลืองที่เจาะรูมาปิดให้รูตรงกับรูที่เขาเสียงผา เสียงที่ดังเกิดจากลิ้นที่ทำด้วยโลหะแผ่นทองเหลืองเจาะรูที่ตัวแผ่นทองเหลืองปิดให้รูตรงกับรูที่เขาซึ่งเจาะรูไว้ มีลักษณะเช่นเดียวกับลิ้นแคน และลิ้นปี่ขอเป่าเป็นเสียงได้ถึง 3 – 4 เสียง

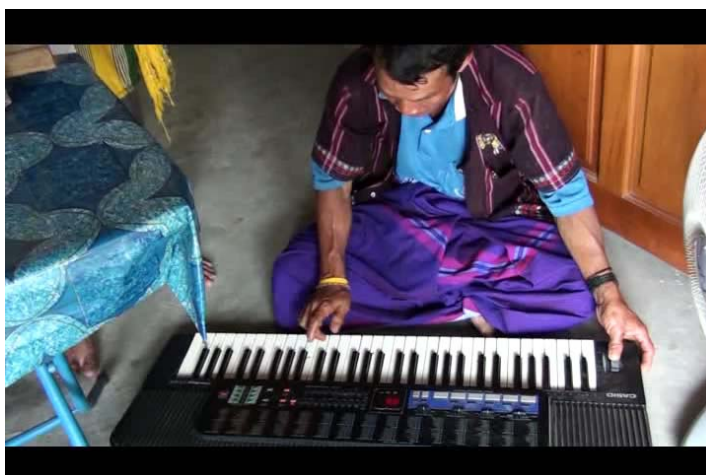

ภาพประกอบ 23 ชะหล่วย

โอกาสในการบรรเลง

ก่อนการแสดงรำตงทุกครั้ง นายนิติ ตาไม้ จะเป่าชะหล่วย เป็นเสียงยาว 2-3 ครั้ง แล้วจึงเริ่มทำการแสดง ในความเชื่อของชาวกะเหรี่ยงเชื่อว่าเมื่อเป่าชะหล่วยนี้แล้วถ้ามีเสืออยู่ใกล้ๆ แล้วได้ยินเสียงจะทำให้เสือกลัวไม่เข้าใกล้อีก

ประเภทเครื่องลิ้นหิ้ว ในวงดนตรีชาวบ้านผาปก ใช้คีย์บอร์ดไฟฟ้า Casio Tone Bank CT670 ชาวกะเหรี่ยงบ้านผาปกเรียกว่า “คีย์บอร์ด” เป็นเครื่องดนตรีสากลนิยมใช้เล่นด้วยเสียงออร์แกนเพียงอย่างเดียว

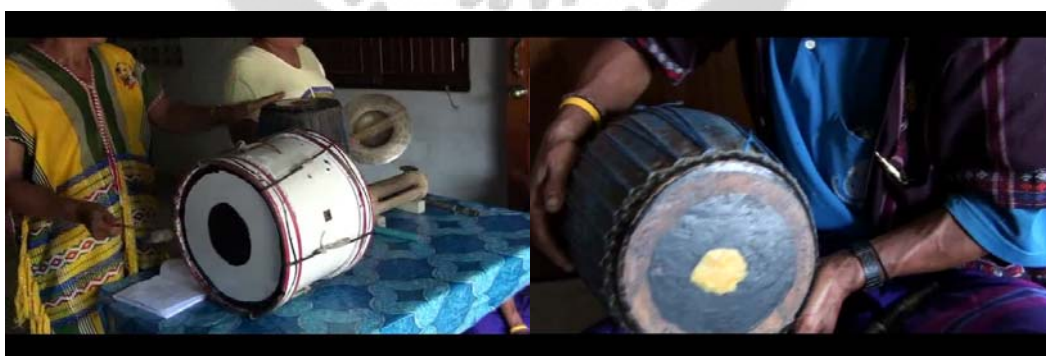

ภาพประกอบ 24 ออร์แกนไฟฟ้า

โอกาสในการบรรเลง

ใช้เล่นในแนวทำนองหลักของเพลง โน้ตเดียวกับเสียงร้อง ไม่ใช่เล่นเป็นคอร์ด
ประเภทเครื่องตีประกอบจังหวะ

ต่ง คือ กลอง มีการเรียกชื่อต่างกัน ชาวกะเหรี่ยงบ้านผापก เรียกว่า “โต้ว” รูปแบบ
ของบ้านผापกคล้ายกลอง เบสตรัม ซึ่งเป็นกลองของชาวกะเหรี่ยงบ้านผापกใช้ร่วมเล่นกับต่งใบเล็ก
โดยแขวนข้างต่งที่คล้ายกลอง เบสตรัม กะเหรี่ยงออกเสียงว่า “โต้วก้อว”

ภาพประกอบ 25 ต่ง

โอกาสในการบรรเลง

เป็นเครื่องประกอบจังหวะที่สำคัญที่สุด และเป็นสัญลักษณ์ของการแสดงรำต่ง เพราะ
ต้องตีให้จังหวะแก่ผู้ที่แสดงรำ

หม่อง เป็นชื่อเครื่องดนตรีของคนไทยกะเหรี่ยงบ้านผาปก ออกเสียงเรียกเป็นภาษา
กะเหรี่ยงว่า “หม่อง” ซึ่งลักษณะของหม่อง คือ เครื่องดนตรีที่คนไทยเรียกว่า โหม่ง ทำด้วยโลหะมี
เส้นผ่าศูนย์กลางขนาด 30 เซนติเมตร เวลาตีมีเสียงดัง โหม่ง โหม่ง

ภาพประกอบ 26 หม่อง

โอกาสในการบรรเลง

ใช้เล่นกับเครื่องประกอบจังหวะอื่นๆ มักจะเล่นในจังหวะที่เป็นจังหวะตก

ไทจี้ บ้านผาปกจะเรียกเครื่องดนตรีชนิดนี้เป็นภาษากะเหรี่ยงว่า ไทจี้ เครื่องดนตรี
ประเภทนี้ คือ ฉาบของเครื่องดนตรีไทย แต่การเล่นออกเสียงของชาวกะเหรี่ยงอำเภอสวนผึ้งจะใช้
ไม้ตีที่ฉาบเพียงฝาเดียว ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 24 เซนติเมตร และใช้วิธีการเล่นโดยนักดนตรีไทย
กะเหรี่ยงใช้เท้ายึดไทโปที่วางกับพื้นและตีร่วมกัน

ภาพประกอบ 27 ไทจี้

โอกาสในการบรรเลง

ใช้เล่นกับเครื่องประกอบจังหวะอื่นๆ มักจะเล่นในจังหวะที่เป็นจังหวะยก

ไทโป คือ กระบอกไม้ไผ่ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 5 เซนติเมตร และยาวขนาด 1 ฟุต เจาะเป็นรูตรงกลางเป็นช่องสี่เหลี่ยมเล็ก ยาวประมาณ 6 นิ้ว จะใช้ไม้ตีกำกับจังหวะ ชาวกะเหรี่ยงเผ่าโปบ้านผापกเรียกว่า “ไทโป”

รูปแบบวิธีการเล่นไทโปของบ้านผापก นักเล่นดนตรีจะเล่นเครื่องดนตรีอีกชิ้นหนึ่ง คือ การตีผาฉาบเล่นไปด้วยกับกับไทโป เครื่องดนตรีการตีผาฉาบผาเดียวซึ่งชาวกะเหรี่ยงบ้านผापกเรียกว่า “ไทจี”

ภาพประกอบ 28 ไทโป

โอกาสในการบรรเลง

เป็นเครื่องประกอบจังหวะสำคัญ ใช้เคาะให้จังหวะในการแสดงรำต่าง

การผสมวงดนตรี

เนื่องจากเครื่องดนตรีของชาวกะเหรี่ยงมีเพียงไม่กี่ชนิด ดังนั้นการผสมวงดนตรีจึงเป็นลักษณะของการรวมเอาเครื่องดนตรีทุกชนิดมาบรรเลงร่วมกัน ประกอบไปด้วยปี่ลู่หรือออร์แกนไฟฟ้า ซึ่งเป็นเครื่องดนตรีหลักของวงที่ใช้บรรเลงทำนอง ต่ง ไทโป ไทจี หม่อง เป็นเครื่องประกอบจังหวะวงดนตรีรำต่างของชาวกะเหรี่ยงบ้านผापกจะมีเครื่องดนตรีเพียง 4 - 5 ชิ้นเท่านั้น ใช้นัก

ดนตรีที่เป็นคนในหมู่บ้านผาปกเอง มีเด็ก ๆ ที่เป็นนักแสดงรำก็เป็นเด็กในหมู่บ้าน มีประมาณ 12 – 18 คน

ภาพประกอบ 29 การผสมวงดนตรี

2.2 นักดนตรี

ชื่อ นายนิติ ตาไม้ (เผ่าโป)

เกิดปี พ.ศ. 2499 อายุ 55 ปี

สัญชาติ กะเหรี่ยงศาสนา พุทธ

บ้านเลขที่ 104/พิเศษ หมู่ที่ 3 ต.สวนผึ้ง อ.สวนผึ้ง จ.ราชบุรี

ถิ่นกำเนิด เกิดที่ประเทศพม่า เมาะตะมะ แถบลุ่มแม่น้ำสาละวิน

เข้ามาอยู่ในประเทศไทย พ.ศ. 2525 โดยอาศัยอยู่ อ.แม่สอด จ.ตาก จนถึง พ.ศ.

2541 รวมเป็นระยะเวลา 16 ปี และได้เดินทางมาอาศัยอยู่ที่บ้านห้วยผาก ตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี เมื่อปี พ.ศ. 2541 จนถึงปัจจุบัน

การศึกษา จบที่โรงเรียนชุมชนเมาะตะมะ ประเทศพม่า ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เรียนการรำกะเหรี่ยงตั้งแต่อายุ 18 ปี ครูที่สอนรำกะเหรี่ยงมี 2 คน คือ ครูอนโจะ อายุ 28 ปี และครูเอบี อายุ 25 ปี ปัจจุบันครูทั้ง 2 คน อยู่ที่รัฐกะเหรี่ยง เมืองพะอาน ประเทศพม่า ในการศึกษาการรำกะเหรี่ยงของนายนิติ ตาไม้เมื่ออยู่เมืองพม่า ชุมชนเมาะตะมะต้องมาเรียนที่เมืองพะอาน และได้มีโอกาสแสดงบนเวทีที่ประเทศพม่าหลายครั้ง โดยนายนิติ ตาไม้แสดงเป็นชาย

อาชีพ ในอดีตขณะอยู่ที่ชุมชนเมาะตะมะรับจ้างทอผ้ากะเหรี่ยง ปัจจุบันรับจ้างทั่วไป ช่างซ่อมเครื่องยนต์ และอุปกรณ์ทั่วไป

ตำแหน่งใหม่ ตีตนาเตย ตีต่ง

ภาพประกอบ 30 นายนิติ ดาไม้

ชื่อ นายปาเปอ(เผ่าโป)

เกิดปี พ.ศ. 2511 อายุ 42 ปี

สัญชาติ กะเหรี่ยงศาสนา พุทธ

บ้านเลขที่ 60/พิเศษ หมู่ที่ 3 ต.สวนผึ้ง อ.สวนผึ้ง จ.ราชบุรี

อาชีพ รับจ้าง ทำไร่

ตำแหน่งใหม่ เล่นออร์แกน เป่าปี่ลู่

ภาพประกอบ 31 นายปาเปอ

รายชื่อผู้เล่นดนตรีและผู้แสดงในการรำตงของชาวกะเหรี่ยงบ้านผาปก

1.นางสวรรคต์ ชูรวงค์	ร้องนำ
2.นางลัดดา ชัยนิยม	ร้องนำ
3.นายปาเปอ ไม่ทราบนามสกุล	เป่าปี่ลู่ย
4.นายแสน เทพี	คีย์บอร์ด
5.นางสำลี ไม่ทราบนามสกุล	ตีหม่อง
6.นายแดง ไม่ทราบนามสกุล, นางเอ๋ สุริยา	ตีไทโป, ไทจี

การแสดงรำตง บ้านผาปก

รำตง คือ การรำกะเหรี่ยงที่ชาวกะเหรี่ยงเรียกตามเสียงตงที่ถูกตี ตง หมายถึง กลองของชาวกะเหรี่ยงมีหลายรูปแบบ ได้แก่ กลองเล็ก ซึ่งคล้ายกลองตะไลด์โปด เครื่องดนตรีของภาคเหนือ กลองใหญ่เหมือนกลองตะโพนของไทย พื้นที่พักพิงชั่วคราวบ้านถ้ำหินใช้กลองทัด การเรียกรำตงเพราะการรำได้ฟังจังหวะของเสียงกลองที่ตง “ตง ตง ตง” นักวิชาการบางคนเรียกรำตงว่า “รำตง” แต่คนไทยกะเหรี่ยง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี เรียกว่า “รำตง” ซึ่งมีการแสดงเผยแพร่ใน 3 ชุมชน ดังนี้

1. รำดั่ง บ้านผาปก ตำบลสวนผึ้ง
2. รำดั่ง บ้านบ่อหวี ตำบลตะนาวศรี
3. รำดั่ง พื้นที่พักพิงชั่วคราวบ้านถ้ำหิน ตำบลสวนผึ้ง

ความเป็นมาของรำดั่งบ้านผาปก

รำดั่งบ้านผาปกได้รับการถ่ายทอดจากนายนิติ ตาไม้ ฝึกการรำกะเหรี่ยงชุดรำดั่งกับเยาวชนบ้านผาปกเมื่อปี พ.ศ. 2546 เนื่องจากได้รับเชิญจากคณะกรรมการหมู่บ้านผาปกประสงค์จะให้มีโอกาสการแสดงพื้นบ้านเป็นศิลปวัฒนธรรมไทยกะเหรี่ยงของหมู่บ้านผาปก สามารถเผยแพร่ในงานสำคัญๆ ทั้งของจังหวัด และที่อื่นๆ นอกจากนี้ยังมีความประสงค์ให้เยาวชนไทยเชื้อสายกะเหรี่ยงมีความรักในศิลปวัฒนธรรมของกะเหรี่ยง ก่อนหน้าที่นายนิติ ตาไม้ จะมาสอนรำดั่งให้กับเยาวชนบ้านผาปก นายนิติ ตาไม้ ได้สอนรำดั่งกับเยาวชนบ้านห้วยผาก หมู่ที่ 7 ตำบลสวนผึ้ง เมื่อปี พ.ศ. 2544 มาก่อนแล้ว

การรำกะเหรี่ยงชุดรำดั่ง ถูกสืบทอดจากนายนิติ ตาไม้ มีที่มาคือ เมื่อนายนิติ ตาไม้ อายุ 18 ปี เริ่มเรียนรำกะเหรี่ยงกับครูอนโจะ ซึ่งขณะนั้นอายุได้ 28 ปี และครูเอบีขณะนั้นอายุได้ 25 ปี ณ รัฐพะอาน ประเทศพม่า นายนิติ ตาไม้ ได้เดินทางไปเรียนรำกะเหรี่ยงกับครูทั้งสองจนเป็นที่ยอมรับของครูผู้สอนจนสามารถแสดงบนเวทีที่ประเทศพม่าหลายครั้ง รำกะเหรี่ยงที่ นายนิติ ตาไม้ แสดงนี้เรียกว่า “รำดั่ง” ลักษณะการแสดงจะใช้ทั้งผู้หญิง และผู้ชายแสดงร่วมกัน การเรียนการสอนรำกะเหรี่ยงชุดรำดั่ง ผู้เรียนจะต้องสามารถเรียนท่ารำได้ทั้งของชาย และหญิง

ความสำคัญของการตั้งคณะทำงานฟื้นฟู “รำกะเหรี่ยง” เกี่ยวข้องกับการทำงานฟื้นฟูรำกะเหรี่ยง บ้านผาปก โดยบ้านผาปกประสงค์ให้มีการรำกะเหรี่ยงในหมู่บ้าน ทั้งนี้ มีความเห็นว่ารำกะเหรี่ยงมีความชัดเจนในรูปแบบของศิลปวัฒนธรรมของคนกะเหรี่ยง และในหมู่บ้านมีผู้รู้จัก ครูรำกะเหรี่ยงที่อยู่ในหมู่บ้านห้วยผาก อำเภอสวนผึ้ง จึงมีผู้รับหน้าที่ประสานงานระหว่างครูผู้สอนกะเหรี่ยงกับเยาวชนในบ้านผาปก ระยะเวลาแรกการหาทุนเพื่อการแสดงรำกะเหรี่ยงของบ้านบ่อหวีทุกคนในหมู่บ้านกะเหรี่ยงบ้านผาปกเสียสละเงินคนละ 30 บาท ซึ่งมีแผนการนำมาใช้จ่ายไม่พอในการดำเนินงานรำกะเหรี่ยงได้ จึงเรียกริเงินอีกครั้งเพิ่มอีกคนละ 50 บาท ต่อมาก็สามารถจัดการฝึกซ้อมและสร้างเครื่องดนตรี และสามารถจัดแสดงรำกะเหรี่ยงที่ชื่อว่า “รำดั่ง” ขึ้นได้

วิธีการแสดงรำดั่งบ้านผาปก

เริ่มการแสดงด้วย นายนิติ ตาไม้ เป่าเขาสีเสียดา ที่เรียกว่า “ชะหลู่ย” แล้วตามด้วยการตีไทโป (เกราะ) เป็นจังหวะ 3 จังหวะ และเสียงโหม่งที่เรียกว่า “หม่อง” ดังเป็นจังหวะ 3 ครั้ง ดังจะตีตามเป็นจังหวะ แล้วตามด้วยนักร้องร้องเพลงไปพร้อมกับเครื่องดนตรีทุกชิ้นของวงผสมผสานไป

เป็นจังหวะ และทำนองนำอีกประมาณ 3 วรรคของเนื้อร้อง ซึ่งกล่าวหาในความหมายที่เป็นมงคล ทั้งผู้ดู และนักร้อง จากนั้นนักร้องเดินร่าออกมาแสดงการร่ายรำไปพร้อมกับเสียงร้อง และจังหวะของดนตรี โดยเฉพาะจังหวะที่นักร้องฟังขณะร่ายรำ คือ เสียงต่ง หรือเสียงกลอง และจังหวะการตีไทโป จบการร่าด้วยนักร้องจะเดินร่าเข้าแถวสุดท้ายด้วยการเรียงแถวหน้ากระดาน 3 แถวหันหน้าเข้าหาผู้ชม ดนตรีจะหยุด และนักร้องก็หยุด นักร้องจะแสดงท่าทำความเคารพแบบกะเหรี่ยง คือ ยกแขนทั้งสองขึ้นระดับอกแล้วยื่นมือไปข้างหน้า กิริยามืออยู่ในลักษณะการตั้งมือ และจบด้วยท่าไหวพนมมือแบบไทย ดนตรีจึงเริ่มบรรเลงพร้อมกับนักร้องผสมผสานกับดนตรี และนักร้องก็เริ่มเดินร่าต่อ และเดินร่าเพื่อกลับเข้าหลังเวที เป็นการจบการแสดง

ภาพประกอบ 32 คณะรำตงบ้านผาปก พ.ศ.2549

จากภาพเรียงลำดับจากด้านล่างซ้ายไปขวา

1. ด.ญ.ธารีย์	จำทอง(น้องแพน)	อายุ 10 ปี	โรงเรียนสินแร่สยาม
2. ด.ญ.ตรุณี	เทพี (ปะโละว)	อายุ 10 ปี	โรงเรียนสินแร่สยาม
3. ด.ญ.ปวีณา	สวงค์	อายุ 10 ปี	โรงเรียนสินแร่สยาม
4. ด.ญ.วรรณภา	จำทอง	อายุ 9 ปี	โรงเรียนสินแร่สยาม
5. ด.ญ.ชุตติมา	บุระ(แต๊ดแต๋)	อายุ 10 ปี	โรงเรียนสินแร่สยาม
6. ด.ญ.ป้าหวาย	อารี	อายุ 9 ปี	โรงเรียนสินแร่สยาม
7. ด.ญ.พรพิมล	บุญเล็ก	อายุ 10 ปี	โรงเรียนสินแร่สยาม

8. ด.ญ.วันดี	ธรวรงค์	อายุ 10 ปี	โรงเรียนสินแร่สยาม
จากภาพเรียงลำดับจากด้านบนซ้ายไปขวา			
9. ด.ญ.วันเพ็ญ	วารี(จุกู้)	อายุ 9 ปี	โรงเรียนสินแร่สยาม
10. ด.ญ.สายฝน	วารี(เมอะเมิง)	อายุ 10 ปี	โรงเรียนสินแร่สยาม
11. ด.ญ.กิ้งแก้ว	จำทอง	อายุ 10 ปี	โรงเรียนสินแร่สยาม
12. ด.ญ.บัว	หงษ์ทอง(กุกา)	อายุ 9 ปี	โรงเรียนสินแร่สยาม
13. ด.ญ.แสงเดือน	เทพี(ตินาง)	อายุ 9 ปี	โรงเรียนสินแร่สยาม
14. ด.ญ.มานะษณู	เทพี(กุง)	อายุ 10 ปี	โรงเรียนสินแร่สยาม
15. ด.ญ.ปัทมา	บุญทิน	อายุ 10 ปี	โรงเรียนสินแร่สยาม
16. ด.ญ.นิตาชล	บุญเล็ก	อายุ 10 ปี	โรงเรียนสินแร่สยาม

ภาพประกอบ 33 ด.ญ.ววรรณ จำทอง -ชัยรัมย์ ด.ญ.มานะษณู เทพี(กุง)-รำ

ภาพประกอบ 34 ด.ญ.คุลาเม็ง-รำ ด.ญ.โม๊ะโบว-รำ

ภาพประกอบ 35 ด.ญ.เมอะเม็ง-รำ ด.ญ.วันดี ฐระวงศ์-รำ

การแต่งกายของนักดนตรีเมื่อบรรเลงดนตรี

การแต่งกายของนักดนตรีและนักร้องที่บ้านบ้านผาปกนั้น จะให้ความสำคัญกับชุดแต่งกาย เพราะเป็นแสดงออกทางอัตลักษณ์ของตนเอง โดยนักดนตรี จะแต่งชุดกะเหรี่ยง เป็นผ้าทอมือสีต่างๆ

ภาพประกอบ 36 การแต่งกายของนักดนตรี

โอกาสในการบรรเลง

การรับงานร้องบ้านผาปก

- รับงานที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยของมหาวิทยาลัยต่างๆ
- รับงานของผู้ประกอบการบางครั้งที่มีทัวร์มาใช้บริการของรีสอร์ทต่างๆ ในอำเภอสวนผึ้ง
- การแสดงครั้งละ ๕,๐๐๐ บาท
- ค่ารถขึ้นอยู่กับระยะทาง จ่ายตามที่เจ้าของรถคิดค่าบริการ

3. บทเพลงและการวิเคราะห์

การวิเคราะห์บทเพลงในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการบันทึกบทเพลงเป็นโน้ตดนตรีสากล เพื่อเป็นสื่อให้เกิดความเข้าใจร่วมกัน และสามารถใช้เป็นแนวทางในการศึกษาบทเพลงของชาวกะเหรี่ยง และเพื่อแสดงให้เห็นรูปธรรมในบทเพลงของชาวกะเหรี่ยงบ้านผาปกให้มากที่สุด แต่มิได้หมายความว่าโน้ตเพลงเหล่านี้จะสามารถถ่ายทอดจิตวิญญาณที่แท้จริงของดนตรี หรือความเป็นดนตรีของชาวกะเหรี่ยงบ้านผาปกได้อย่างครบถ้วน

เนื่องจากบทเพลงต่างๆของชาวกะเหรี่ยงบ้านผาปก มีการถ่ายทอดแบบมุขปาฐะ ซึ่งไม่พบการบันทึกบทเพลงไว้เป็นลายลักษณ์อักษร ดังนั้นในการบรรเลงบทเพลงนั้น เพลงเดียวกัน อาจจะมีการแตกต่างกันในการบรรเลงในแต่ละครั้ง ในแต่ละพื้นที่ จากการที่ผู้วิจัยได้ลงพื้นที่เก็บข้อมูลในภาคสนามหลายครั้ง ผู้วิจัยสังเกตเห็นว่าเพลงที่ใช้บรรเลงนั้น เพลงเดียวกัน แต่บรรเลงต่างเวลากัน พบว่ามีท่วงทำนองที่แตกต่างกันบ้าง ไม่เหมือนกันทุกตัวโน้ต สัดส่วนของจังหวะทำนองก็มีการเปลี่ยนแปลงไปบ้าง ดังนั้นตัวโน้ตต่างๆในบทเพลงที่ผู้วิจัยนำมาศึกษาในงานวิจัยนี้ เป็นเพียงตัวโน้ตของบทเพลงที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาดังกล่าวเท่านั้น ไม่สามารถนำตัวโน้ตต่างๆเหล่านี้มาเป็นบรรทัดฐาน ของบทเพลงของชาวกะเหรี่ยงบ้านผาปกได้ แต่สามารถใช้เป็นแนวทางในการศึกษาบทเพลงของชาวกะเหรี่ยงบ้านผาปก หรือใช้เป็นข้อมูลอ้างอิงทางวัฒนธรรมดนตรี ของชาวกะเหรี่ยงบ้านผาปกได้ และใช้เพื่อประโยชน์ในทางการศึกษาในอนาคตเท่านั้น

เพลงที่1 เพลงนาเตย ทาคู้

เพลงนาเตยทาคู้ เป็นเพลงที่ใช้เพียงเครื่องดนตรีชิ้นเดียวคือนาเตย แต่ในการแสดงจริงๆ อาจมีการใช้ โทโป เคาะให้จังหวะด้วยก็ได้ เพลงนี้ไม่ได้ใช้เล่นประกอบการแสดงรำด่ง แต่จะใช้แสดงก่อนที่จะมีการแสดงรำด่ง ซึ่งแล้วแต่ว่าเจ้าของงานต้องการหรือไม่ เนื่องจากนาเตยเป็นเครื่องดนตรีที่เสียงไม่ค่อยดัง เวลานำไปเล่นในงานจึงต้องใช้เครื่องขยายเสียงช่วย ถ้าเป็นงานของชาวบ้านที่ไม่มีเครื่องขยายเสียงก็ไม่สามารถใช้นาเตยเล่นให้คนจำนวนมากในงานฟังได้

เพลง “นาเตย ทาคู้” แปลว่าเพลงของนาเตย เป็นอีกเพลงหนึ่งที่มีเนื้อหาออกไปในแนวเรียกร้อง และ กระตุ้นให้คนที่ได้ฟังเพลงนี้เห็นความสำคัญของนาเตย และช่วยอนุรักษ์วัฒนธรรมที่สืบทอดต่อกันมาตั้งแต่รุ่นปู่ย่าตายาย

คำว่า “นาเตย” ในภาษากะเหรี่ยงต้องออกเสียงว่า “น้ำ-เตย” ซึ่งก็แปลว่า “เสียงที่ได้ยินจากเทวดา” ในเพลงนี้มีเนื้อความตอนหนึ่งในท่อนที่5 พูดถึงบุคคลที่ชื่อว่า “ตาเตยนาเตย” ชาวกะเหรี่ยงเชื่อว่าคนแรกที่สร้างนาเตยขึ้นก็คือตาเตย เพราะตาเตยผู้นี้ได้เคยได้ยินเสียงอันแสน

ไพบีเพราะจากพิษของเหวดดา จึงได้คิดสร้างขึ้นเล่นเองบ้าง และก็เป็นที่ตกทอดมาจนถึงปัจจุบันนี้
 ดังมีใจความในบทเพลงทั้งบทแปลภาษาไทยและภาษากะเหรี่ยงดังนี้

การถือกำเนิดของนาเต๋ยที่ตาเต๋ยนาเต๋ย

วัฒนธรรมของชาวกะเหรี่ยง คือ นาเต๋ย ถ้าไม่ดูแลรักษาก็จะสูญหาย ชาวกะเหรี่ยงอย่าได้ทอดทิ้ง

1. ได้โปรดจงฟังทุกคน.... เมื่อติดนาเต๋ยตั้งขึ้น จงฟัง ประวัติและความสำคัญของ
 นาเต๋ย
2. ได้โปรดจงฟังทุกคน.... เพื่อแรกเริ่มตั้นนั้น นาเต๋ยนี้ เป็นสิ่งที่ปู่ ย่า ตา ยาย
 บรรพบุรุษได้เก็บรักษาให้เป็นมรดกของเรา
3. ได้โปรดจงฟังทุกคน.... นาเต๋ยนี้มีมานานกาลแล้ว นาเต๋ยเป็นวัฒนธรรมของชาว
 กะเหรี่ยง อย่างหนึ่ง จงเคารพรักษาให้ดีกันทุกคน
4. ได้โปรดจงฟังทุกคน.... ตั้งแต่สมัย ปู่ ย่า ตา ยาย เหวดดาได้ให้นาเต๋ยแก่ตาเต๋ย
 ไว้เพื่อ ตาเต๋ยนาเต๋ยเป็นชาวกะเหรี่ยง เป็นผู้มั่งคิล สมาธิ และปัญญา เป็นผู้ปกครองเพื่อกะเหรี่ยง
5. ได้โปรดจงฟังทุกคน.... นาเต๋ยเป็นวัฒนธรรมที่ดงามของชาวกะเหรี่ยงนั้น ถือ
 กำเนิดในมือของตาเต๋ยนาเต๋ย
6. ได้โปรดจงฟังทุกคน.... นาเต๋ยนี้ถ้าไม่ต้องการให้สูญหาย ต้องร่วมมือรื้อฟื้นและ
 ฟื้นฟูกันขึ้นมา นาเต๋ยเปรียบเสมือนหัวใจของเรา ชาวกะเหรี่ยงต้องดูแลรักษาและสืบทอดกันต่อไป
 แปลเป็นภาษาไทยโดย นางลัดดา ชัยนิยม

☆ ဖူ ခိုင်ဏါးစူးဖိုင်အံ့ဖွတ် ☆

(ခါင်းလင်သင့်အံ့ထါ)

မွဲဖျံဆုဲ-ဟ့ၚ်လါ မွဲဏါးခိုင် လုဲ-ဖံးကိုင်ယောဝ်-ဟေ့ဝ် ခုဲ-လင်မါ-မိင်
ခွိက်ယျိုင်ထဝ်-ဟေ့ဝ် ဝဲဖျံဖေဟ်သီးဟေ့း ။

- ၁။ လေ-လေး ၊ ခိုင်ထင်းဏါး ခိုင်းထင်းဏါး ခိုင်ထင်းဏါး-ခိုင်ယူ-ယုဲသါ လေ-လေး ယူ-ယုဲသါ
ခိုင်ထင်းဏါး-ခိုင်ယူ-ယုဲသါ ဏါး-ခိုင်အံ့ကုဲဖိနွဲ-လင်ယုာ (ဏါး-ခိုင်အံ့ကုဲဝဲသေ့ယုဲ)။
- ၂။ လေ-လေး ၊ လုဲ-အံ့ခင်း လုဲ-အံ့ခင်း လုဲ-အံ့ခင်းထါ ဏါး-ခိုင်ယိုင် လေ-လေး ဏါး-ခိုင်ယိုင်
လုဲ-အံ့ခင်းထါ ဏါး-ခိုင်ယိုင် ဖိဖူခိုင်ထဝ်-အံ့ဝိ-အိုင် (ခင်-အယ်လင်ထဝ်-အံ့ဝိ-အိုင်)။
- ၃။ လေ-လေး ၊ ဏါး-ခိုင်အံ့ ဏါး-ခိုင်အံ့ ဏါး-ခိုင်အံ့ဝယ်ယိက်လါ-ထါ လေ-လေး ယိက်လါ-ထါ၊ ဏါး-
ခိုင်အံ့ဝယ်ယိက်လါ-ထါ၊ ဏါး-ခိုင်မွဲဖျံဆုဲ-ဟ့ၚ်လါ(ပါခေါဟ်ယောဝ်-ဟေ့ဝ်လါ-ကိုင်-ဟ့ၚ်)။
- ၄။ လေ-လေး ၊ ကါလါလုဲ- ကါလါလုဲ- ကါလါလုဲ-ဖိဖူဆိုင်ခါ လေ-လေး ဖူဆိုင်ခါ
ကါလါလုဲ- ဖိဖူဆိုင်ခါ ဟံအိုင်ဖေလင်ဖူခိုင်ဏါး (ခါင်းလင်မါခိုင်ဏါး-ခိုင်အံ့)။ ။
- ၅။ လေ-လေး ၊ ဖူခိုင်ဏါး- ဖူခိုင်ဏါး- ဖူခိုင်ဏါး-ခိုင်မွဲဖျံလုဲ လေ-လေး မွဲဖျံလုဲ
ဖူခိုင်ဏါး-ခိုင်မွဲဖျံလုဲ သီလ သမ္မာဒိ ပံင်ညာ့ အံ့ ပိုင်ထီပိုင်ခါနဲကဲဗျာလုဲ ။
- ၆။ လေ-လေး ၊ ဖျံဆုဲ-ဟ့ၚ် ဖျံဆုဲ-ဟ့ၚ် ဖျံဆုဲ-ဟ့ၚ်လါဏါး-ခိုင်ဏ် လေ-လေး ဏါး-ခိုင်ဏ်
ဖျံဆုဲ-ဟ့ၚ်လါဏါး-ခိုင်ဏ် ဖူဏိုင်ဏါးစူးဖိုင်အံ့ဖွတ် ဏါး-ခိုင်အံ့ဖွတ်ထံင်ဏ်လုဲ ။
- ၇။ လေ-လေး ၊ ဏါး-ခိုင်ယိုင် ဏါး-ခိုင်ယိုင် ဏါး-ခိုင်ယိုင်စေလုဲ-လင်မါ- လေ-လေး လုဲ-လင်မါ-
ဏါး-ခိုင်ယိုင်စေလုဲ-လင်မါ- ထုဂ်ဖွတ်ဆိုင်ဖျံဆုဲ-ဟ့ၚ်လါ ဏါး-ခိုင်မွဲဖျံဝဲသုင်းဝဲသါ
ဖျံဖေဟ်သီးဟေ့း (ဖံးကိုင်ယောဝ်-ဟေ့ဝ် လါ- ကိုင်-ဟ့ၚ်)။ ။

เพลงนาเต๋ยทาควู้ แต่งทำนองและเนื้อร้องโดย นายนิติ ตาไม้ (นายคีล่า)

1. รูปแบบ (Form)

ลักษณะของบทเพลงเป็นบทเพลงที่มีแนวทำนองเดี่ยวแต่แบ่งเป็น 7 ท่อน บทเพลงมี
ลักษณะการบรรเลงนาเต๋ยเพื่อสนับสนุนเสียงร้องโดยมีการเล่นโน้ตรับจากเสียงร้อง หรือเล่นคู่
ประสานบ้างในบางจุด จากการสัมภาษณ์นายนิติ ตาไม้ ผู้เล่นและขับร้องเพลงนี้ได้ความว่าถ้าผู้เล่น
ต้องร้องไปด้วยจะมีความจำเป็นต้องเล่นนาเต๋ยอย่างมีรูปแบบของโน้ตที่ตายตัวแต่ถ้าเล่นนาเต๋ย

อย่างเดียวกันให้คนอื่นร้องก็สามารถที่จะเล่นโน้ตอื่นๆได้ตามที่ผู้บรรเลงเห็นสมควรตามความเหมาะสม และขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้บรรเลงเป็นหลัก บทเพลงมีความยาวของเพลงทั้งหมด 230 ห้อง เพลง แบ่งออกได้เป็นท่อนต่างๆดังนี้

1. ดนตรีนำเข้าเพลง 8 ห้อง	2. ร้องเกริ่น 23 ห้อง	3. ดนตรีนำเข้าร้อง 4 ห้อง
4. เนื้อร้องท่อนที่หนึ่ง 16 ห้อง	5. นาเตยรับ 10 ห้อง	6. เนื้อร้องท่อนที่หนึ่ง 16 ห้อง
7. นาเตยรับ 10 ห้อง	8. เนื้อร้องท่อนที่หนึ่ง 16 ห้อง	9. นาเตยรับ 10 ห้อง
10. เนื้อร้องท่อนที่หนึ่ง 16 ห้อง	11. นาเตยรับ 10 ห้อง	12. เนื้อร้องท่อนที่หนึ่ง 16 ห้อง
13. นาเตยรับ 10 ห้อง	14. เนื้อร้องท่อนที่หนึ่ง 16 ห้อง	15. นาเตยรับ 10 ห้อง
16. เนื้อร้องท่อนที่หนึ่ง 16 ห้อง	17. ร้องประโยคปิดท้าย 18 ห้อง	18. นาเตยลงจบ 5 ห้อง

ในการวิเคราะห์เพลงนี้ผู้วิจัยขอเสนอส่วนที่แบ่งเป็นท่อนต่างๆและไม่ซ้ำกันมากกล่าวถึง เท่านั้น

ส่วนที่ 1 ดนตรีนำเข้าเพลง 8 ห้อง

80

7

จุดสิ้นสุด

โน้ตเพลงของนาเตยนั้นให้สังเกตว่า มีโน้ตใดอยู่ต่ำที่สุด โน้ตตัวนั้นคือโน้ตจากสายเส้นที่ 9 ของนาเตย โดยใช้มือซ้ายกดให้จิ้งหะไปในขณะที่มือขวาตีทำนองของเพลงนั้น จากโน้ตจะเห็นว่า มีการกดสายที่ 9 ในเสียง G ตั้งแต่แรก ซึ่งให้โทนเสียงต่ำ ฟังดูเป็นการเตรียมพร้อมที่จะเริ่มโน้ตตัวอื่นๆต่อไป ซึ่งโน้ตตัวอื่นๆ ที่ใช้มือขวาเล่นก็เล่นไต่ระดับขึ้นไปสูงสุดที่โน้ตตัว B ที่เป็นเสียงของสายที่ 1 จนถึงจุดสิ้นสุดที่โน้ต G ของสายที่ 9

ส่วนที่ 2 ร้องเกริ่นนำ 23 ห้อง

จุดเริ่มต้น

♩ = 80

2 7 9 10 11 12 13 14 15 16

มเอ โผลว เช่ ดี หลา

17 18 19 20 21 22 23 24

มย น้า เด เลอะพู กา ยู ลี แม่ เอ ลอ มา หลา

25 26 27 28 29 30 31

เม เอ ไคว ไชว โห้ ก็ ปะ โผลว โห้ ดี

32 33 34 36 37 38 39 40 41

2

สิ้นสุดท่อนเกริ่น หลี หลี ดิ โท นา ดิ โท นา ดิ โท น้า เดยะ

กลุ่มโน้ตและบันไดเสียงของเสียงร้องในท่อนเกริ่น

เครื่องดนตรีนาเตยของบ้านผาปกนี้ ใช้การเทียบเสียงในบันไดเสียง G Major โดยเรียงลำดับเสียงของสายทั้ง 9 สายดังนี้

- สายที่ 1 (ล่างสุด) เสียง B
- สายที่ 2 เสียง A
- สายที่ 3 เสียง G
- สายที่ 4 เสียง F#
- สายที่ 5 เสียง E
- สายที่ 6 เสียง D
- สายที่ 7 เสียง C
- สายที่ 8 เสียง B
- สายที่ 9 (บนสุด) เสียง G

ดังนั้นในการในการร้องเพลงนี้จึงอยู่ในบันไดเสียง G Major และมีช่วงกว้างของระดับเสียงไม่มากนักโน้ตเสียงสูงที่สุดในตอนนี้คือ โน้ต G อยู่ในห้องที่ 9-10-11 ของเพลงฟังดูเป็นการเรียกให้

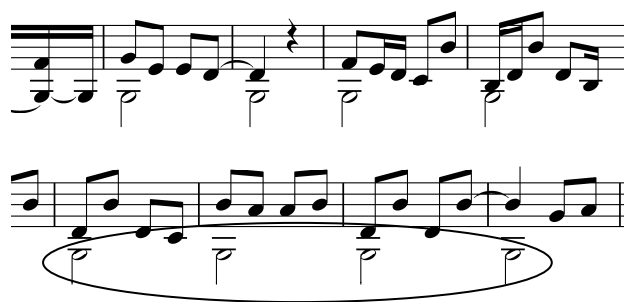
เกิดความน่าสนใจก่อนที่จะนำไปสู่เสียง F# ของโน้ตที่ 11 ส่วนโน้ตเสียงต่ำที่สุดคือเสียง G เช่นกัน ซึ่งเป็นเสียงโทนิกของบันไดเสียง การใช้อารมณ์ของเสียงถ่ายทอดความหม่นของเสียง ทั้งที่เป็นบันไดเสียงเมเจอร์ ในท่อนนี้มีการแบ่งกลุ่มของโน้ตไว้เป็นสองกลุ่มใหญ่คือส่วนที่ 1 ตั้งแต่โน้ต G ในห้องที่ 9 ถึงโน้ต D ในห้องที่ 25-26 ซึ่งเป็นชั้นคู่เสียงที่ 5 ทำให้มีความรู้สึกยังไม่จบ แล้วมีจุดพักตรงห้องที่ 26-27 จึงเริ่มด้วยโน้ตในกลุ่มที่สองจากห้องที่ 27-32 ค่อยๆ สลับโน้ตแต่ชั้นคู่ไม่ห่างมากนัก ต่ำลงเรื่อยๆ จนนำเข้ามาหาโทนิกในจุดต่ำสุด เป็นการคลี่คลายเรื่องในตอนเกริ่นนี้

ส่วนที่ 2 ของนาเตย 23 ห้อง

จุดเริ่มต้น

สิ้นสุดท่อนเกริ่น

ในส่วนของนาเตย จุดเริ่มท่อนนี้ใช้เทคนิคการเล่นด้วยการดีดสายเร็วๆ หรือเรียกว่าการทริล โดยเริ่มที่โน้ตเดียวกันกับเสียงร้องคือโน้ต G จากนั้นจึงเริ่มดีดสายที่ 9 ในเสียง G เพื่อเล่นเป็นเสียงโดรน และเป็นการให้จังหวะตัวเองไปด้วย สังเกตได้ว่าเสียงโดรนจะเล่นในจังหวะตก ในจังหวะที่ 1 เป็นส่วนใหญ่ โดยมีทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองเป็นดังนี้

เสียงโดรน โน้ต G จากสายที่ 9

ส่วนที่ 3 ดนตรีนำเข้าเนื้อร้อง

ในช่วงนี้นาเตยเริ่มต้นด้วยสายที่ 9 ในเสียง G และเป็นการเริ่มต้นเคาะจังหวะในอัตราความเร็วจริงของเพลง สำหรับเพลงนาเตย ทาคู้ วัดได้ที่อัตราความเร็ว 80 BPM ในท่อนนี้มีการใช้เทคนิคการตีของมือขวาทำเสียง “ปรุ่ง” (ดูภาพในวงกลม) โดยตีดสาย 4 เสียง F# และสาย 3 เสียง G เกือบจะพร้อมกัน ด้วย นิ้วโป้งและนิ้วชี้ ให้ความรู้สึกเป็นการนับจังหวะ เพราะหลังจังหวะเสียงปรุ่ง ก็จะเป็นจังหวะตกในจังหวะที่ 1 ของห้องถัดไป ทำให้ง่ายต่อการเข้าเพลงของนักร้อง

ส่วนที่ 4 เนื้อร้องท่อนที่หนึ่ง 16 ห้อง

35 36 37 38 39 40 41

โทโป้

นาเดย

นักร้อง

ประโยคที่ 1

หลี่ หลี่ ดี โท นา ดี โท นา ดี โท นา เด ยะ

42 43 44 45 46 47 48

โทโป้

นาเดย

นักร้อง

ประโยคที่ 2

ยุ ยะ ตา ลี เล อะ ยุ ยะ ตา ดี โท นา เดย ยุ ยะ ตา ลา หน้า เดย เอ จู

49 50 51 52 53 54

โทโป้

นาเดย

นักร้อง

แม โล เปีย นา เดย ยา เอ จู บา ลา ตี ยา

ในส่วนของเสียงร้องสามารถแยกออกเป็นประโยคได้ 2 ประโยค ดังนี้

ประโยคที่ 1 มี 9 ห้อง ตั้งแต่ห้องที่ 37 ถึงห้องที่ 45

ประโยคที่ 2 มี 13 ห้อง ตั้งแต่ห้องที่ 49 ถึงห้องที่ 52

จากประโยคเพลงข้างต้น เมื่อพิจารณาหลักเสียงหรือทคนิคของทำนองเพลงในแต่ละประโยคของเพลงนาเดยทาคู้ ว่าการเริ่มต้น และการจบประโยคในแต่ละประโยคเพลงที่แสดงในวงกลม พบว่ามีการใช้ตัวโน้ตตัวแรกของประโยค เริ่มต้นด้วยเสียง G ตัวโน้ตในตอนจบของประโยค จะจบด้วยเสียง B และ G ดังนี้ และในตอนจบของประโยคที่ 1 มีการใช้โน้ตที่เมื่อรวมกับโน้ตที่ตรงกับของนาเดย พบว่ามีโน้ต B, G, และ D ทำให้เกิดเสียงของคอร์ด G Major (แสดงในกรอบสี่เหลี่ยม)

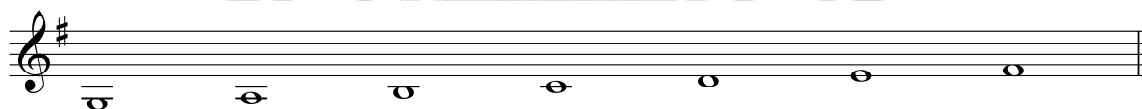
ประโยคที่ 1 ขึ้นต้นด้วยโน้ต G จบด้วยโน้ต B

ประโยคที่ 2 ขึ้นต้นด้วยโน้ต F# จบด้วยโน้ต G

เมื่อพิจารณาโดยรวมแล้วพบว่าเพลงนาเตยทาคู้ี้มีการใช้กลุ่มของตัวโน้ต อยู่ในกลุ่มเสียงเดียวกัน แสดงให้เห็นว่าทำนองเพลงทั้งสองประโยคมีการใช้หลักเสียงโทนิคเดียวกัน ซึ่งบ่งบอกให้เห็นว่าเพลงนาเตยทาคู้ี้ มีความหลายหลายในการในการใช้ระดับเสียง คือมีการเริ่มต้นและจบประโยคของเพลงโดยการใช้ระดับเสียงที่ไม่ใช่เสียงโทนิค ของบันไดเสียง

2. กลุ่มตัวโน้ตและบันไดเสียง

เพลงนาเตยทาคู้ี้ พบตัวโน้ตที่นำมาใช้สร้างเป็นทำนองเพลงทั้งหมดประกอบไปด้วยตัวโน้ตดังต่อไปนี้

พบว่ากลุ่มเสียงที่ใช้ในการสร้างทำนองเพลงทั้งหมดมี 7 เสียง เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับในบันไดเสียง G Major จากการวิเคราะห์สรุปได้ว่า เพลงนาเตยทาคู้ี้ใช้กลุ่มเสียง ในบันไดเสียง G Major

3. ทำนองเพลง

3.1 จังหวะของทำนองเพลง เพลงนาเตยทาคู้ี้ แบ่งออกได้เป็น 2 ประโยค

ทำนองเพลงนาเตยทาคู้ี้ประโยคที่ 1 เป็นดังนี้

จังหวะของทำนองเพลงประโยคที่ 1 เป็นดังนี้

หลี หลี _____ ดี โท นา ดี โท นา ดี โท นา เด ยะ ยู ยะ ตา ลี เล็ อะ ยู ยะ ตา

ทำนองเพลงนาเตยทาคู่ประโยคที่ 2 เป็นดังนี้

ดี โท นา เด ยะ ยู ยะ ตา ลา _____ หน้า เด ยะ เอ จู เม โล เป็ ย _____ นา เด ยะ ยา เอ จู บา ลา ตี ยา

จังหวะของทำนองเพลงประโยคที่ 2 เป็นดังนี้

ดี โท นา เด ยะ ยู ยะ ตา ลา _____ หน้า เด ยะ เอ จู เม โล เป็ ย _____ นา เด ยะ ยา เอ จู บา ลา ตี ยา

จากการวิเคราะห์จังหวะของทำนองเพลงนาเตยทาคู่ จะพบว่าเพลงนาเตยทาคู่จะมีโครงสร้างของจังหวะทำนองในแต่ละประโยคซ้ำๆกันโดยจะใช้จังหวะทำนอง แบบนี้เป็นหลัก

3.2 ทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนอง

เพื่อเป็นการแสดงให้เห็นถึงทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงให้เป็นรูปธรรมมากที่สุดผู้วิจัยจึงได้ทำการแสดงทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงในลักษณะของ Piano Roll โดยใช้หน้า Piano Roll ของโปรแกรม Nuendo และผู้วิจัยได้แยกแยะออกให้เห็น การเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามความสูงต่ำของระดับเสียงและอัตราความสั้นยาวของเสียงตามค่าของตัวโน้ต

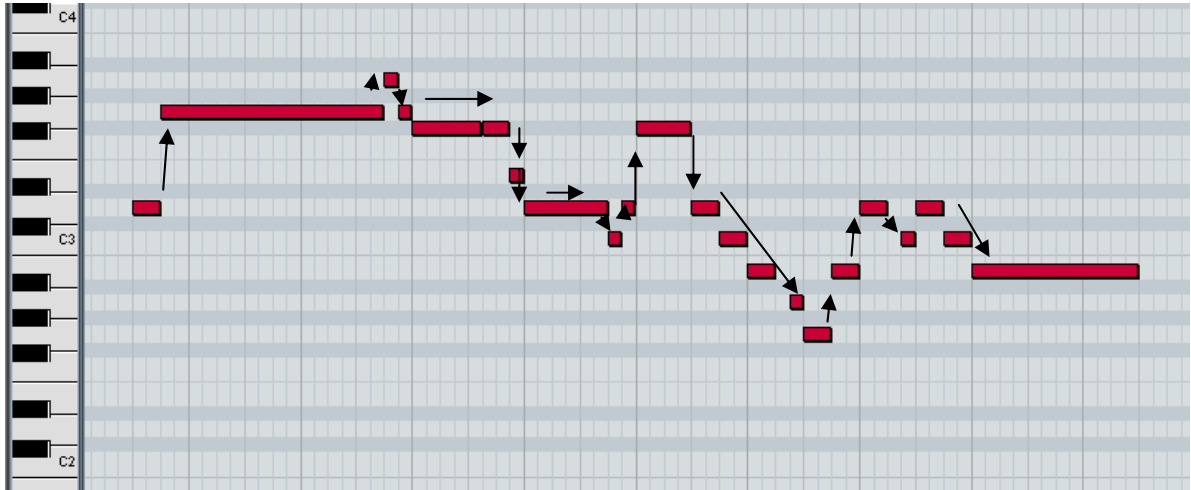
ทำนองเพลงนาเตยทาคู่ประโยคที่ 1 ห้องเพลงที่ 36 ถึง 45 เป็นดังนี้

หลี หลี _____ ดี โท นา ดี โท นา ดี โท นา เด ยะ

ลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงนาเดยทาคู้ประโยคที่ 1 เป็นดังนี้

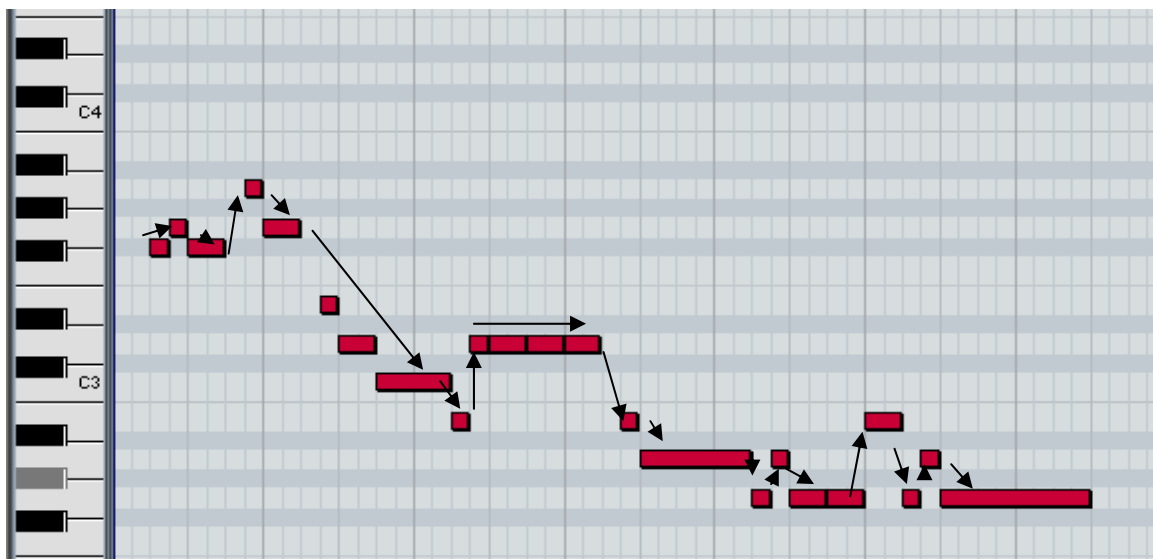

จากภาพ PianoRoll แสดงให้เห็นว่าทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงนาเดยทาคู้ประโยคที่ 1 มีการเคลื่อนที่เป็นกลุ่มโน้ตในอัตราจังหวะสั้น ๆ สลับกับอัตราจังหวะยาว และมีทิศทางการเคลื่อนที่ของระดับเสียงในลักษณะกระโดดเป็นขั้นขึ้นคู่ และทิศทางของเสียงจะเคลื่อนที่ต่ำลงมาจากเสียง G สูงลงมาเสียง G ต่ำ ซึ่งอยู่ในช่วงของขั้นคู่ และในตอนท้าย 6 พยางค์สุดท้ายโน้ตได้เคลื่อนขึ้นไปจบประโยคที่ 1 ในเสียง B

ทำนองเพลงนาเดยทาคู้ประโยคที่ 2 ห้องเพลงที่ 46 ถึง 52 เป็นดังนี้

กษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงนาเดยทาคู้ประโยคที่ 2 เป็นดังนี้

จากภาพ PianoRoll แสดงให้เห็นว่าทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงนาเดย์ทาอู์ ประโยคที่ 2 มีการเคลื่อนที่เป็นกลุ่มโน้ตในอัตราจังหวะสั้น ๆ สลับกับอัตราจังหวะยาว และมีทิศทางการเคลื่อนที่ของระดับเสียงในลักษณะกระโดดเป็นขั้นขึ้นคู่ไม่ห่างกันมากนักโดยส่วนใหญ่ห่างแค่คู่ 2 และคู่ 3 มากที่สุด และทิศทางของเสียงจะเคลื่อนที่อยู่ใน 1 ช่วงเสียง

สรุปได้ว่าทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองตามความสูงต่ำของระดับเสียง และอัตราความสั้นยาวของเสียงตามค่าของตัวโน้ตของทำนองนั้น พบว่ามีการใช้อัตราจังหวะสั้น ๆ สลับกันและจะมีการใช้อัตราจังหวะยาวบ้างโดยเฉพาะในช่วงท้ายของประโยค ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของเพลงอย่างชัดเจน และจะเคลื่อนที่อยู่ในช่วงเสียงเดียวกันตลอดทั้งเพลง

โน้ตของนาเตย ในช่วงของเสียงร้อง

ในส่วนของนาเตยกลับพบว่า โน้ตที่เล่นด้วยมือขวาตั้งแต่ห้องที่ 38 เป็นโน้ตเขบีต 1 ชั้น เป็นส่วนใหญ่ซึ่งการเคลื่อนที่ของโน้ตสามารถเล่นได้ถึงคู่ 10 ตามลักษณะการวางสายของนาเตย แต่ก็ยังคงมีการเคลื่อนที่สลับไปมาในระหว่างคู่ 2 และคู่ 3 เป็นส่วนใหญ่ มีช่วงที่ห่างที่สุดคือ ในห้องที่ 42 ต่อกับ 43 จากโน้ต B สูง ลงต่ำถึง B ต่ำ (ดูในวงกลม)

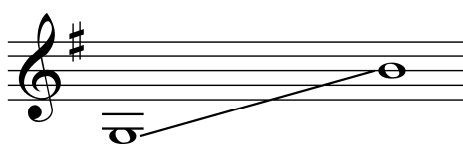
โน้ตของนาเตย ในช่วงดนตรีรับระหว่างเปลี่ยนท่อนเพลง

ในช่วงนี้โน้ตของนาเตยเปลี่ยนมาใช้โน้ตเขบีต 2 ชั้น เนื่องมาจากผู้เล่นไม่ต้องร้อง จึงมีอิสระในการบรรเลงมากขึ้น จากการสัมภาษณ์ นายนิติ ตาไม้ ผู้เล่นนาเตย ได้ความว่าถ้าผู้เล่นมีชำนาญมากพอ อาจจะมีการเล่นที่แตกต่างและเล่นสัดส่วนโน้ตที่ยากขึ้นก็ได้ ไม่มีการจำกัดแต่อย่าง

โด และตั้งแต่ห้องที่ 59 ถึงห้องที่ 63 มี การใช้เทคนิคการเล่นเสียง “ปรุ้ง” เพื่อเป็นการช่วยนับเข้าใน
ท่อนต่อไป (ดูภาพในวงกลม)

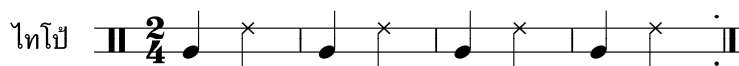
3.4 ช่วงกว้างของทำนอง

เพลงนาเตยทาคู้มีระดับเสียงที่สูงที่สุด คือเสียง B ในตำแหน่งเส้นที่ 3 และมีระดับเสียง
ที่ต่ำที่สุด คือเสียง G ในตำแหน่งใต้เส้นน้อย 2 ของบรรทัด 5 เส้น ซึ่งมีระยะห่างของเสียงเป็นขั้นคู่
10 ดังโน้ตต่อไปนี้

4. กระจวนของจังหวะ

เครื่องดนตรีที่บรรเลงประกอบจังหวะของนาเตย ได้แก่ โทโป้ ในการบรรเลงนาเตย
นั้น ไม่จำเป็นต้องใช้โทโป้ก็ได้ เพราะตัวนาเตยทำมาเพื่อเล่นคนเดียวอยู่แล้ว แต่ถ้าต้องใช้จริง ๆ ก็จะมี
มีกระจวนจังหวะดังนี้

เพลงที่ 2 เพลงไตขว่าพาดู ลาทะนา ทาคู้

(เพลงถวายพระพรวันพระราชสมภพขององค์ประมุขไทย)

เพลงไตขว่าพาดู ลาทะนา ทาคู้ เป็นเพลงที่ใช้เล่นประกอบการแสดง รำดั่ง โดยจะเล่น
เพลงนี้ก่อนที่จะมีการแสดงเพลงรำดั่งที่เล่นเป็นหลัก เนื้อหาของเพลงเป็นการถวายพระพรในหลวง
ในวโรกาสที่ทรงมีพระชันษาครบ 80 ชันษา เป็นที่มีท่อนย่อยๆภายใน 5 ท่อน บรรเลงด้วยเครื่อง
ดนตรีหลัก ๆ อยู่สองชนิดคือ ออร์แกน หรือ เป็ลู่ย ซึ่งจะเล่นด้วยกันหรือ อย่างใดอย่างหนึ่งก็ได้
เนื่องจากทั้งออร์แกน และเป็ลู่ย และนักร้องเล่นในโน้ตเดียวกัน(Monophony)ไม่มีการเล่นเสียง
ประสานใด ๆโดยมีบทแปลเป็นภาษาไทยและเนื้อร้องเป็นภาษากะเหรี่ยงดังนี้

วันพระราชสมภพขององค์ประมุขไทย

บทเพลงอวยพร

1. พระมหากษัตริย์ไทย 9 สมัย ทรงกอบกู้ชาติ และปกครองพสกนิกร ทรงมีอำนาจและบารมีที่กว้างไกล จึงทำให้พสกนิกรอยู่อย่างร่มเย็นเป็นสุข ทรงชี้ทางสว่างไสวและถูกต้อง พสกนิกรทั่วประเทศจึงสรรเสริญและยินดี ปลาบปลื้มใจอย่างยิ่งที่มีพระมหากษัตริย์ที่มีความรู้ ความสามารถเป็นเลิศ เราทำได้เพียงแค่ระลึกถึงพระองค์ และกราบไหว้พระองค์ตามรูปภาพเท่านั้น

2. วันพ่อของเราคือวันที่ 5 ธันวาคม ซึ่งพระองค์จะมีพระชนมายุครบ 80 พรรษา พวกเรารวมทั้งลูกๆ หลานๆ ทุกๆ คนขออริษฐานและอวยพรให้พระองค์ทรงมีความสุขทั้งกายและใจ สุขภาพพลานามัยแข็งแรงตลอดไป

3. หกสิบปีที่ทรงครองราชย์ พระองค์ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจด้วยความเต็มใจ และเต็มความสามารถตามหลักทศพิธราชธรรม แผ่นดินไทยจึงมีความสงบสุขเปรียบเสมือนอยู่ได้ร่มไม้ ความลำบากยากเข็ญ หรือความเดือดร้อน ไม่เคยได้เข้ามาอย่างกราย เป็นเพราะพ่อของเรา ทรงปฏิบัติหน้าที่ด้วยความสามารถและความเต็มใจเป็นอย่างยิ่ง พระองค์ทรงอยู่ในใจของเราทุกคนเสมอ

4. เมื่อประมุขของไทยทรงเกิดมาบนโลกนั้น ทุกๆ ชาติพระองค์ก็จะเป็นกษัตริย์ที่ดี มีคุณธรรม ทรงมีศีล สมาธิ และปัญญา ทรงตรัสและชี้ทางทุกครั้ง พระองค์ทรงมีความสามารถที่ กษัตริย์พึงมีถึงสิบแปดแขนง ซึ่งพระองค์ทรงเป็นกษัตริย์ที่มีความสามารถ และปัญญาเป็นเลิศ ทรงคิดและทำสิ่งใด จะสำเร็จเสมอ

5. แผ่นดินไทยของเราโชคดีและมีบุญอย่างยิ่งที่มีพระมหากษัตริย์ไทยที่มีความรู้ และความสามารถเป็นเลิศ เราทุกๆ คนขอให้พระองค์ทรงพ้นจากภยันตรายและสิ่งชั่วร้ายทั้งปวง รวมถึงโรคภัยไข้เจ็บทั้ง 96 ชนิด และขอให้พระองค์ทรงพ้นจากทุกข์ โรคภัยต่างๆ และขอให้พระองค์ทรงมีความสุข ความสบายทั้งกายและใจตลอดไปและทุกๆ ชาติไป

พวกเราชาวผาปกทุกๆ คนมีความรู้ไม่มากมายนัก จึงอวยพรให้พระองค์ได้เพียงเท่านี้ หากมีคำพูดหรือการกระทำที่ไม่เหมาะสมประการใด ของพระองค์ทรงประทานอภัยมา ณ ที่นี้ด้วย

* သာဓုဗျာဓိဇျေဟ် အံ့ဖဲမူဏီ *
ရာဇနာ ထါခေါဟ်

- (၁) သာဓုဗျာဓိဇျေဟ် 9 ဆိုင် ထင်းဝါ၊ ပိုင်ထီခါနံ မွဲထံ ယဝ်ပြာထါ စင်မင်အံ့ မွဲဝေ ဝံးဟံဗျာဓိ၊ ယုးခိုင်းဇော်ထီခါနံ ယိုင်လုက်ခါ ခိုင်ဇော်လင် သံ့ဇံ ဟေ့ဝ်အွါ၊ ဂံ့မိုင်-လုက်-ဆိုင် သါထီတ်တယ် စူးသံကါ ခွါဆံဇံမံးစိုင် ယုက်ယါနံ ကိုလိုင် ဝံးဝါ ။
- (၂) ဖါ မူဏီ သါ ဇာင်းဝး ဟေ့ဝ်ဟံဇံ၊ ဒီဇော်ဗါ လါထင်း မွဲ 5 သင့် (80)ဇာင်း ဇာင်းယိုင် မွဲပါင်ထင်း၊ ဇော်ဝးလါ ဆံယုး ဆံနံယဝ် ဆူးဝံးဖေ ရာဇနာဆိုင်လင်၊ ဖေါဟ်လီကိုဝ်-ဟုါ သံ့ ဆံမိတ္တါ ကိုဝ်-ခိုင် ဆံဇံခါဇံဇု ကိုဝ်-ကျးဇု ဆိုင်ဗျးဖါနံ ။
- (၃) ပိုင် ထီခါနံ ဇာင်း (60) ဝံးယိုင်၊ ဗျာဓိဗျာဓိ ဆိုင်မိုင်လိုင် ဗျာဓိလိုင် ထီခါနံ-ဖိုင် ယုးခိုင်း မုက်သိုင်၊ အံ့သုး ဝေသိင်း လါယုးသိုင် ဆံခေါဝ်ဟံဇံ လံးလင်ဝးဇာင်းဆိုင်ဂုဏ်တါဇျေဟ်-တယ် မွဲ ဖါဗျာဓိလိုင် ဖါအံ့ဂုဏ်တါ သါဇာင်း လံးဇော် ဇာင်းဆိုင် ။
- (၄) သာဓုဗျာဓိဇျေဟ် ထင်းခါ လုက်ကွါ၊ ကိုဝ်-ကျးဇု ကံးလါ တယ်ဗျာဓိ သီလဇု သမ္မာဒီ မွဲပိုင်ညာ ၊ လဝ်ဟံဇံ ဟံဇံဝံး ဇျေဟ်အံ့လါ (18)ခါ ဆံသေ့ ဆံဝး ၊ ချုက်ပါင်ကံ-လါ အံ့ကျးယိုင် ကိုဝ်-ဆိုင်တါ ဗျာဓိဗျာဓိဆံဇံမံး ကံထင်းဇော် လါလုက်ခါ ။
- (၅) ဝံးဇျေဟ်တယ် မွဲ ပိုင်သိုင် ခါနံဗျာဓိ၊ ဆံယုးဇာ ဖံလါ ကိုဝ်-အံ့ကျး သွါအံ့ ဟံဇံ-ပွယ် ဝေဇော်လါ၊ 96 ဝုက်ဆါ ဖံလုက် ခါ ကသိုင်မိုင် ယိုင်ယုး ဇော်လါ၊ ယုးမုက်ဝံး-ယဝ် ဇော်လါ ထိုင်ဆိုင်သါ ဆူးဝံးဖေဗျာဓိ ယုက်ထဝ်လါ ကိုဝ်-ဆိုင်တါ ။

(ဗျာဓိ ဗျာဓိ)--ဗျာဓိ ဝေဇော် ဖါပုံကျင်မူ ဗျာဓိ ဆံသေ့အံ့ ဆူးဝံး ဗျာဓိဇော် လဝ်မး ခါဇံမး ဇော်အံ့အံ့၊ ပွယ်တဝ် ကံလါ အင်းယါ ဝးတယ်--လံ့။

1.รูปแบบ (Form)

ลักษณะของบทเพลงเป็นบทเพลงร้องที่มีแนวทำนองเดี่ยวตลอดแต่มีการเปลี่ยนเนื้อร้อง โดยเมื่อจบเนื้อร้องในภาษากะเหรี่ยงแต่ละท่อน จะใช้ออร์แกนไฟฟ้าเล่นในทำนองเดิมหรือแปรทำนองได้บ้างตามแต่นักดนตรีจะสามารถ เพื่อให้ให้นักร้องแปลเนื้อเพลงจากภาษากะเหรี่ยงเป็นภาษาไทย โดยใช้จำนวนห้องเพลงในแต่ละท่อนเท่ากัน คือ14ห้อง จากนั้นก็จะมีทำนองสั้นๆเข้ามารับโดยเล่นเหมือนกันทุกท่อนจนจบเพลง

2 3 4 5 6 7
ไต่_ ขวาพา ดู_ ดู_ ชู - ท้อ บะ เปอ ตี คอ มุ เอ_ เท_ ยอ เบีย ทะ โซ โม่_ โอ มุ โบว โยว_

3 9 10 11 12
ขวะ ชู คลิ นิ ที คอ_ ยู ลอ คณะ คลฺ เน ลอ ทะ โน_ วี_ วะ อะ เนอ เล้า ไช ตา

13 14 15 16 17 3
ทั้ เต ชั้ว ทะ กา ดู อา ชง มุ ชู ยา ยา กุ รุ โบ_ บา

จากโน้ตเพลงข้างต้น เมื่อพิจารณาหลักเสียงหรือโทนิกของทำนองเพลง 'ไต่ขวาพา ดู ลา ทะนา ทาคู้ พบว่ามีการใช้ตัวโน้ตตัวแรกของเพลง เริ่มต้นด้วยเสียง C และเคลื่อนที่ไปด้วยขั้นคู่ที่ไม่ห่างมากนักโดยส่วนใหญ่เป็นคู่ 2 และคู่ 3 ทำนองวิ่งขึ้นลงไปเรื่อยๆ ทำนองวิ่งขึ้นสูงสุดที่โน้ต D ในห้องที่ 1,2,3 และ 8 และวิ่งลงต่ำสุดที่โน้ต B ในตอนท้ายของห้องที่ 11

2. กลุ่มตัวโน้ตและบันไดเสียง

เพลงไต่ขวาพา ดู ลา ทะนา ทาคู้ พบตัวโน้ตที่นำมาใช้สร้างเป็นทำนองเพลงทั้งหมด ประกอบไปด้วยตัวโน้ตดังต่อไปนี้

พบว่ากลุ่มเสียงที่ใช้ในการสร้างทำนองเพลงทั้งหมดมี 7 เสียง คือเสียง C, D, E, F, G, A, B ซึ่งก็คือบันไดเสียง C Major นั่นเอง จากการสัมภาษณ์ นายนิติ ตาไม้ ได้ความว่า เนื่องจากเพลงนี้ใช้ออร์แกนไฟฟ้าบรรเลง ในบันไดเสียง C Major ไม่ต้องเล่นคีย์สีดำที่เป็น แฟล็ต - ชาร์ป เล่นคีย์สีขาวทำให้ง่ายต่อการฝึกหัดนักดนตรี

3. ทำนองเพลง

3.1 จังหวะของทำนองเพลง เพลงไตขว่าพาดู ลาทะนา ทาคู้

ไต_ขว่า_พา ดู_ดู_ซู - ท้อ บะ เปอ ตี คอ ม เอ_เท_เยอ เบีย ทะ โส โม_โอ มุ โบว โยว...
 ขะ ชู คลี นี ที คอ_ยู ลอ คละ คล เน ลอ ทะ โน_รี... ะ คะ เนอ เล้า ไช ตา...
 ทั้ เต ชัว ทะ กา ด อ ชง ม ชู เยา ยา กุ รุ โบ_บา

จังหวะของทำนองเพลงไตขว่าพาดู ลาทะนา ทาคู้ เป็นดังนี้

ไต_ขว่า_พา ดู_ดู_ซู - ท้อ บะ เปอ ตี คอ ม เอ_เท_เยอ เบีย ทะ โส โม_โอ
 มุ โบว_โยว... ขะ ชู คลี นี ที คอ_ยู ลอ คละ คล เน ลอ
 ทะ โน_รี... ะ คะ เนอ เล้า ไช ตา ทั้ เต ชัว ทะ กา ด อ ชง ม ชู เยา ยา กุ รุ โบ_บา

จากการวิเคราะห์จังหวะของทำนองเพลงไตขว่าพาดู ลาทะนา ทาคู้ จะพบว่าเพลงไตขว่าพาดู ลาทะนา ทาคู้จะมีโครงสร้างของจังหวะทำนองในแต่ละห้องใกล้เคียงกัน ในบางจุดที่จังหวะทำนองเหมือนกันบ้างถ้าเทียบกันห้องต่อห้องเช่นในห้องที่ 2 ห้องที่4 แสดงถึงเพลงไตขว่าพาดู ลาทะนา ทาคู้นี้ไม่มีความหลากหลายของจังหวะทำนองในการบรรเลง แต่จะเน้นความสำคัญที่ความหมายของตัวเพลงเป็นหลัก ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของบทเพลงกะเหรี่ยงบ้านผาปก

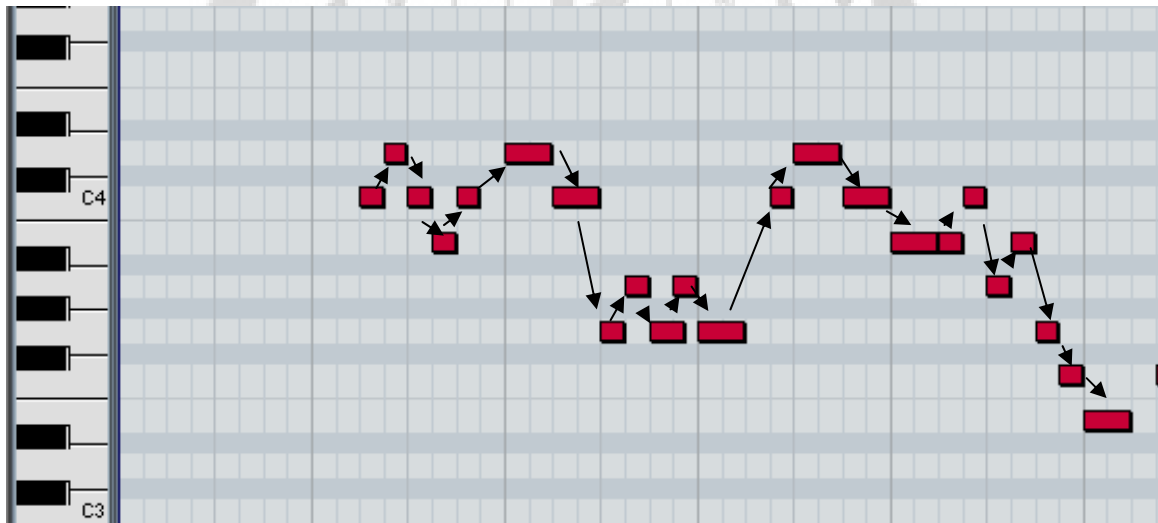
3.2 ทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนอง

เพื่อเป็นการแสดงให้เห็นถึงทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงให้เป็นรูปธรรมมากที่สุดผู้วิจัยจึงได้ทำการแสดงทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงในลักษณะของ Piano Roll โดยใช้ หน้า Piano Roll ของโปรแกรม Nuendo และผู้วิจัยได้แยกแยะออกให้เห็น การเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามความสูงต่ำของระดับเสียงและอัตราความสั้นยาวของเสียงตามค่าของตัวโน้ต

ทำนองเพลงไตชว่าพาดู ลาตะนา ทาคู้ส่วนที่ 1 เป็นดังนี้

ลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงไตชว่าพาดู ลาตะนา ทาคู้ส่วนที่ 1 เป็นดังนี้

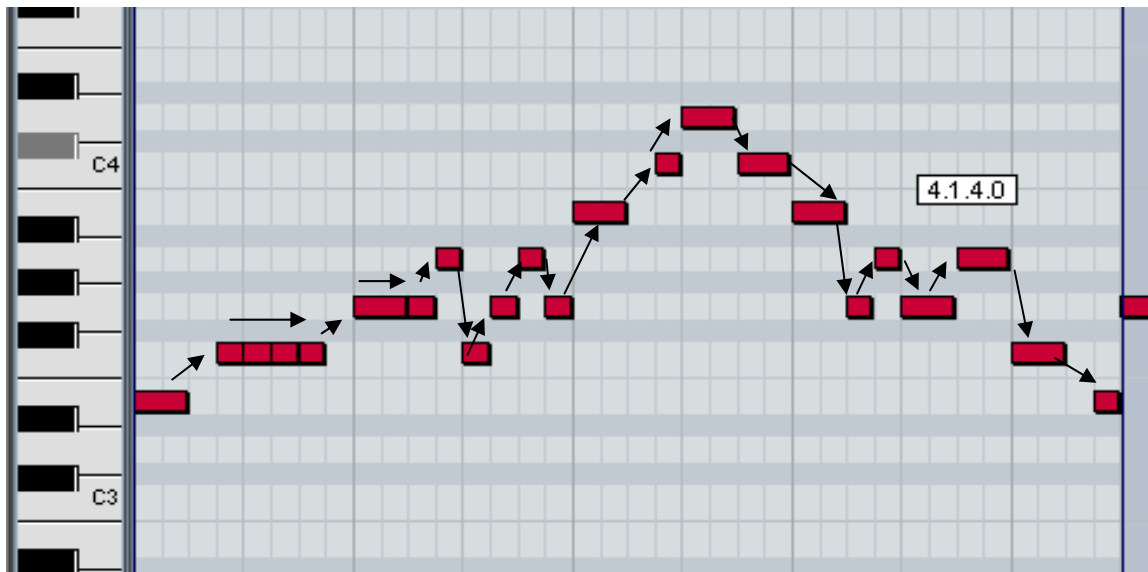

จากภาพ Piano Roll แสดงให้เห็นว่าทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงไตชว่าพาดู ลาตะนา ทาคู้ ประโยคที่ 1 มีการเคลื่อนที่เป็นกลุ่มโน้ตในอัตราจังหวะสั้น ๆ สลับกับอัตราจังหวะยาว และมีทิศทางการเคลื่อนที่ของระดับเสียงในลักษณะกระโดดเป็นขั้นคู้ที่ไม่ห่างกันมากนัก และทิศทางการของเสียงจะเคลื่อนที่จากต่ำขึ้นสูงแล้วเคลื่อนที่จากสูงลงต่ำ ในช่วงท้ายของประโยคจะลากเสียงยาวจนจบประโยค ซึ่งอยู่ในช่วงของเสียงใน 1 ช่วงเสียง

ทำนองเพลงไตซัวว่าพาดู ลาทะนา ทาคู้ประโยคที่ 2 เป็นดังนี้

ไซ โม_โอ มุ โบว ไว_____ ขะ ชุ คลิ นิ ที คอ_ยุ ลอ กละ

ลักษณะการเคลื่อนที่ทำนองเพลงไตซัวว่าพาดู ลาทะนา ทาคู้ประโยคที่ 2 เป็นดังนี้

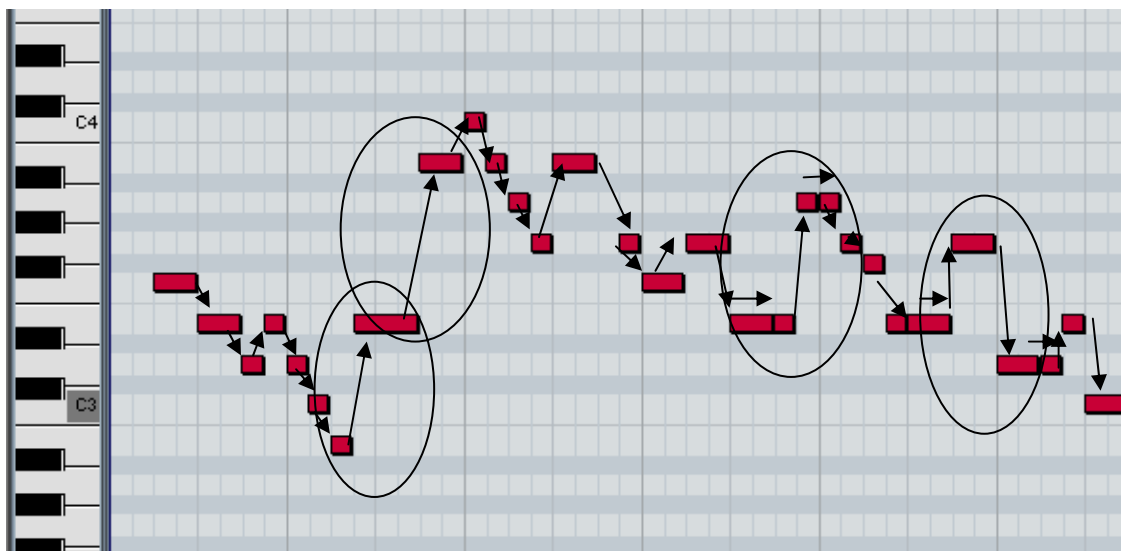

จากภาพ Piano Roll แสดงให้เห็นว่าทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงไตซัวว่าพาดู ลาทะนา ทาคู้ส่วนที่ 2 มีการเคลื่อนที่เป็นกลุ่มโน้ตในอัตราจังหวะสั้นๆ สลับกับอัตราจังหวะยาว และมีทิศทางการเคลื่อนที่ของระดับเสียงในลักษณะกระโดดเป็นขั้นคู่ และทิศทางของเสียงจะเคลื่อนที่จะเคลื่อนที่จากต่ำขึ้นสูงแล้วเคลื่อนที่จากสูงลงต่ำ ในช่วงท้ายของประโยคจะลากเสียงยาวจนจบประโยค ซึ่งอยู่ในช่วงของเสียงใน 1 ช่วงเสียง ซึ่งโดยรวมแล้วจะเหมือนประโยคที่ 1

ทำนองเพลงไตซัวว่าพาดู ลาทะนา ทาคู้ ประโยคที่ 3 เป็นดังนี้

คลุ เน ลอ ตะ โน_รี_____ ะ เนอ เล้า ไซ ตา ที เต ชัว ตะ กา ด อ ชง มุ ชุ เยา เยา กุ รุ โป_ บา

ทำนองเพลงไตชาวาคู ลาตะนา ทาคู้ ประโยคที่ 3 เป็นดังนี้

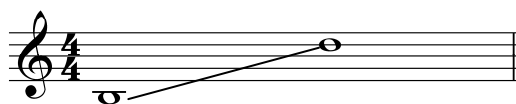

จากภาพ Piano Roll แสดงให้เห็นว่าทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงไตชาวาคู ลาตะนา ทาคู้ประโยคที่ 3 มีการเคลื่อนที่เป็นกลุ่มโน้ตในอัตราจังหวะสั้นบ้างสลับกับอัตราจังหวะยาวบ้าง แต่ในส่วนนี้มีทิศทางการเคลื่อนที่ของระดับเสียงในลักษณะกระโดดเป็นขั้นคู่ที่กว้างอยู่หลายคู่ โดยห่างกันถึงคู่ 4 และคู่ 5 แต่ทิศทางของระดับเสียงจะเคลื่อนที่ขึ้น ๆ ลง ๆ อยู่ในช่วงกลาง ในช่วงท้ายของประโยคจะลากเสียงยาวจนจบประโยค ซึ่งเกือบทั้งหมดอยู่ในช่วงของเสียงใน 1 ช่วงเสียงมีโน้ต B ในห้องที่ 2 เพียงตัวเดียวที่ต่ำที่สุด

สรุปได้ว่าทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองตามความสูงต่ำของระดับเสียง และอัตราความสั้นยาวของเสียงตามค่าของตัวโน้ตของทำนองนั้น พบว่ามีการใช้อัตราจังหวะสั้น ๆ สลับกันและจะมีการใช้อัตราจังหวะยาวบ้าง แต่ก็เป็นวลีที่ชัดเจน ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของเพลงอย่างชัดเจน และระดับเสียงจะเคลื่อนที่อยู่ในช่วงเสียงเดียวกันตลอดทั้งเพลง

3.4 ช่วงกว้างของทำนอง

เพลงไตชาวาคู ลาตะนา ทาคู้ มีระดับเสียงที่สูงที่สุด คือเสียง D ในตำแหน่งเส้นที่ 4 และมีระดับเสียงที่ต่ำที่สุด คือเสียง B ในตำแหน่งใต้เส้นน้อยที่ 1 ของบรรทัด 5 เส้น ซึ่งมีระยะห่างของเสียงเป็นขั้นคู่ 10 ดังโน้ตต่อไปนี้

4. ภาวสานของจิ่งหวะ

เครื่องดนตรีที่บรรเลงประกอบจิ่งหวะดนตรีของชาวกะเหรี่ยง ได้แก่ หม่อง ไทจี ไทไป่ โด้ว และโด้วกอว ในการบรรเลง จะบรรเลงไปในทางเดียวกัน โดยมีหม่องและไทไป่จะเล่นในจิ่งหวะเดียวกันซึ่งทั้งหมดจะต้องอาศัยทำนองของออร์แกนเป็นหลักในการบรรเลง

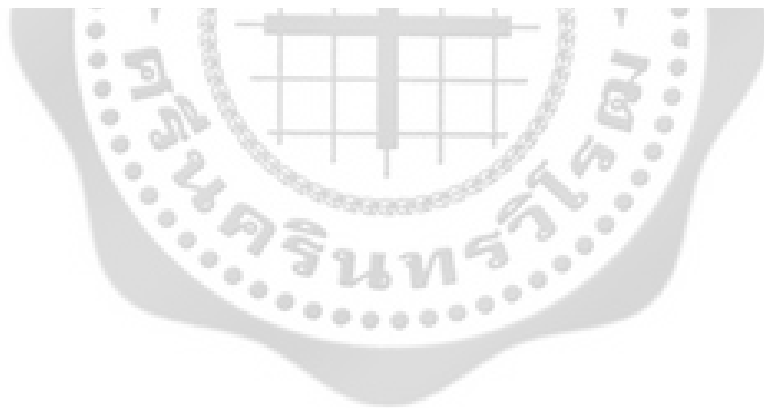
หม่อง

ไทจี

ไทไป่

โด้ว

โด้วกอว

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยดนตรีประกอบการแสดงรำดั่งของชาวกะเหรี่ยงบ้านผापก อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี ซึ่งได้ดำเนินมาเป็นลำดับ สามารถสรุปผลได้ดังนี้

ความมุ่งหมายของการศึกษาวิจัย

1. ศึกษาสถานภาพ บทบาทของดนตรีและเครื่องดนตรีประกอบการแสดงรำดั่งของชาวกะเหรี่ยง บ้านผापก ตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี
2. ศึกษาวิเคราะห์บทเพลงที่ใช้ประกอบการแสดงรำดั่งของชาวกะเหรี่ยงบ้านผापก ตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี

ความสำคัญของการวิจัย

1. เพื่อให้ทราบถึงองค์ประกอบของวงดนตรีที่ใช้ในการแสดงรำดั่งของชาวกะเหรี่ยงบ้านผापก
2. เพื่อให้ทราบความหมายของบทเพลงเนื่องจาก ดนตรีของชาวกะเหรี่ยงเป็นสื่อในการถ่ายทอดเรื่องราวต่างๆ ทั้งด้านประวัติศาสตร์ ศาสนา และชีวิตความเป็นอยู่ประจำวัน ทำให้ทราบถึงความสำคัญและบทบาทของดนตรีที่มีต่อวิถีชีวิตของชาวกะเหรี่ยง
3. เป็นการศึกษาเพื่อให้เห็นถึงความสำคัญและความสวยงามของวัฒนธรรมในกลุ่มชนที่ห่างไกลจากสังคมเมือง อันจะนำมาซึ่งแนวร่วมในการช่วยกันอนุรักษ์ วัฒนธรรมและวิถีชีวิตดั้งเดิมของชาวกะเหรี่ยงเพื่อเป็นมรดกทางวัฒนธรรมสืบไป

ขอบเขตของการศึกษาวิจัย

ผู้วิจัยเลือกพื้นที่ในการวิจัยครั้งนี้ บ้านผापก ตำบลสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี โดยมุ่งศึกษาวงดนตรีและตัวเพลงที่ประกอบการแสดงรำดั่งของชาวกะเหรี่ยง ทั้งที่ได้รับการถ่ายทอดมาจากอดีตและประพันธ์ขึ้นมาใหม่

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ทำให้เกิดองค์ความรู้ในด้านดนตรีของชาวชวเกะเหียง บ้านผาปก ตำบลสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี และบทบาทของดนตรีที่มีอิทธิพลต่อวิถีการดำเนินชีวิต ตามขนบธรรมเนียมประเพณีของชาวชวเกะเหียง รวมถึงดนตรีที่ได้รับอิทธิพลจากภายนอก และสามารถนำรูปแบบของการวิจัยนี้ไปเป็นแบบแผนของการวิจัยในเรื่องอื่นๆได้

วิธีดำเนินการศึกษาวิจัย

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้เริ่มจากการรวบรวมข้อมูลจากงานวิจัย เอกสาร หนังสือทางวิชาการ หนังสืออื่นๆ ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับชาวชวเกะเหียง และการออกปฏิบัติการภาคสนามเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล โดยได้ศึกษาสภาพพื้นฐานทั่วไปของชุมชน จากนั้นจึงได้รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับดนตรีของชาวชวเกะเหียงที่ยังคงอยู่ในสังคม ในวัฒนธรรม จากนั้นได้นำข้อมูลที่นำมาทำการวิเคราะห์เรียบเรียงเป็นรายงานการวิจัยในรูปแบบของการบรรยายเชิงพรรณนา ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางวิธีดำเนินการค้นคว้าและวิจัยเป็นขั้นตอนต่อไปนี้

การศึกษาค้นคว้าและรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลและแหล่งข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ระดับ ได้แก่ ข้อมูลปฐมภูมิ และข้อมูลทุติยภูมิ

1. ข้อมูลปฐมภูมิ แยกออกตามเนื้อหา 2 ส่วน ได้แก่ ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของชุมชนและข้อมูลทางด้านวัฒนธรรมดนตรี
2. ข้อมูลทุติยภูมิ ได้แก่ ข้อความหรือเรื่องราวจากบทความ วรรณกรรม งานวิจัย วิทยานิพนธ์ หนังสือทางวิชาการ และหนังสืออื่นๆที่เกี่ยวข้อง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ใช้ข้อมูลที่ได้จากการเก็บข้อมูลภาคสนามเป็นข้อมูลหลัก และใช้ข้อมูลจากเอกสารงานวิจัย หนังสือทางวิชาการ และหนังสืออื่นๆที่เกี่ยวข้อง เป็นข้อมูลสนับสนุน โดยมีรายละเอียดของการศึกษาวิจัย เพื่อที่จะทำการรวบรวมวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. สภาพทั่วไปของชุมชน และวัฒนธรรมดนตรีของชาวชวเกะเหียง เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลในลักษณะของการรวบรวมข้อมูลความรู้ในด้านต่างๆ มาบันทึกเรียบเรียง และจัดลำดับให้มีความสัมพันธ์กัน ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจถึงสภาพและลักษณะทั่วไปต่างๆของชุมชน

2. ดนตรีของชาวกะเหรี่ยง เป็นการรวบรวมวิเคราะห์ข้อมูลจากการเก็บข้อมูลภาคสนามเป็นหลักได้แก่ การพูดคุย สอบถาม สัมภาษณ์ การบันทึกเสียง การบันทึกภาพ และจากการค้นคว้ารวบรวมข้อมูล โดยจัดลำดับให้มีความสัมพันธ์กัน

ข้อมูลทั้งหมดที่ได้จากการวิเคราะห์ รวมถึงประวัติความเป็นมาของดนตรี และได้นำมาเรียบเรียงในรูปแบบของการพรรณนาบรรยายเป็นความเรียง และสรุปเป็นรายงานการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้สรุปผลการศึกษาวิจัยออกเป็นสองส่วนคือ สรุปผลการศึกษาสภาพทั่วไปของชุมชน และวัฒนธรรมดนตรีของชาวกะเหรี่ยง และดนตรีของชาวกะเหรี่ยง โดยสรุปผลการศึกษาดังต่อไปนี้

1. สภาพทั่วไปของชุมชนและวัฒนธรรมดนตรีที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาทำให้ทราบถึงสภาพทั่วไปของชุมชนในด้านต่างๆ สรุปได้ดังต่อไปนี้

1.1.ประวัติความเป็นมาของชนเผ่า

จากการศึกษาถึงประวัติความเป็นมาของชาวกะเหรี่ยง ทำให้ได้ทราบว่ากะเหรี่ยงเป็นชนชาติที่มีประวัติความเป็นมาช้านาน กะเหรี่ยงในประเทศไทยมีอยู่ด้วยกัน 4 กลุ่มใหญ่ๆคือ กะเหรี่ยงสะกอ(ปะเกอกะญอ) กะเหรี่ยงโป(โพล่ว) กะเหรี่ยงคะยา(แบรหรือบเว) และกะเหรี่ยงตองสุ(ตองตู หรือปาโอ) กะเหรี่ยง เป็นชาวเขาที่มีจำนวนประชากรมากที่สุดในบรรดาชาวเขาในประเทศไทย และเป็นกลุ่มประชากรที่พูดภาษาอื่นที่ไม่ใช่ภาษาไทยมากเป็นอันดับสอง รองจากกลุ่มประชากรที่พูดภาษาเขมรเหนือ ในด้านภาษาศาสตร์ภาษาที่ชาวกะเหรี่ยงพูดจัดอยู่ในกลุ่ม ทิเบต – กะเหรี่ยงพล่ง โพล่ง หรือ โพล่ว หรือ ปากะญอโป คือชื่อที่กะเหรี่ยงโปใช้เรียกตัวเอง ซึ่งมีความหมายว่า “คน” ชาวพม่าเรียกกะเหรี่ยงมอญ คนไทยจะคุ้นเคยกับการเรียก กะเหรี่ยงแดง หรือ ยางแดง ตามสีเสื้อผ้าที่สวมใส่

1.2 สภาพภูมิประเทศและจำนวนประชากร

กลุ่มแรกที่เข้ามาตั้งถิ่นฐานที่อยู่ในหมู่บ้านจะเป็นกลุ่มชนชาติกะเหรี่ยง และกลุ่มคนไทยโดยส่วนมากจะอพยพมาจากหมู่บ้านใกล้เคียง เช่น บ้านทุ่งแฝก บ้านห้วยผาก และบ้านทุ่งไม้แดง สาเหตุที่ทำให้ชุมชนหมู่บ้านใกล้เคียงย้ายถิ่นฐานก็เนื่องมาจากสาเหตุเรื่องการทำมาหากิน

สภาพที่ตั้งปัจจุบัน หมู่บ้านผาปก ตั้งอยู่หมู่ที่ 3 ตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี มีเนื้อที่ 59,000 ไร่ โดยสภาพรวมของหมู่บ้านส่วนใหญ่เป็นภูเขา และมีที่ราบที่ผ่าน

ทางการทำแร่เป็นดินทรายเกือบทั้งหมด มีขุมเหมืองแร่เป็นจำนวนมากตามแนวเขาตะนาวศรี แหล่งน้ำอุดมสมบูรณ์ทั้งป่าไม้และสัตว์ป่า

อาณาเขต

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	บ้านตะโกกลาง หมู่ 8
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	บ้านห้วยคุ่ม หมู่ 6, บ้านถ้ำหิน หมู่ 5
ทิศใต้	ติดต่อกับ	บ้านห้วยผาก หมู่ 7, บ้านทุ่งแฝก หมู่ 2
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	สหภาพพม่า

ตำบลสวนผึ้ง เป็นตำบลหนึ่งของอำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี และเป็น 1 ใน 4 ตำบลของอำเภอสวนผึ้ง เป็นที่ตั้งที่ว่าการอำเภอสวนผึ้ง เทศบาลตำบล และส่วนราชการต่าง ๆ แบ่งการปกครองเป็น 2 หมู่บ้าน โดยแบ่งเป็นเทศบาลตำบล 1 แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบลสวนผึ้งอบต. (1 แห่ง พื้นที่ปกครองส่วนใหญ่ประกอบไปด้วย พื้นที่ภูเขาและป่าไม้ ตลอดชายแดนด้านตะวันตกติดประเทศพม่าโดยเทือกเขาตะนาวศรีเป็นแนวกัน การคมนาคมใช้เส้นทางราชบุรี-ผาปกเป็นเส้นทางหลัก ประชาชนดั้งเดิมเป็นกลุ่มชนชาวกะเหรี่ยงอาศัยอยู่บริเวณที่ราบโดยอาศัยอยู่เป็นกลุ่มเล็ก ๆ ภาษาที่ใช้มี 2 ภาษา คือภาษากะเหรี่ยง และภาษาไทยพื้นบ้าน ต่อมาได้มีราษฎรจากอำเภอใกล้เคียงและจังหวัดใกล้เคียง อพยพเข้ามาและอาศัยอยู่บริเวณที่ราบเป็นส่วนใหญ่ และขยายไปทั่วทั้งตำบลจนเป็นที่ปรากฏเห็นในปัจจุบัน

สภาพพื้นที่ของตำบลสวนผึ้ง เป็นลักษณะที่ราบเชิงเขา แยกทางด้านทิศตะวันตก และทิศเหนือ ดินมีลักษณะดินลูกรัง และมีปนร่วมทรายบ้างเล็กน้อยตามที่ราบลุ่มแหล่งน้ำธรรมชาติ มีแหล่งน้ำธรรมชาติ จากเทือกเขาตะนาวศรี โดยไหลผ่านหมู่ 8 บ้านตะโกกลาง และหมู่ 5 บ้านถ้ำหิน ลงมาสู่แม่น้ำลำภาชีในตอนล่างที่บริเวณหมู่ 1,2,4,6 ตามลำดับ สภาพดินทั่วไปเหมาะแก่การปลูกไม้ยืนต้นหรือไม้เศรษฐกิจ ในบริเวณเชิงเขา ส่วนที่ราบลุ่มตามแหล่งน้ำเหมาะที่จะปลูกไม้ผล, พืชไร่ พืชผัก นอกจากนี้ยังมีแหล่งน้ำ ซึ่งทางราชการมาทำการขุดไว้ เพื่อเก็บไว้บริโภค-อุปโภค ได้แก่ อ่างเก็บน้ำห้วยสุด อ่างเก็บน้ำบ้านตะโกกลาง ซึ่งเป็นอ่างเก็บน้ำขนาดกลาง ด้านการคมนาคม มีถนนสายหลักได้แก่ ถนนลาดยางราชบุรี-ผาปก ถนนลาดยางเชื่อมระหว่างหมู่บ้านต่อหมู่บ้านทุกหมู่ จำนวน 4 สาย และอีก 1 สายยังเป็นถนนลูกรัง ที่ตั้งของตำบลสวนผึ้ง อยู่ริมฝั่งซ้ายแม่น้ำลำภาชี อยู่ทางทิศตะวันตกของ ตำบลป่าหวาย และตำบลท่าเคย อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี

อาณาเขตตำบลสวนผึ้ง

ทิศเหนือ	ติดต่อกับเขตตำบลป่าหวาย และอำเภอเมืองจังหวัดกาญจนบุรี
ทิศใต้	ติดต่อกับเขตตำบลตะนาวศรี
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับตำบลท่าเคยและตำบลบ้านคา อำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับพรมแดนเทือกเขาตะนาวศรีและประเทศพม่า

1.3.ประวัติความเป็นมาของหมู่บ้าน

ก่อนปี พ.ศ.2498 ในหมู่บ้านผาปกมีหน้าผาอยู่แห่งหนึ่งซึ่งหน้าผานี้มีถ้ำที่เป็นที่อยู่อาศัยของค้างคาวลูกหนูเป็นจำนวนมาก และแถบบริเวณนี้เองทำให้นายพรานที่ชื่อนายโลโล ค้นพบก้อนหินที่มีส่วนผสมของแร่ดีบุกอยู่ จึงนำความนี้ไปแจ้งให้ นายตั้งแสง แซ่ตั้ง ซึ่งเป็นผู้รับเหมาชาวจีน บริษัท ตั้งแสงฮวด นายตั้งแสงจึงนำก้อนหินตัวอย่างไปให้กรมทรัพยากรธรณี ตรวจสอบพบว่ามีส่วนผสมของแร่ดีบุกอยู่มาก นายตั้งแสงจึงทำเรื่องขออนุมัติทำเหมืองแร่ดีบุก และตั้งชื่อเหมืองว่า”ผาปกค้างคาว” แต่ภายหลังจากนั้นต่อมา นายตั้งแสงขายกิจการต่อให้กับน้องสาวชื่อ นางวัชรีย์ พรประภา และเปลี่ยนชื่อเป็นบริษัท สินแร่สยาม พร้อมกับก่อตั้งโรงเรียนให้กับหมู่บ้านโดยตั้งชื่อเดียวกันกับบริษัท ชื่อโรงเรียน สินแร่สยาม และได้มีการเรียกชื่อหมู่บ้านว่า “บ้านผาปก” ตราบจนทุกวันนี้

1.4.จำนวนประชากร

ปัจจุบันหมู่บ้านคลองเตยเป็นชุมชนใหญ่มีจำนวนประชากรที่อาศัยในหมู่บ้านจำนวน 1,473 หลังคาเรือน รวมประชากรทั้งหมดจำนวน 3,069 คน เป็นชายมีสัญชาติไทยจำนวน 894 คน ชายไม่มีสัญชาติไทยจำนวน 720 คน และหญิงมีสัญชาติไทยจำนวน 776 คน หญิงไม่มีสัญชาติไทยจำนวน 679 คน

1.5.การคมนาคม

ปัจจุบันการคมนาคมของหมู่บ้านสามารถเดินทางโดยรถยนต์ได้สะดวก โดยใช้เส้นทางบนถนนทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 3087 สายราชบุรี – ผาปก มีรถยนต์โดยสารประจำทางเป็นรถบัส วิ่งรับส่งโดยสารจากอำเภอเมืองราชบุรี ผ่านอำเภอสวนผึ้ง และเข้าหมู่บ้านผาปก โดยมีระยะทางจากตัวจังหวัดราชบุรี จนถึงหมู่บ้านประมาณ 46 กิโลเมตร ถนนดังกล่าวมีลักษณะเป็นถนนลาดยาง นอกจากนี้ก็ยังมีรถประจำทางจาก หน้าอำเภอสวนผึ้งถึงผาปกทุก ๆ 30 นาที และระหว่างหมู่บ้านจะมี มอเตอร์ไซด์รับจ้างจากหน้าที่ว่าการ อำเภอสวนผึ้งเข้าสู่แต่ละหมู่บ้าน

1.6. การสาธารณสุขภาค

ปัจจุบันบ้านผาปกมีไฟฟ้าใช้ แต่ไม่ครบทุกครัวเรือน ในด้านน้ำประปานั้น แต่เดิมชาวบ้านจะใช้น้ำจากบ่อบาดาล และตามบ่อน้ำธรรมชาติ ลำน้ำทั้งลำภาชี และที่แยกสาขาออกไป ห้วยน้ำต่าง ๆ และน้ำฝน ชาวกะเหรี่ยงจะนิยมดื่มน้ำฝนมาก แต่ก็ไม่มีโอ่งหรือภาชนะสำหรับกักเก็บน้ำทุกครัวเรือน ต่อมาการประปาหมู่บ้านบ้านห้วยน้ำใส ซึ่งเป็นห้วยน้ำขนาดใหญ่บนเขา ได้ทำการติดตั้งระบบน้ำประปาหมู่บ้านให้กับหมู่บ้านผาปกและใกล้เคียง แต่เนื่องจากพื้นที่ตำบลสวนผึ้งในปัจจุบัน มีรีสอร์ตและสถานที่ท่องเที่ยวมากมาย จึงทำให้ปริมาณการใช้น้ำมากขึ้นไปด้วย การประปาจึงไม่สามารถส่งน้ำให้ใช้ได้เพียงพอเพียง ในทุก ๆ วันจึงมีเวลาเปิดปิดน้ำในช่วงเวลาตั้งแต่ประมาณสองทุ่มถึงสามทุ่ม และจะเปิดให้ใช้ในอีกครึ่งในเวลาใกล้รุ่ง ซึ่งถ้ายังเป็นฤดูแล้งและมีนักท่องเที่ยวเดินทางมาพักตามรีสอร์ต อยู่จำนวนมาก ชาวบ้านจะไม่มีน้ำใช้ ทางกรจึงแก้ไขโดยการตั้งถังบรรจุน้ำขนาดใหญ่ตรงศูนย์กลางหมู่บ้าน เพื่อเป็นที่รอกกักเก็บน้ำฝน ซึ่งถ้าน้ำฝนยังไม่เพียงพอ อบต.สวนผึ้งจะมีหน้าที่นำน้ำมาเติมไว้ให้ใช้เพื่ออุปโภคบริโภคภายในหมู่บ้าน แต่ก็มีชาวบ้านบางส่วนก็ใช้วิธีการซื้อน้ำที่มีจำหน่ายทั่วไปไว้ใช้ในกรณีบริโภคแทนน้ำฝน

1.7. การสาธารณสุข

ที่บ้านผาปกมีสถานพยาบาลที่สำคัญคือ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ตำบลบ้านผาปกให้บริการทางด้านสาธารณสุขแก่ชาวบ้าน ปัญหาสุขภาพที่พบในปัจจุบันนั้น ได้แก่ ระบบทางเดินหายใจ, โรคมาลาเรีย, โรคไข้วัดข้อยุลงลาย, ระบบการไหลเวียนของเลือดและหัวใจ, ระบบกล้ามเนื้ออับเสบ, ระบบย่อยอาหารและเชื้อในช่องปาก, โรคผิวหนัง

1.8. การศึกษา

ชาวกะเหรี่ยงบ้านผาปกที่มีอายุตั้งแต่ประมาณ 40 ปีขึ้นไปในหมู่บ้านจะไม่สามารถรับการศึกษาและไม่สามารถอ่านเขียนภาษาไทยได้เลย แต่สามารถพูดและฟังได้บ้างเป็นคำๆ ไป ไม่สามารถสื่อสารได้เป็นประโยค ส่วนเด็กเยาวชนและวัยหนุ่มสาวที่ได้รับการศึกษาภาคบังคับจากโรงเรียนตามนโยบายของรัฐบาลจะสามารถพูด อ่าน เขียนภาษาไทยได้ แต่จะเริ่มเขียนภาษากะเหรี่ยงไม่ได้ ส่วนเด็กบางคน ที่ครอบครัวเป็นกะเหรี่ยงสามาถพูดไทยได้และใช้ภาษาไทยในการสื่อสาร ก็จะเริ่มพูดภาษากะเหรี่ยงไม่ได้ ซึ่งบ้านผาปกมีโรงเรียนเพียงโรงเรียนเดียวที่ให้การศึกษา ระดับชั้นก่อนประถมศึกษาและประถมศึกษา คือ โรงเรียนสินแร่สยาม โดยปีการศึกษา 2553 มีนักเรียนจำนวนทั้งสิ้น 394 คน

1.9. การบริโภคอาหาร

การบริโภคอาหารในชีวิตประจำวันของชาวกะเหรี่ยง คือ ข้าวกับน้ำพริกและเกลือ นิยมบริโภคอาหารเผ็ดกับข้าวแทบทุกชนิดต้องใส่พริก มีสำนวนกะเหรี่ยงว่า “หวี โตะ แอ โตะ โตะ” หรือ “แอ โตะ โตะ หวี โตะ โตะ” ซึ่งแปลว่า “ยิ่งเผ็ดยิ่งอร่อย หรือ ยิ่งอร่อยยิ่งเผ็ด” (“หวี แปลว่า

“อโรย” “แฮ” แปลว่า “เผ็ด” และ “โตะ” แปลว่า “มาก ๆ”) ส่วนพืชผักและเนื้อสัตว์ที่นำมาบริโภค จะขึ้นอยู่กับฤดูกาลเป็นส่วนใหญ่ เพราะส่วนใหญ่จะได้มาจากการผลิตเอง และจากธรรมชาติรอบข้าง เช่น เห็ด สาหร่ายชพะโก่ลู๋ ตะไคร่น้ำ แมงดา ตัวอ่อนของแมลงปอ และผึ้ง เป็นต้น แล้วชาวกะเหรี่ยงไม่มีของหวานที่กินหลังอาหาร แต่มีขนมที่ทำกินในงานเลี้ยงหรือพิธีกรรม เช่น ข้าวปุก ซึ่งทำกันในพิธีทำขวัญประจำปี (มัดมือปีใหม่) พิธีขึ้นบ้านใหม่ เป็นต้น ข้าวต้มมัดทำในพิธี ทำขวัญประจำปี พิธีเลี้ยงผีบรรพบุรุษ

1.10. ศาสนาและความเชื่อ

ในปัจจุบันชาวกะเหรี่ยงบ้านผาปก ตำบลสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี มีการนับถือศาสนา ออกเป็น 2 แบบคือศาสนาพุทธและศาสนาคริสต์ ซึ่งนิยมเรียกกันว่า กะเหรี่ยงพุทธ และกะเหรี่ยงคริสต์ ชาวบ้านที่นับถือศาสนาคริสต์ จะมีการเข้าโบสถ์คริสต์ ซึ่งก่อสร้างเป็นสถานที่เล็กภายในหมู่บ้าน โดยชาวบ้านกะเหรี่ยงผาปก จะเข้าโบสถ์กันทุกวันอาทิตย์ โดยชาวบ้านในกลุ่มนี้ก็มีการปฏิบัตินับถือบรรพบุรุษตามความเชื่อดั้งเดิมอยู่ ส่วนกะเหรี่ยงที่นับถือพุทธศาสนา ยังคงสืบทอดการนับถือบูชาเช่นไหว้ผีบรรพบุรุษ เทพเจ้า เทวดา และภูตผีปีศาจทั้งหลายตามความเชื่อดั้งเดิม โดยภายในบ้านทุก ๆ บ้านของชาวกะเหรี่ยงจะมีหิ้งไว้สำหรับกราบไหว้เคารพบูชา

1.11. การแต่งกาย

การแต่งกายของชาวกะเหรี่ยงแบ่งออก ตามเพศ คือการแต่งกายของฝ่ายหญิงและการแต่งกายของฝ่ายชาย โดยการแต่งกายของฝ่ายหญิงนั้น จะเรียบง่าย แบ่งเป็น 2 ชนิด คือ ถ้าเป็นของเด็กจะเป็นผ้าดิบสีขาว ทอเป็นผืนยาว มีช่องสวมทางศีรษะยาวคลุมเข้าตลอด แล้วปักกันขอบแขน คอ ชายผ้าถุงด้วยด้ายสีแดง อาจใส่เม็ดพืชชนิดหนึ่งที่เรียกว่า ฟังซ่า ที่ชายถุง ส่วนชุดของหญิงสาวที่อายุเกิน 15 ปี ก็คือชุดของผู้ใหญ่จะมีเส้นด้ายยืนที่ทอด้วยด้ายสีน้ำเงินหรือดำ เป็นเส้นหลัก สวมได้ถึงวัยชรา จะมี 2 ชั้น คือชั้นที่เป็นผ้าถุง กับชั้นที่เป็นเสื้อ ส่วนที่เป็นเสื้อจะสวมทางศีรษะเหมือนชุดของเด็ก แต่จะต่างกันที่มีการปักตัวเสื้อด้วยด้ายสีต่าง ๆ มีการเดินเส้นด้วยด้ายสี ส่วนผ้าถุงจะทยอยกลายหลากหลายมีเอกลักษณ์เฉพาะของชาวกะเหรี่ยงบริเวณเชิงสูง จะใช้วิธีทอจากส่วนปลายถุงจะติดเม็ดเงิน ลูกบิด เป็นเม็ดลูกเดียว ภาษากะเหรี่ยง เรียกว่า “ฟังซ่า” เป็นพืชล้มลุก ลำต้นเหมือนต้นข้าว ทุกเมล็ดจะมีเกสรตรงกลางถ้าเกสรหลุดไปก็จะมีรูตรงกลาง นำมาร้อยรอบชายถุง หรือปักเลื่อมให้สวยงาม ส่วนการทำความสะอาดจะไม่นิยมซักเพราะเสื้อและผ้าถุงจะมีการตกแต่งด้วยลูกบิด ถ้าถูกกับแปรงซักผ้าแล้ว อาจทำให้เครื่องประดับหลุดออกก็ได้ ดังนั้นจึงไม่นิยมซักกัน และการแต่งกายของฝ่ายชายนั้นดูจะยุ่งยากกว่า ฝ่ายหญิง คือจะนุ่งเป็นโจงกระเบน ส่วนเสื้อจะใช้เสื้อเชิ้ตสีขาวแขนยาว

1.12.ภาษา

ชาวกะเหรี่ยงบ้านผาปกที่มีอายุตั้งแต่ประมาณ 40 ปีขึ้นไปในหมู่บ้านจะใช้ภาษากะเหรี่ยงในการสื่อสาร ซึ่งบางรายสามารถพูดภาษากะเหรี่ยงได้ แต่ไม่สามารถเขียนภาษากะเหรี่ยงได้ และไม่สามารถอ่านเขียนภาษาไทยได้เลย ส่วนเด็กเยาวชนและวัยรุ่นสาวที่ได้รับการศึกษาภาคบังคับจากโรงเรียนตามนโยบายของรัฐบาลจะสามารถพูด อ่าน เขียนภาษาไทยได้ แต่จะเริ่มเขียนภาษากะเหรี่ยงไม่ได้ ส่วนเด็กบางคน ที่ครอบครัวเป็นกะเหรี่ยงสามารถพูดไทยได้และใช้ภาษาไทยในการสื่อสาร ก็จะเริ่มพูดภาษากะเหรี่ยงไม่ได้เช่นกัน และกำลังจะทิ้งภาษาถิ่นเดิมของตนเองไป ซึ่งในอดีตชาวกะเหรี่ยงมีแบบเรียนที่ใช้เป็นของตนเอง โดยมีลักษณะคล้ายกับของประเทศไทย คือเริ่มแต่บทเรียนเริ่มต้นสำหรับปฐมวัยโดยเริ่มสอนพยัญชนะทีละตัว จากนั้นก็เป็นคำกลอนง่ายๆ ให้อ่าน พร้อมมีคำสอนให้เข้าใจ ซึ่งผู้สอนโดยส่วนใหญ่ ก็จะเป็นผู้พ่อจะมีความรู้ในหมู่บ้าน โดยการรวมตัวกันเพื่อให้เด็กในหมู่บ้านได้มีความรู้

1.13.ลักษณะครอบครัว

ลักษณะครอบครัวของชาวกะเหรี่ยงบ้านผาปก ตำบลสวนผึ้ง อ.สวนผึ้ง จ.ราชบุรี มีลักษณะคือ ครอบครัวเดี่ยวซึ่งประกอบไปด้วยพ่อ แม่ ลูก และครอบครัวขยายซึ่งนอกจากจะ 2 วัยประกอบไปด้วย แม่ ลูกแล้วยังรวมถึงภรรยาและสามีของลูกด้วย ครอบครัวจะเริ่มจากการที่สมาชิกในครอบครัวแยกตัวออกมาเป็นครอบครัวเดี่ยวก่อน เมื่อลูกชายแต่งงานจะต้องนำภรรยามาอยู่ที่บ้านตน และเมื่อมีลูกก็จะมีสมาชิกเพิ่มขึ้นไปอีก ทำให้ครอบครัวเดี่ยวกลายเป็นครอบครัวขยาย ส่วนมากจะเป็นการขยายทางฝ่ายชาย ทั้งนี้เพราะตามประเพณีดั้งเดิมแล้วเมื่อลูกชายแต่งงานจะต้องนำภรรยาเข้ามาอยู่ในบ้าน โดยมีผู้อาวุโสฝ่ายชายจะเป็นผู้นำครอบครัวและมีอำนาจสูงสุดในบ้าน ยกเว้นเฉพาะในเรื่องงานครัว ซึ่งเป็นหน้าที่ของฝ่ายหญิง

1.14.ลักษณะบ้านเรือน

บ้านของชาวกะเหรี่ยงบ้านผาปก ตำบลสวนผึ้ง จ.ราชบุรี ส่วนใหญ่เป็นบ้านชั้นเดียว และเป็นบ้านแบบขยาย และจะนิยมสร้างบ้านติดพื้นดิน จะมีเพียงบางบ้านที่จะยกพื้นบ้านสูงขึ้น แต่นิยมสร้างแบบง่ายๆ ไม่ปราณีต โดยใช้ไม้ไผ่เป็นหลัก ปัจจุบันบ้านเรือนของชาวกะเหรี่ยงบ้านผาปก นิยมอยู่กันเป็นกลุ่ม ทั้งที่ราบและพื้นที่เนินเขา แทบไม่เหลือความเชื่อและพิธีกรรมในการปลูกสร้างบ้านเรือน โดยอาศัยความง่ายและความทันสมัยในยุคนี้เป็นหลัก

1.15.การประกอบอาชีพ

แต่เดิมอาชีพของชาวกะเหรี่ยงบ้านผาปกคือ อาชีพการทำเกษตรกรรม พืชหลักที่ปลูกคือ ปลูกข้าวโพด มันสำปะหลัง นอกจากนี้ยังมีการเลี้ยงสัตว์ได้แก่ หมู เป็ด ไก่ วัว ควาย เพื่อสำหรับขาย และบริโภคเอง และมีอาชีพเสริมโดยการเก็บของป่ามาขาย ต่อมาเมื่อความเป็นเมืองเข้าไปลึกลงและกลิ่นความเป็นชนเผ่าของชาวกะเหรี่ยงไปทุกขณะ พื้นที่เพาะปลูกเลี้ยงสัตว์ที่เคยมีก็

ขายให้นายทุนเพียงเพื่อหวังเงินก้อนในช่วงแรก เมื่อหมดเงินก้อนนี้ไปจากการใช้จ่ายอย่างฟุ่มเฟือย ตั้งแต่ซื้อโทรศัพท์ ซ้อมอเตอร์ไซด์ ดื่มเหล้า และแทงหวย ก็หันมาทำอาชีพรับจ้างทั่วไป ตั้งแต่เป็น ลูกจ้างรายวันของโรงงานที่เข้ามาตั้งในอำเภอ รับจ้างทำสวน รักษาความปลอดภัย และรับจ้าง ทั่วไปตามรีสอร์ตที่มีอยู่อย่างหนาตา ชาวบ้านผาปกและหมู่บ้านใกล้เคียงในตำบลสวนผึ้งไม่นิยม ทำงานหัตถกรรม เพื่อใช้เองหรือขายเป็นของที่ระลึก

1.16. ประเพณีและวัฒนธรรม

ชาวกะเหรี่ยงมีประเพณีและวัฒนธรรมที่สืบทอดกันมาได้แก่ ประเพณีเรียกขวัญเดือน เก้า หรือพิธีกรรมกินข้าวห่อ (อั้งมีถ่อง) เนื่องจากเดือนเก้าหรือเดือนหล้าคือ เดือนที่ไม่ดี เพราะวิญญูณที่เป็นญาติปีศาจ จะออกหากิน และสิ่งทีวิญญูณชั่วจะกิน คือขวัญ ดังนั้นจึงเกิดพิธีกรรมเพื่อรับขวัญขึ้น พิธีกรรมอีกอย่างหนึ่งที่ชาวกะเหรี่ยงพุทธได้สืบทอดต่อกัน มาคือ พิธียกเสาหงส์ชาวกะเหรี่ยงพุทธในสมัยก่อนนั้น มีความศรัทธาในพระพุทธรูปศาสนา แต่หา โอกาส เข้าศึกษาบทเรียนได้ยาก เพราะเป็นชาวป่าชาวดงไม่เหมือนคนไทย หรือคนมอญซึ่งมี โอกาสเข้าศึกษาบทเรียน และ มีความเจริญรุ่งเรืองในศาสนาชาวกะเหรี่ยงมีความเชื่อว่า “หงส์” เป็น นกแห่งสวรรค์สามารถเป็นสื่อนำความดีที่ตนเองทำ และนำความดี ที่ชาวกะเหรี่ยงทำไปบอกกล่าว ให้พระพุทธรูปเจ้า สามารถได้รับทราบ เพื่อจะได้นำพระธรรมคำสอนที่บริสุทธิ์มาให้ชาวกะเหรี่ยง ได้ ศึกษาและปฏิบัติต่อไป ด้วยการยึดหลักพระพุทธรูป พระธรรม พระสงฆ์ เป็นสรณะสูงสุด จะมีเจดีย์ หรือเสาหลักบ้านเป็นตัวแทนของพระพุทธรูปเจ้าและมีเสาหงส์เคียงคู่ เพื่อใช้ทำพิธีประกอบในวัน สำคัญทางศาสนา

2. วัฒนธรรมดนตรีของชาวกะเหรี่ยงบ้านผาปก

จากการศึกษาพบว่าดนตรีของชาวกะเหรี่ยงเป็นดนตรีที่มีเอกลักษณ์เฉพาะ ซึ่งได้มีการ สืบทอดต่อกันมาช้านาน ไม่สามารถยืนยันได้ว่าเกิดขึ้นในยุคสมัยใด นอกจากเป็นตำนานอัน เป็นความเชื่อที่เล่าสืบทอดต่อกันมา โดยมีความเกี่ยวข้องกับชนชาติพม่าและมอญ ทั้งนี้เนื่องจาก ได้เคยอาศัยอยู่ในภูมิภาคเดียวกันมาก่อน

การถ่ายทอดดนตรี

เป็นวิธีการถ่ายทอดแบบมุขปาฐะ (Oral Tradition) ในส่วนของตัวดนตรีโดยไม่มี การบรรเลงเป็นลายลักษณ์อักษรใดๆ ใช้วิธีการจดจำ แล้วมาฝึกซ้อมเอง แต่ในส่วนของคำร้องได้ มีการจดบันทึกโดย นายนิติ ตาไม้

เครื่องดนตรี

ชาวกะเหรี่ยงบ้านผาปกมีเครื่องดนตรีเป็นของตนเอง โดยใช้วัสดุที่หาได้จากธรรมชาติ มาสร้างเครื่องดนตรีและส่วนประกอบต่างๆ ทั้งนี้สามารถแบ่งแยกประเภทเครื่องดนตรีออกได้เป็นสี่ ประเภทคือ เครื่องสายได้แก่ นาเดย เครื่องลิ่มนิ้วได้แก่ คีย์บอร์ดไฟฟ้า เครื่องเป่า ได้แก่ ปี่ลู่ย และเครื่องตี ได้แก่ ต่งหรือโต้ว(กลอง) หม่อง(ฆ้อง) ไทโป้(เกราะ) และไทจี(ฉาบ) ปี่ลู่ยและต่งถือเป็นประเภทเครื่องดนตรีที่สำคัญที่สุด เพราะเป็นเครื่องดนตรีใช้บรรเลงประกอบการแสดงรำดั่ง

การผสมวงดนตรี

มีลักษณะคือ มีเครื่องดนตรี 3-4 ชนิด ใช้บรรเลงประกอบการแสดงรำ

นักดนตรี

ปัจจุบันมีนักดนตรีที่เป็นผู้บรรเลงหลักอยู่ 2 คน ได้แก่ นายนิติ ตาไม้ บรรเลงนาเดยและตีต่ง นายปาเปอบรรเลงปี่ลู่ยและออร์แกน ส่วนเครื่องประกอบจังหวะแล้วแต่โอกาสว่าจะมีใครว่าง

การแต่งกายของนักดนตรีเมื่อบรรเลงดนตรี

ตามปรกตินักดนตรีจะแต่งกายตามแบบคนไทยพื้นราบทั่วไป แต่เมื่อต้องการแสดงดนตรีประกอบพิธีกรรมจะแต่งกายด้วยชุดประจำเผ่ากะเหรี่ยงสี่ต่าง

โอกาสในการบรรเลง

การบรรเลงดนตรีของชาวกะเหรี่ยงบ้านผาปก จะใช้บรรเลงในงานมงคลทั่วไป และจะมีหน่วยงานการศึกษาเชิญไปเล่นบ้าง นอกจากนั้นจะรับงานตามรีสอร์ทต่างในอำเภอสวนผึ้ง

บทเพลงและการวิเคราะห์

บทเพลงที่ใช้บรรเลงประกอบการแสดงรำดั่งมีทั้งหมด 2 เพลง ได้วิเคราะห์ตามองค์ประกอบของดนตรีที่ปรากฏให้เห็นในบทเพลงทั้งหมดสามารถสรุปได้ตามประเด็นดังต่อไปนี้

1. รูปแบบ (Form)

ลักษณะของบทเพลงเป็นบทเพลงที่มีแนวทำนองเดียวและเป็นเพลงที่มีท่อนเดียว มีลักษณะการประพันธ์ที่เปิดกว้าง และให้อิสระในการบรรเลง บทเพลงจึงมีลักษณะการบรรเลงเหมือนเป็นการบรรเลงทำนองไปเรื่อยๆ ขึ้นอยู่กับขั้นตอนของพิธีกรรม บทเพลงมีความยืดหยุ่นได้ตามที่ผู้บรรเลงเห็นสมควรและตามความเหมาะสม และขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้บรรเลงเป็นหลัก บทเพลงที่บรรเลงโดยหยัดจะอยู่ในกลุ่มเสียงเดียวกัน

2. กลุ่มเสียง และบันไดเสียง พบว่ากลุ่มเสียงที่ใช้ในการสร้างทำนองเพลงทั้งหมดมี 7 เสียง อยู่ในบันไดเสียง G Major ซึ่งเป็นโครงสร้างระบบเสียงของนาเตย และบันไดเสียง C Major ของออร์แกนไฟฟ้า

3. ทำนองเพลง (Melody)

3.1 จากการวิเคราะห์จังหวะของทำนองเพลง พบว่าโครงสร้างของจังหวะ ทำนองเหมือนหรือใกล้เคียงกันตลอดเพลง

3.2 ทำนองเพลงส่วนใหญ่มีการเคลื่อนที่ ของทำนองเป็นขั้นบันได ในขั้นคู่ 2 กับคู่ 3 สลับกับขั้นคู่ต่างๆ แต่จะไม่ห่างมาก จะอยู่ในช่วง คู่ 4 แต่จะมีการกระโดดที่เป็นขั้นคู่ที่กว้างมากๆ เช่นคู่ 5, 6, 7 และขั้นคู่ 8 อยู่บ้างในบางช่วงบทเพลง

3.3 ช่วงกว้างของทำนอง พบว่าเพลงมีช่วงกว้างของทำนอง อยู่ในช่วง ขั้นคู่ 8 และขั้นคู่ 10

4. กระสวนจังหวะ เครื่องดนตรีประกอบจังหวะทั้งหมด ได้แก่ ต่ง ไทโป้ ไทจี และ หม่อม จะเป็นการบรรเลงในแนวทางเดียวกันทุกเพลง

จากการศึกษาในบทเพลงสามารถกล่าวสรุปได้ว่า โครงสร้างหลักของทำนองประกอบด้วย กลุ่มโน้ตเสียงสั้นและยาวสลับกับกลุ่มโน้ตเสียงยาวรวมเป็นวลีสั้นๆ สำหรับในเรื่องระบบเสียง ได้ทำการวัดเสียงเพื่อทราบถึงลักษณะของบันไดเสียง การวิเคราะห์บทเพลงโดยใช้หลักองค์ประกอบของ ดนตรีสากล มีจุดประสงค์เพื่อที่จะทำให้เกิดความเข้าใจในดนตรีชาวกะเหรี่ยงบ้านผาปก และแสดงให้เห็นเป็นรูปธรรมมากที่สุด มิได้เป็นการเปรียบเทียบในคุณค่าของดนตรี เพราะดนตรีหรือ วัฒนธรรมในแต่ละท้องถิ่นหรือแต่ละเชื้อชาติจะมีความแตกต่างกัน ดนตรีหรือวัฒนธรรมของชนกลุ่มใดก็จะมีคุณค่า มีความหมาย หรือมีความสำคัญต่อชนกลุ่มนั้น สำหรับบทเพลงที่ได้นำมาบันทึกเป็น โน้ตดนตรีสากล เพียงเพื่อเป็นสื่อให้เกิดความเข้าใจร่วมกัน ซึ่งไม่สามารถถ่ายทอดถึงลักษณะของ เสียงหรือจิตวิญญาณที่แท้จริงของดนตรีได้ทั้งหมด

อภิปรายผล

จากการศึกษาวิจัยเรื่องดนตรีประกอบการแสดงรำดั่งของชาวกะเหรี่ยงบ้านผาปก ตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี ในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งการเก็บข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกัน ผลการวิเคราะห์ตามความมุ่งหมายของการวิจัยนั้น ได้ปรากฏชัดเจนแล้วตั้งแต่ในบทที่ 4 ดังนั้นในส่วนนี้ผู้วิจัยจะได้อภิปรายเพิ่มเติมดังนี้

ปัจจุบันการบรรเลงดนตรีของชาวกะเหรี่ยงบ้านผาปกแทบจะไม่ได้พบเห็นกันนัก นอกจากนี้แล้วการถ่ายทอดดนตรีของชาวกะเหรี่ยงเป็นลักษณะวิธีการถ่ายทอดแบบมุขปาฐะ (Oral Tradition) มิได้มีการบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษรไว้แต่อย่างใด และจะอยู่ในวงจำกัด โดยผู้ที่สนใจจะฝึกหัดดนตรีหรือนักดนตรีส่วนมากจะมีอายุ 40 ปีขึ้นไป สำหรับเด็กหรือคนหนุ่มสาวไม่สนใจที่จะฝึกหัดดนตรีแบบดั้งเดิมของตน ซึ่งเป็นผลมาจากความเจริญที่เข้ามาสู่หมู่บ้านในรูปของสื่อต่าง ๆ ได้แก่ วิทยุ โทรทัศน์ เป็นต้น จากการที่หมู่บ้านมีไฟฟ้าใช้ ทำให้สามารถหาซื้อเครื่องใช้ไฟฟ้า โดยเฉพาะเทคโนโลยีใหม่ๆมาเป็นสิ่งอำนวยความสะดวกได้ทั้งในด้านความบันเทิงหรือด้านอื่น ๆ โดยเด็กหรือคนหนุ่มสาวชาวกะเหรี่ยงในปัจจุบันได้หันมาสนใจดนตรีสมัยนิยมตามแบบของคนไทยพื้นราบมากกว่าที่จะเรียน หรือฝึกดนตรีของตนเช่นกัน และยังเกิดการลอกเลียนแบบและพัฒนาดนตรีของตน ให้ทันสมัยตามสังคมไทยอีกด้วย ซึ่งกำลังเป็นที่ยอมรับ และนิยมมากขึ้นในกลุ่มของสังคมชาวกะเหรี่ยงทั่วไป ดังนั้นหากผู้ที่ถ่ายทอดดนตรีหรือนักดนตรีของเผ่าได้เสียชีวิตลงไป จึงเป็นเรื่องที่น่าเป็นห่วงอย่างยิ่งว่าอาจจะขาดผู้สืบทอด ทำให้ในอนาคตดนตรีของชาวกะเหรี่ยง อาจจะต้องสูญสิ้นไปจากหมู่บ้าน จากการศึกษายังได้ทราบอีกว่ามีหมู่บ้านชาวกะเหรี่ยงอยู่มากมาย ซึ่งกระจัดกระจายอยู่ในพื้นที่ของอำเภอสวนผึ้ง แต่จะมีนักดนตรีเพียงไม่กี่คน หมู่บ้านที่มีนักดนตรีจะเป็นหมู่บ้านที่เป็นชุมชนใหญ่เท่านั้น

ถึงแม้ว่าผู้วิจัยจะได้ทำการศึกษาวิจัยดนตรีชาวกะเหรี่ยง ด้วยตระหนักถึงความสำคัญและคุณค่าของดนตรีในวัฒนธรรมที่เป็นศิลปะประจำเผ่า แต่ยังมีชาวเขาเผ่าอื่น ๆ ที่ไม่มีผู้ทำการศึกษาวิจัยในด้านนี้จริงจัง ปัจจุบันกระแสวัฒนธรรมของสังคมเมืองได้รุกเข้าไปสู่ชาวเขาซึ่งอาจจะเป็นผลทำให้ดนตรีหรือศิลปวัฒนธรรมดั้งเดิมสูญสิ้นไป ดังนั้นจึงเห็นสมควรเป็นอย่างยิ่ง ในการที่หน่วยงานตลอดจนองค์กรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน จะต้องรณรงค์ปลูกจิตสำนึกแก่ชาวเขาเพื่อให้เห็นคุณค่าในดนตรีและศิลปวัฒนธรรมของตนเอง ตลอดจนส่งเสริมให้ดำรงรักษาไว้ นอกจากนี้จะต้องให้การสนับสนุนโครงการวิจัยทางด้านดนตรีและศิลปวัฒนธรรมชาวเขาอย่างจริงจัง

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

จากการศึกษาวิจัยในเรื่องดนตรีชาวกะเหรี่ยง ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป ดังนี้

1. เนื่องจากการศึกษาวิจัยดนตรีชาวกะเหรี่ยงในครั้งนี้ เป็นการศึกษาวิจัยเฉพาะบทเพลงที่บรรเลงด้วยเครื่องดนตรีและบทเพลงขับร้องแบบดั้งเดิมเท่านั้น แต่ไม่ได้ศึกษาถึงเทคนิควิธีการบรรเลงของเครื่องดนตรี และเทคนิควิธีการขับร้องแต่อย่างใด ดังนั้นในอนาคตเราอาจจะศึกษาถึงเทคนิควิธีการบรรเลง และสามารถทำการศึกษาวิจัยบทเพลงตามสมัยนิยมที่ได้รับอิทธิพลจากสังคมไทย และกำลังได้รับความนิยมอย่างต่อเนื่อง ถ้าดนตรีของชาวกะเหรี่ยงที่รับอิทธิพลจากสังคมไทยได้รับการพัฒนาจนมี ลักษณะเฉพาะเป็นของตนเอง และเป็นที่ยอมรับอย่างแพร่หลายในสังคมทั่วไปได้
2. สามารถทำการศึกษาวิจัยดนตรีชาวเขาเผ่าอื่นๆ หรือดนตรีพื้นบ้านประเภทอื่น ๆ ได้ในลักษณะและแง่มุมเดียวกันนี้ และสามารถนำรูปแบบการวิจัยนี้ ไปพัฒนาปรับปรุงให้ดียิ่งๆขึ้นไปอีก
3. สามารถทำการศึกษาวิจัยในเชิงเปรียบเทียบระหว่างดนตรีชาวกะเหรี่ยงกับดนตรีชาวเขาเผ่าอื่นๆ หรือดนตรีพื้นบ้านประเภทอื่นๆ
4. แนะนำให้เตรียมพร้อมในเรื่องของภาษาในการติดต่อสื่อสาร จะได้ไม่เกิดอุปสรรคในการถ่ายทอดข้อมูล

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมประชาสัมพันธ์ กระทรวงมหาดไทย. (2534). *ชีวิตชาวเขาและการพัฒนา*. เชียงใหม่: สถาบันวิจัยชาวเขา.
- กรมประชาสัมพันธ์ กรมกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม. (2537). *ข้อมูลประชากรชาวเขาในประเทศไทย*. เชียงใหม่: สถาบันวิจัยชาวเขา.
- กรมศิลปากร. (2534). *ราชบุรี*. กรุงเทพฯ: อัมรินทร์พรินต์ติ้ง
- กาญจนา อินทรสุณานนท์. (2532). การวิเคราะห์รูปแบบเพลงพื้นบ้าน. *วารสารมนุษยศาสตร์ปริทรรศน์*. 11(2) ประจำภาคเรียนที่ 2.
- (2536). *เพลงพื้นบ้าน : สารานุกรมศึกษาศาสตร์*. (ฉบับที่12). คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์พัฒนศึกษา.
- (2542). *พื้นฐานทางมานุษยวิทยาด้านวัฒนธรรม*. (เอกสารการสอน). กรุงเทพฯ: คณะศิลปกรรมศาสตร์. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- (2534). *การร้องประกอบการแสดง*. ในหนังสือที่ระลึกงานส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมไทยครั้งที่ 15. กรุงเทพฯ : เม็ดทรายการพิมพ์.
- (ม.ป.ป.) *พื้นฐานมนุษยวิทยาด้านวัฒนธรรม*. (เอกสารประกอบการสอน). กรุงเทพฯ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- (2553). *รูปแบบการสร้างพิพิภรณ์ท้องถิ่นอย่างยั่งยืน : กลุ่มชาติพันธุ์กระเหรี่ยงไปภาคตะวันตกของประเทศไทย*. ปรินูญานิพนธ์ ปร.ด. สาขาวิชา วัฒนธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- มานพ วิสุทธิแพทย์. *การวิเคราะห์เพลงไทย*. (เอกสารการสอน) สาขาวิชาดุริยางคศาสตร์ศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ประทีป เล้ารัตนอารีย์. (2538). *ดนตรีมีคุณทุกอย่างไป ในกาญจนภิเษกสมโภชน์ เฉลิมฉลองพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว*. ชลบุรี: ชลบุรีการพิมพ์.
- โกศล มีคุณ. (2537). *รายงานวิจัยเรื่อง "สภาพสังคมและวัฒนธรรมที่เปลี่ยนแปลงไปของชาวกระเหรี่ยง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี"*. สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ขจิตภัย บุรุษพัฒน์. (2518). *ชาวเขา*. กรุงเทพฯ: แพรววิทยา อินเตอร์ เนชั่นแนล.
- ไชแสง ศุขะวัฒน์. (2529). *สังคีตนิยม*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- งามพิศ สัตย์สงวน. (2537). *การวิจัยทางมานุษยวิทยา*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- (2542). *พื้นฐานมานุษยวิทยาด้านวัฒนธรรม*. (เอกสารการสอน). . กรุงเทพฯ: คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เฉลิมศักดิ์ พิกุลศรี. 2530: *สังคีตนิยมว่าด้วยดนตรีไทย*. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.

- (2534, มกราคม – 2536 เมษายน). วิธีการศึกษาดนตรีพื้นบ้าน. *มนุษยศาสตร์-สังคมศาสตร์*. 10(2) : 42-46.
- บุญช่วย ศรีสวัสดิ์. (2506). *ชาวเขาในไทย*. พระนคร: อมรการพิมพ์.
- ประสิทธิ์ เลี้ยวศิริพงศ์. (2545). *ปาทานุกรมดนตรีสากล*. เชียงใหม่: เดอะโน้วเลซเซ้นเตอร์.
- ประสิทธิ์ เลี้ยวศิริพงศ์. (2542). *ดนตรีพื้นบ้านไทยภาคเหนือ*. เชียงใหม่: คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏเชียงใหม่
- พีระชัย ลิ้มสมบูรณ์ผล. (2539). *ดนตรีของชาวกะเหรี่ยง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี รายงานการวิจัย*. ราชบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.
- ปัญญา รุ่งเรือง. (2533). *ดนตรีไทยประกอบเสียง*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- (2546). *หนังสืออ้างอิง*. เอกสารการสอน รายวิชา 393571 สาขาดนตรีชาติพันธุ์วิทยา ภาควิชาศิลปนิเทศ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- (2542). *ประวัติดนตรีไทยฉบับปรับปรุง*. (เอกสารการสอน). คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- พูนพิศ อมาตยกุล. (2527). *ดนตรีวิจักษ์ ความรู้เรื่องดนตรีไทยเพื่อความชื่นชม*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: เกียรติธุรกิจ.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2531). *พจนานุกรมฉบับบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2525*. พิมพ์ครั้งที่ 4 กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน.
- สัจด์ ภูเขาทอง. (2532). *การดนตรีไทยและทางเข้าสู่ดนตรีไทย*. กรุงเทพฯ: เรือนแก้วการพิมพ์. เฉลิมพระเกียรติ.
- สุกรี เจริญสุข. (2538). *จะฟังดนตรีอย่างไรให้ไพเราะ*. กรุงเทพฯ: Dr. Sax.
- (2530, ตุลาคม) *ดุริยางคศาสตร์ชาติพันธุ์*. *วารสารดนตรี*. 1(12): 38-41.
- สุมาลี นิมนานุภาพ. (2529). *ดนตรีวิจักษณ์*. พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพฯ: บริษัทประชาชนจำกัด.
- (2535). *ดนตรีวิจักษณ์*. พิมพ์ครั้งที่ 6 กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ชวนพิมพ์.
- สุรียา รัตนกุล. (2524, มิถุนายน). "เพลงกะเหรี่ยง", *สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบทมหาวิทยาลัยมหิดล*. *วารสารภาษาและวัฒนธรรม*. 1(1):
- สุชาติ แสงทอง. (2550). *ชีวิตกับดนตรี*. นครสวรรค์: ริมปิงการพิมพ์.
- พลับพลึง คงชนะ. (2543). *วิธีเชิงสหวิทยาการกับการประยุกต์ใช้เพื่อการวิจัย*. สาขามานุษยดุริยางค์ ในโครงการสัมมนาวิชาการด้านมานุษยดุริยางควิทยา. ครั้งที่ 2. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- มนตรี ภู่งาม. (2530). *สังคีตนิยม : ภาควิชาดนตรี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์วิทยาลัยครูราชสีมา*. สำนักพิมพ์. สารการพิมพ์.
- วิชา ชาวศิลป์. (2524). *ทำนองเพลงลำตัด และเพลงพื้นบ้านอื่นๆ ที่ปรากฏในลำตัด*. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม.

- วิมาลา ศิริพงษ์. (2538). การสืบทอดวัฒนธรรมดนตรีไทยปัจจุบัน. กรณีศึกษาสกุลพาทยโกศล และสกุลศิลปบรรเลง วิทยานิพนธ์ ศป.ม. (มานุษยวิทยา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย.
- วิริยะ สว่างโชติ. (2542, มิถุนายน-พฤศจิกายน) การศึกษาวัฒนธรรมกับดนตรี : บนหนทางที่ยอกย้อน.วารสารอักษรศาสตร์มหาวิทยาลัยศิลปากร. ๒2(1): 48:66.
- สมัย สุทธิธรรม, และสมชาย แสงเดช. (2530). สารคดีภาพชุดคนบนดอยเฝ้า. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช.
- เสรี เฟ่งพิศ. (2546). ภูมิปัญญาชาวบ้านกับการพัฒนาชนบท. เล่ม1. กรุงเทพฯ: อัมรินทร์ปริ้นติ้งกรุ๊ป.
- อาภรณ์ สุนทรวาท. (2551). รำกะเหรี่ยงอำเภอสวนผึ้ง. นครปฐม: เพชรเกษม ปริ้นติ้ง กรุ๊ป.
----- (2550). ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นราชบุรี ฉบับพิเศษ. ปีที่ 9 ฉบับที่ 9 ประจำปี 2550. "รวมบทความกะเหรี่ยงราชบุรี" พิมพ์ครั้งที่ 1. นครปฐม: เพชรเกษม ปริ้นติ้ง กรุ๊ป.
- สมชาย ศรีสุข. (2545). การแสดงพื้นบ้าน(รำตง) ของ กะเหรี่ยง อำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี. (เอกสารเผยแพร่)
- จรัญ กาญจนประดิษฐ์. (2547). การศึกษาดนตรีกะเหรี่ยงหมู่บ้านกอม่องทะ ตำบลไร่ไ้ว อำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พิสิษฐ์ เอมดวง. (2551). ดนตรีชาวเขาเผ่าเข้า บ้านคลองเตยตำบลคลองลานพัฒนา อำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ยศพนธ์ นิตยแสง. (2553). ดนตรีในวิถีชีวิตกะเหรี่ยงย่างน้ำกัลดเหนือ ตำบลยางน้ำกัลดเหนือ อำเภอหนองหญ้าปล้อง จังหวัดเพชรบุรี. (วิทยานิพนธ์) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

เพลงนาเดย์ ทาคู้

80

โทโป้

นาเดย์

นักร้อง

7

โทโป้

นาเดย์

นักร้อง

มูเอ โผลว เช่ ดี หลา

17

โทโป้

นาเดย์

นักร้อง

มย น้ำ เด เลอะฟู กา ยูลี่ เม้ เอ

24

โทโป้

นาเด่ย

นักร้อง

ลอ มา หลา เม เอ ไคว ไช โท ก็ ปะ

30

โทโป้

นาเด่ย

นักร้อง

โผล้ว ไฟ ดี

36

โทโป้

นาเด่ย

นักร้อง

หลี่ หลี่ ดี โท นา ดี โท นา ดี โท น้า เด ยะ

42

โทโป้

นาเด่ย

นักร้อง

ยุ ยะ ตา ลี เล้ อะ ยุ ยะ ตา ดี โท นา เดย ยุ ยะ ตา ลา

48

โทโป้

นาเดย

นักร้อง

หน้าเดยเอ จู เม โล เปีย นาเดยยาเอจ บา ลา ตี ยา

53

โทโป้

นาเดย

นักร้อง

58

โทโป้

นาเดย

นักร้อง

หลี หลี

63

โทโป้

นาเดย

นักร้อง

เล้า เออะ เล เออะ คอ เล เออะ ค้อ เทย นา เดย โย ลี

69

โทโป้

นาเด่ย

นักร้อง

เล็ เล นา เดย โย เล เออะ กอ เทย นา เดย โย โอ พิ พุ ค ทอ

75

โทโป้

นาเด่ย

นักร้อง

เอ วิ อู โค แอ หลอ ถอ แอ อะ วิ อู

80

โทโป้

นาเด่ย

นักร้อง

85

โทโป้

นาเด่ย

นักร้อง

หลี่ หลี่

90

โทโป้

นาเดย

นักร้อง

หน้าเดย โอ นาเดย โอ หน้าเดย โอ เวไล ทา อะกา ลี เล้ โยละทา

96

โทโป้

นาเดย

นักร้อง

นาเดย โอ เวโย ลาตากา นาเดย มอเอ โฟลาวเซ ดิลลา

102

โทโป้

นาเดย

นักร้อง

ปะดูยู อี ล้า กุอะกา

107

โทโป้

นาเดย

นักร้อง

112

โทโป้

นาเดย

นักร้อง

หลี หลี

กำ ลา

117

โทโป้

นาเดย

นักร้อง

เล กา ลา เล กา ลา เล็ พื พู ไช กา อะ กา ลี เล็ พู ไช กา

123

โทโป้

นาเดย

นักร้อง

เกอะ เอ พื ล้อ พู เดยะ นา ไช ลอ มา เซย นา เดยวา ไช ลอ มา เซย

129

โทโป้

นาเดย

นักร้อง

นำเดย ว่า

134

โทโป้

นาเด่ย

นักร้อง

140

โทโป้

นาเด่ย

นักร้อง

หฺลึ หฺลึ _____ พู เดย นา _____ พู เดย นา _____ พู เดย น้า _____ ดี มุเอ

146

โทโป้

นาเด่ย

นักร้อง

โพ ลอ ออ ลี _____ เล้ มุ เอ โพ ลอ _____ พู เดย นา _____ ดี มุเอ โพ ลอ ออ

152

โทโป้

นาเด่ย

นักร้อง

_____ ดี ละ ตา มะ _____ ดีโป้ _____ ยะ ออ _____ เปอะเต ปือ คอ _____ เก้ เอ กวา ลอ

157

โทโป้

นาเดย

นักร้อง

163

โทโป้

นาเดย

นักร้อง

ห्ली ห्ली

168

โทโป้

นาเดย

นักร้อง

โพลัว เซอ คี โพลัว เซอ คี โพลัว เซอ คี ละ นา เดย นอ เออะ ออ ลี ด้ นา เดย

174

โทโป้

นาเดย

นักร้อง

นอ โพลัว เซอ คี ละ นา เดย นอ ออ พู ตี นา ซุ เปอ โอ พลอว

180

โทโป้

นาเดย

นักร้อง

นา เดย ไอ่ ผล่อว ทุ นอ_ ลอ

185

โทโป้

นาเดย

นักร้อง

190

โทโป้

นาเดย

นักร้อง

หลี่ หลี่ _____ น้ำ เดย

195

โทโป้

นาเดย

นักร้อง

ยู _____ นา เดย ยู นา เดย ยู บี ลี ลอ มา อะ กา ลี ได้ _____ ละ ลอ มา _____

201

โทโป้

นาเด่ย

นักร้อง

นา เดยยู บี้ เล ลอ มาอา... เทา พลอว เซอ พลอว เซ ติ ลา... นา เดยม เอ

207

โทโป้

นาเด่ย

นักร้อง

เบ้ ซื่อ เบ ซา โผล่วฟู ดี... ฟ่ง เกยยู กิ ล้า ภู ลา

213

โทโป้

นาเด่ย

นักร้อง

โผล่วฟู ดี... ฟ่ง เกยยู กิ ล้า ภู ลา

219

โทโป้

นาเด่ย

นักร้อง

โผล่วฟู ดี... ฟ่ง เกย ยู กิ ล้า อา อะ... ลา อา

225

โทโป้

นาเต้ย

นักร้อง

ลา

เพลงไตข่าพาดู ลาทานา ทะคู้

♩ = 80

หม่อง

โทรี

โทโป

โต้ว

โต้วกอ

ออร์แกนไฟฟ้า

♩ = 80

นักร้อง

ไต ข่า พาดู ดู ชู - ท้อ

The musical score is arranged in a grand staff format. The top five staves are for traditional instruments: หม่อง (Mong), โทรี (Toe), โทโป (Toe), โต้ว (Toe), and โต้วกอ (Toe). The sixth staff is for an electric organ (ออร์แกนไฟฟ้า) in treble clef, and the seventh staff is for a singer (นักร้อง) in treble clef. The tempo is marked as ♩ = 80. The time signature is 2/4. The score shows the first three measures of the piece. The singer's part includes the lyrics 'ไต ข่า พาดู ดู ชู - ท้อ' under the notes.

4

หมอง

โทรี

โทโป้

โด่า

โด่าก้อ

ออร์แกนไฟฟ้า

นักร้อง

มะ เปอ ตี จอมุ เจ เท เมอ เม็ช ทะ โข โม โอ

7

หม่อง

โตรี

โทโป

โตะ

โตะกอ

ออร์แกนไฟฟ้า

นักร้อง

มุ โมะ โมะ _____ ขะ ชุ ตลิ นี ที จอ- มู ลอ จละ จตุ เน ลอ ตะ โน- วั _____ าะ

12

หมอง

โทรี

โทโป้

โต่า

โต่าก้อ

ออร์แกนไฟฟ้า

เป็กร้อง

กะ แอ เต้า ไช ตา หู้ เต ช้า ตะ กา ด อ ชง มุ ชู เมา เมา กู รุ โม่_ มา

17

หม่อง

โพลี

โตะ

โตะกอ

ออร์แกนไฟฟ้า

นักร้อง

Detailed description: This musical score is for a Thai ensemble. It consists of six staves. The top five staves are for traditional instruments: Horn (หม่อง), Flute (โพลี), Clarinet (โตะ), Bassoon (โตะกอ), and Drums (นักร้อง). The sixth staff is for Electric Piano (ออร์แกนไฟฟ้า). The score is marked with a '17' at the beginning. The Horn part has a simple melody with rests. The Flute part has a more active melody with eighth and sixteenth notes. The Clarinet and Bassoon parts have a similar active melody. The Electric Piano part has a rhythmic accompaniment with eighth and sixteenth notes. The Drums part is mostly rests.

22

หม่อง

โทรี

โทโป

โต

โตก้อ

ออร์แกนไฟฟ้า

นักร้อง

28

หม่อง

โทรี

โทโป

โต

โตก้อ

ออร์แกนไฟฟ้า

นักร้อง

33

หม่อง

โตรี

โทโป

โตะ

โตะกอ

ออร์แกนไฟฟ้า

นักร้อง

38

ฆ้อง

โหรี

โหม่ง

โตะ

โตะก้อ

ออร์แกนไฟฟ้า

นักร้อง

พา มีง นี ๓า แอ มา_ ละ ขอ ดี เซง มา ลา หอ มุ เจ— เม ขอ จู ชิง แเม เเน มุ— เมฆ— โม

44

หม่อง

โตรี

โทโป

โตะ

โตะกอ

ออร์แกนไฟฟ้า

นักร้อง

ทอ เน บ้า ลา ชะ ชู— หอ โบ มอ โข นู ฟี บา ทะ มะ—เซอ ลอ— พู ลี ฤตะ

49

หม่อง

โตรี

โทโป

โตะ

โตะกอ

ออร์แกนไฟฟ้า

นักร้อง

เตา ฆะ ไม้ ต้า กู มลอ โข โดล ตา วิ กู— ใจ ดี โข ตวิ— ผอ

54

หม้อง
โพลี
โตะ
โตะ
โตะ
ออร์แกนไฟฟ้า
เบส

59

หม่อง

โทรี

โทโป

โต

โตวกอ

ออร์แกนไฟฟ้า

นักร้อง

63

หม่อง

โตรี

โทโป้

โด้

โด้ก้อ

ออร์แกนไฟฟ้า

นักร้อง

67

หมอง

โตรี

โทโป

โตะ

โตะกอ

ออร์แกนไฟฟ้า

นักร้อง

72

หม่อง
ทรัมเป็ต
ทรอมโบน
โด้
โด้บอ
ออร์แกนไฟฟ้า
นักร้อง

เปอ-ติ-ดอ ไน้- ชู-ซิม-เด... โย-ขวา เมียว โท

Detailed description: This is a musical score for a band. It features six instrumental parts and a vocal line. The instruments are: Horn (หม่อง), Trumpet (ทรัมเป็ต), Trombone (ทรอมโบน), Drums (โด้), Bass (โด้บอ), and Electric Guitar (ออร์แกนไฟฟ้า). The score is numbered 72. The vocal line includes the lyrics: เปอ-ติ-ดอ ไน้- ชู-ซิม-เด... โย-ขวา เมียว โท. The music is written in a staff with a key signature of one flat and a 4/4 time signature. The instrumental parts include various rhythmic patterns and melodic lines. The vocal line is written in a staff with a treble clef and includes a circled '3' above the first measure of the second system, indicating a triplet.

77

หม่อง

โหรี

โห่ไป

โด้

โด้ก้อ

ออร์แกนไฟฟ้า

นักร้อง

ซี เมฆ ลือ_ขวัญ ลอ มู่ หือ จอ ปือ ซือ มอ_โบ_____ ซิม ซือ เมฆ หือ จอ ปือ_ซือโดล เมฆ ซี

82

ฆ้อง

โหม่ง

โตรี

โทโป

โตะ

โตะก้อ

ออร์แกนไฟฟ้า

นักร้อง

มุ โอ ชือ มา มิ ไช ลา ชู ตือ สะ จู วัธ เตอะ ลอ มา น้อ ชู ลอ มุ พา อะ เถา ตา

87

ฆ้อง

โหม่ง

โตรี

โศป

โศ

โศกอ

ออร์แกนไฟฟ้า

นักร้อง

ตา น้อ นะ นี น้อ ฤ

Detailed description of the musical score: The score is for a traditional Thai ensemble. It consists of seven staves. The first five staves are for traditional instruments: Khong (ฆ้อง), Mong (โหม่ง), Tori (โตรี), Sop (โศป), So (โศ), and Sok (โศกอ). The sixth staff is for an electric organ (ออร์แกนไฟฟ้า) and the seventh for a singer (นักร้อง). The music is in a 5/8 time signature. The singer's part has the lyrics 'ตา น้อ นะ นี น้อ ฤ' (Ta Noe Na Ni Noe Ru) under the first two measures. The organ part plays a rhythmic accompaniment. The traditional instruments play various rhythmic patterns, with some having rests in certain measures.

92

หม่อง

โตรี

โทโป

โตะ

โตะกอ

ออร์แกนไฟฟ้า

นักร้อง

98

หม่อง

โตรี

โทโป

โตะ

โตะกอ

ออร์แกนไฟฟ้า

นักร้อง

104

หม่อง
โตรี
โตรี
โตรี
โตรี
โตรี
ออร์แกนไฟฟ้า
นักร้อง

Detailed description: This is a musical score for a Thai ensemble. It features five vocal parts (หม่อง, โตรี, โตรี, โตรี, โตรี) and two piano parts (ออร์แกนไฟฟ้า and นักร้อง). The score is divided into two systems. The first system contains five measures, and the second system contains five measures. The vocal parts are written in a simplified notation with stems and flags. The piano parts are written in standard musical notation. The piece is marked with the number 104.

109

หม่อง

โตรี

โตรี

โตรี

โตรี

โตรี

ออร์แกนไฟฟ้า

นักร้อง

ไต้ ขว่า ผ่า ดู หื้อโตรี เต่า — กลา กู จ้า ดี เกีย มา ลา เต —

114

หม่อง

โทรี

โทโป

โต

โตก้อ

ออร์แกนไฟฟ้า

นักร้อง

ข่า ตี ละ ดิสะ มา ตี มุ เอ— โป ญา โธ ฮู แ ฮู โม ฮี โอ ลา— เลอะ ซี่ โต กวา

119

หม่อง

โตรี

โทโป

โด้

โด้ก้อ

ออร์แกนไฟฟ้า

นักร้อง

เขอะ ตี ชะ มา เต่า โป เก ลา อะ_ใจ ย ู้ ชู — ตา เขา ตา โข มุ เก ทอ นี ลา เก —

124

หม่อง

โตรี

โทโป

โตะ

โตะกอ

ออร์แกนไฟฟ้า

นักร้อง

กลา

Detailed description of the musical score: The score is for a piece starting at measure 124. It features five vocal staves and two instrumental staves. The vocal parts are labeled in Thai: หม่อง (Mong), โตรี (Toe), โทโป (To-po), โตะ (To), and โตะกอ (To-ko). Theหม่อง part consists of a series of quarter notes with a specific rhythmic pattern. Theโตรี part has a more complex rhythmic pattern with eighth and sixteenth notes. Theโทโป part is similar to theหม่อง part. Theโตะ part has a different rhythmic pattern. Theโตะกอ part has a complex rhythmic pattern with eighth and sixteenth notes. Theออร์แกนไฟฟ้า part is a melodic line with eighth and sixteenth notes. Theนักร้อง part is mostly silent, with a single note at the beginning.

129

หม่อง
โตรี
โทโป
โตะ
โตะกอ

ออร์แกนไฟฟ้า

นักร้อง

Detailed description: This musical score is for a Thai ensemble. It features five vocal parts (หม่อง, โตรี, โทโป, โตะ, โตะกอ) and two piano accompaniment parts (ออร์แกนไฟฟ้า and นักร้อง). The score is marked with the number 129. The vocal parts are written in a simplified notation with stems and flags. The piano parts are written in standard musical notation on a grand staff. The piece consists of six measures.

135

หม่อง

โตรี

โทโป

โตะ

โตะก้อ

ออร์แกนไฟฟ้า

นักร้อง

Detailed description: This musical score is for a Thai ensemble. It features six staves. The top five staves are for traditional instruments: Horn (หม่อง), Trumpet (โตรี), Trombone (โทโป), Drums (โตะ), and Gong (โตะก้อ). The bottom two staves are for Western instruments: Electric Organ (ออร์แกนไฟฟ้า) and Piano (นักร้อง). The music is in 6/8 time and consists of six measures. The Horn, Trombone, and Drums parts play a rhythmic pattern of eighth notes. The Trumpet and Gong parts play a similar pattern but with a different articulation. The Electric Organ part plays a melodic line with eighth notes and a final sharp sign. The Piano part is silent throughout the piece.

141

หม้อง

โพลี

โตะ

โตะก้อ

ออร์แกนไฟฟ้า

นักร้อง

Detailed description: This musical score is for a Thai ensemble. It consists of six staves. The top five staves are for traditional instruments: Horn (หม้อง), Flute (โพลี), Clarinet (โตะ), Bassoon (โตะก้อ), and Drums (นักร้อง). The bottom staff is for an Electric Organ (ออร์แกนไฟฟ้า). The score is in 5/8 time and spans five measures (141-145). The Horn part has a steady quarter-note pulse. The Flute part has a melodic line with eighth notes. The Clarinet and Bassoon parts have a similar melodic line. The Electric Organ part has a rhythmic accompaniment of eighth notes. The Drums part is mostly silent.

146

หม้อง
โทรี
โทโป้
โต่า
โต่าก้อ

ออร์แกนไฟฟ้า

นักร้อง

เมอ าด เต็ม เอะ เป้ ไต_ ขา ข่า สะ ขา น้า พอ น้า_ กู— เอะ จา ตะ น้า โอ

151

ฆ้อง

โหรี

โหม่ง

โตะ

โตะก้อ

ออร์แกนไฟฟ้า

นักร้อง

จาง โปษ ภู— นี ลา ขวี ชี จู เขา ชา_พอง เล้า กลา ต้า เขิง เมฆ ไหญ่ ชา เน ลา ชู มุ โบ

156

หม่อง

โทรี

โทโป

โต

โตก้อ

ออร์แกนไฟฟ้า

นักร้อง

โย นี ลา เถอ ชู ตา ชู เมอพิ ข่า เขา_ หอ _____ ลา ตู ชู _____ ตา

161

หม่อง

โพลี

โตะ

โตะก้อ

ออร์แกนไฟฟ้า

นักร้อง

Detailed description: This is a musical score for a Thai ensemble, starting at measure 161. The score is written for six parts: Horn (หม่อง), Flute (โพลี), Clarinet (โตะ), Bassoon (โตะก้อ), Electric Organ (ออร์แกนไฟฟ้า), and Drums (นักร้อง). The Horn part consists of a simple melody of quarter notes with rests. The Flute part features a more complex melody with eighth and sixteenth notes. The Clarinet and Bassoon parts have a similar rhythmic pattern to the Horn part. The Electric Organ part plays a continuous eighth-note accompaniment. The Drums part is currently silent, indicated by a whole rest in the staff.

166

หม่อง

โทรี

โทโป

โต

โตวกอ

ออร์แกนไฟฟ้า

นักร้อง

172

หม่อง

โตรี

โทโป้

โตะ

โตะก้อ

ออร์แกนไฟฟ้า

นักร้อง

178

หม้อง

โพลี

โตะ

โตะกอ

ออร์แกนไฟฟ้า

นักร้อง

Detailed description: This musical score is for a Thai ensemble. It consists of six staves. The top five staves are for traditional instruments: Horn (หม้อง), Flute (โพลี), Clarinet (โตะ), Bassoon (โตะกอ), and Electric Organ (ออร์แกนไฟฟ้า). The bottom staff is for Drums (นักร้อง). The score is in 2/4 time and spans five measures (178-182). The Horn part has a steady quarter-note pulse. The Flute part has a rhythmic melody with eighth and sixteenth notes. The Clarinet and Bassoon parts have a similar rhythmic pattern. The Electric Organ part has a continuous eighth-note accompaniment. The Drums part is mostly silent, with a few notes in the final measure.

183

หม้ออง

โพลี

โศง

โศง

โศง

ออร์แกนไฟฟ้า

นักร้อง

189

หม่อง
โพลี
โศง
โศง
โศง
ออร์แกนไฟฟ้า
เบส

195

หม่อง

โพลี

โตะ

โตะกอ

ออร์แกนไฟฟ้า

เบส

199

Phloeng
Toi Jee
Toi Poo
Toi
Toi Koo
Orran Phi Phi
Nak Chong

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นายธงชัย เหลืองทอง
วันเดือนปีเกิด	28 พฤษภาคม 2511
สถานที่เกิด	ตำบลตาหลวง อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	120/129 ม.5 ตำบลบางเต็ อำเภอมือง จังหวัดปทุมธานี
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	อาจารย์ประจำตามสัญญา
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม กรุงเทพมหานคร
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2523	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จาก โรงเรียนวัดบางน้อยแจ่มประชานุกูล สมุทรสงคราม
พ.ศ. 2529	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จาก โรงเรียนศรัทธาสมุทร สมุทรสงคราม
พ.ศ. 2540	ครุศาสตรบัณฑิต จาก วิทยาลัยครูจันทรเกษม กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2553	ศป.ม. (มานุษยดุริยางควิทยา) ศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพมหานคร